

YE-HECRUNLE,

Pɔlv gba la

KOLETIKUE

ye

1 ¹Mɔ Pɔlv, Nyɩsɩa -ha 'le du 'mv, 'ke =bo -he -Yusu 'Klɩsɩ a -wɔnnaanyɔ, -ɛ die nu, 'mv 'a -hapɔtitie nahuin pue, 'mɔɔ nɩ, -ɔɔ 'crunɩe -gbo 'cru, 'n kɔ -a nɩ -ɔɔyɩ Sɔtɛnɩ 'hɛɛn. ²A mv Nyɩsɩa a nahuin, -v nɩ 'le Koletɩɔɔ 'mv, 'a mv v nɩ, -aa -wɔn 'cru, 'a mv =nv, Nyɩsɩa po 'pia ke, de =nv, -Yusu 'Klɩsɩ nu a -tɩ. ɔ da 'a mv nɩ, 'ke ba -he 'a nahuin, 'ɔ da -we nahuin 'bii =nv, -vɩ -a nɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsɩ da, -v nɩ 'o 'ɛ nɩ -tɛgbi =de. Nɔ- mɔ -a 'bii a Kɔkɔnyɔ. ³-A nɩ Bu Nyɩsɩa kɔ -a nɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsɩ 'hɛɛn, bu nu 'a mv -hapɔɔe 'mv, kɔ bu nue -we, a 'mv kegbowɛɛnɩ kɔ.

-Hapɔ-tɔplɩ =nv, -Yusu nu 'a nahuin =nv 'mv, -v nɩ 'le Koletɩɔɔ 'mv

⁴Nu Nyɩsɩa -nyi 'wio 'ɛ nɩ ti, 'ke 'o 'a nɩ -ta 'mv, -ɛ nue, ɔ nu 'a mv 'mv -hapɔɔe, -tɛ a kɔ -Yusu 'Klɩsɩ 'hɛɛn, a -mvɛ. ⁵-Tɛ a kɔ =nɔ 'hɛɛn, a -mvɛ, nɛ- kɔ -tɩ Nyɩsɩa 'ɔ -nyi 'a mv 'klɩ a gblegblei. Nɛ- nue, 'a yi -tɩ a -tɛɛ, 'a nɩ 'klɩ ke, 'ke ba =tu -tɩ a -tɛɛ a -gbɛ nahuin ye. ⁶Kɛ'ɛ nɩ, ɛ nɩ 'mv, -ɛ nue, ti =nv -kɔ 'yri -a =tu la 'a mv -Yusu 'Klɩsɩ a -tɩ ye, a 'bli kwa -tɛɛ, 'ke 'le 'a nɩ =wlɩ ke. ⁷Nɛ- nue, 'klɩ 'bii, Nyɩsɩa nahuin -nyi, 'ɩ =cɛ, 'ke 'o 'a mv -wɔn, 'a mv =nv, -vɩ ti =nv -pre, -a nɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsɩ di 'le ya. ⁸Nyɩsɩa, nɔ- die nu, a 'mv 'klɩ ke nɩ 'dɔ, 'ke ba na -tɛɛ, 'ke 'o Nyɩsɩa a 'hru wlɔn, -ɛ die nu, -nyrɔwɔ =nv, -a nɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsɩ di 'le ya, -bati =nv, Nyɩsɩa di nahuin ɩ poɔ, ɩ 'nɩ -han 'a mv klɩ. ⁹Kɛ'ɛ nɩ, ɛ nɩ 'mv, -ɛ nue, Nyɩsɩa a -gbɛ, nɔ- da 'a mv, 'ke a kɔ -Yusu 'Klɩsɩ 'hɛɛn, ɔ mɔ -a nɩ Kɔkɔnyɔ, a 'mv -mvɛ, 'plɩ Nyɩsɩa 'bɔ =tu -tɩ, ɔ nyi 'nɩ nu.

-Yusu a nahuin, -v ni 'le Koletidɔ 'mu, v wo ni

¹⁰'Na 'diayuo -a, 'nu 'a mu le 'ni 'bati, 'ke 'le -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsɔ a 'du 'kwli 'mu, =tɔlɛ'bibe ni ni 'le 'le 'a mu -gbahlɔn, kɛɛ, 'baa de 'lu -wɔn le -hie, -ye win a 'mule'wɔnwɔnle be ni 'le 'a mu -gbahlɔn. ¹¹'Diayuo -a, 'ni nu le 'pupre, ε -hen 'nyre, nahuin -hɔn 'le nahuon -gbo, ɔ mɔ Kloe -wɔn 'mu, v le 'mu, -ε mɔ, =yvei ni 'le 'a mu -gbahlɔn. ¹²-Ti 'nu -hua =bo =tu, ni -gbo: A wo ni, 'ke 'le 'a mu -gbahlɔn. =U -ye nɔ 'ni, v mɔ 'mɔ Pɔlv a nahuin ni, =v -ye nɔ 'ni, v mɔ Apɔlɔsɩ a nahuin ni, -ye =v -ye nɔ 'ni, v mɔ Pielɩ a nahuin ni, -ye =v -ye nɔ 'ni, v mɔ -Yusu 'Klɩsɔ a nahuin ni. ¹³De =nu, aa nu, ε 'we =nɔ ye, -Yusu 'Klɩsɔ 'be le =tɔ. ε 'de 'mɔ Pɔlv, v 'de 'o 'mu tu 'yie 'mu kɔɔ, -ε die nu, 'mu 'ku, 'ke 'o 'a ni -ta 'mu. 'Ya 'o lele 'lu, ε 'de 'le 'mɔ Pɔlv a 'du 'kwli 'mu, v 'de 'le 'a mu 'nie 'lu le poo.

¹⁴'Nu Nyɩsɔ -nyi 'wio, -te 'n nu, 'ni 'de 'a ni nahuon =de 'nie 'lu po, 'bia 'be 'de Klipusɩ kɔ Gayusɩ 'heen. ¹⁵'A -ti, ε 'de nahuon =de kɔ, -bɔ di =tu, -ε mɔ, 'ke 'le 'na 'du 'kwli 'mu, 'ke 'n poo 'le 'a mu 'nie 'lu le, -ε die nu, a 'mu 'na -naagbopu -he. ¹⁶Iin, u wen 'mu -wɔn mu 'ni -hri, -ε mɔ, 'mɔ po -we Sefanast 'nie 'lu, ɔ kɔ 'a 'dukuε 'heen. 'Bia 'ni kuε 'o lele gbo, 'ni po ɔ =de 'nie 'lu, -ye ε 'we =nɔ ye, 'a -ti -hri 'mu -wɔn. ¹⁷-Yusu 'Klɩsɔ 'de 'mu le, 'ke =bo po nahuin 'nie 'lu le, kɛɛ, ɔ le 'mu ni, 'ke =bo pue nahuin 'a -haputitie. 'Bia 'nu 'a -haputitie po, -ye 'ni nue =le, 'ke 'le -tɔnahuin a =tɔ 'kwli 'mu, -ε die nu, 'kukuε =nu, ɔ 'ku, 'ke 'o tu 'yie 'mu, ε 'ni -han -gbugbe 'mu 'ya, kɛɛ, nahuin 'mue 'mu le yrii -teε.

-Yusu -a mu tɔɔ Nyɩsɔ a 'kli, kɔ 'a =tɔ 'heen

¹⁸Wintε =nu, -ε nyi =tu, -ε mɔ, -Yusu 'Klɩsɔ 'kuv 'o tu 'yie 'mu, ε 'ni da =le de =de, 'ke 'le nahuin =nu 'yi ke, -v di 'wan, -v di 'le na =nu 'mu mu, ɔ 'nɩnɩ jre gbe. Kɛɛ, -a mu -gbo, Nyɩsɔ, ɔ waa, -a yie ni, -ε mɔ, wintε a -gbe, nε-ε nahuin Nyɩsɔ a 'klɩkenɩnɩε tɔɔ. ¹⁹-A yi de a -gbe ni, -ε nue, ke'e ni, v nu la 'a 'crule, 'ke 'le Nyɩsɔcrunɩε 'kwli 'mu, -ε mɔ:

«Nyɩsɔ nɔ 'ni:

'N di =tɔkɔnyɔ a =tɔ gbo 'ni -wɔ,

'muo ke bla 'bii.»

²⁰-Te ε ni le 'mu, -ye 'klɔ -gbo a =tɔkɔnyɔ, kɔ teteitɔɔnyɔ, kɔ 'crunɩyinyɔ 'heen, v 'bii a -gbe, 'waa =tɔ 'ni da =le de =de, 'ke 'le Nyɩsɔ 'yi 'mu. 'E mɔ -teε, Nyɩsɔ tve -a mu ni, -ε mɔ, 'klɔ -gbo a nahuin a =tɔ 'ni da =le de =de. ²¹'Klɔ -gbo a =tɔkɔnyɔ, v 'ye -tɔplɩ =nu ni, Nyɩsɔ nu, 'ke 'le 'a =tɔ 'kwli 'mu, kɛɛ -ye v 'dio yrii. -Te v 'dio yrii, nε- kɔ -ti Nyɩsɔ 'ɔ -yri, 'ke bɔ naa 'le 'a wintε =nu 'kwli 'mu, -aa nahuin -wɔn le na, ɔ 'mu nahuin -gbo waa, -v kuo =wlv ye. Kɛɛ -ye nahuin -ye nɔ 'ni, wintε a -gbe, ε 'ni da =le de =de. ²²-Juukuε, vv le =mɔ 'ɨmileka-tɔplɩ, -ε die nu, v 'mu wintε a -gbe, -aa po =wlv ye kuo. Nahuin =nu, -v 'de -Juukuε, vv -hua bu nu 'waa -gbe a =tɔ, bu yrii Nyɩsɔ. ²³Kɛɛ, -a -mε -ye, -Yusu 'Klɩsɔ

=nu, v kɔɔ 'o tu 'yie 'mu, nɔ- kɔ -tɪ -aa -wɔn le na. -Tɪ a -gbɛ, -Juukue 'bu 'win, -ye vɔ po yru, 'vɔ -a mu ye -wɔn, -ɛ nue, v nɔ 'nɪ, -aa Nyɪsua a -tɪ le 'nɪ -haa. Nahuin =nu, -v 'de -Juukue, v nɔ 'nɪ, ɪ mɔ -tɪ nɪ, -ɪ 'nɪnɪ da dɛ =de. ²⁴Kɛɛ, nahuin =nu, Nyɪsua -ha 'le du 'mu, 'ke bu -hɛ 'a nahuin, bu mɔ -Juukue, bu 'de -Juukue, v -mɛ -ye, v yie nɪ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ, nɔ-ɔ -a mu Nyɪsua a 'klɪkenɪnɪ tɔɔ, ɛ kɔ Nyɪsua a -tɔ 'hɛɛn. ²⁵=U -ye nɔ 'nɪ, dɛ =nu, Nyɪsuaa nu, ɛ 'nɪ da -le dɛ =de, kɛɛ, Nyɪsua a nunude a -gbɛ, v plɛ, -ɛ 'nɪnɪ da dɛ =de, ɛ -hi 'o 'waa -tɔ 'mu nɪ. 'Bu plɛ, Nyɪsua 'de 'klɪ kɔ, bu kɔ 'a yiye, -ɛ mɔ, Nyɪsua bɔ 'de 'klɪ kɔ =nu, ɛ -hi 'o 'waa 'klɪ a kenɪnɪ 'mu nɪ.

²⁶-Diayuo -a, -tɪ -gbo, 'nu mu =tu, ba -hi 'lu -wɔn le: 'A mu =nu, Nyɪsua da, 'ke ba -hɛ 'a nahuin, nahuin a 'du tɪo- a 'ya 'mu 'le? 'Ke 'le 'a mu -hɛyri, nahuin 'plɔplɔ 'de 'le nɪ, -v kɔ =tɔ, 'ke 'le 'klɔ -gbo a nahuin 'yi 'mu, kɔ, 'klɪkenɪnyɔ, kɔ nyɪblakɪ 'plɔplɔ 'de -wɛ 'le 'a mu -hɛyri nɪ. ²⁷Kɛɛ, nahuin =nu, 'klɔ -gbo a nahuin plɛ, -v 'de =tɔ kɔ, nu- Nyɪsua -ha 'le du 'mu, 'ke bu -hɛ 'a nahuin. Kɛ ɔ nu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'klɔ -gbo a =tɔkɔnyɔ -tɔɪ nue. Nahuin =nu, 'klɔ -gbo a nahuin plɛ, -v 'de 'klɪ ke nɪ, nu- Nyɪsua -ha 'le du 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'klɔ -gbo a 'klɪkenɪnyɔ -tɔɪ nue. ²⁸Nahuin =nu, v 'nɪnɪ daa nahuin =de, kɔ, v yraa, nu- Nyɪsua -ha 'le du 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'klɔ -gbo a nyɪgblakɪ gbo -wɔ. ²⁹Dɛ a -gbɛ a -tɪ, ɛ 'de nahuon =de kɔ, -bɔ po 'a dɔnɔ a -pli, 'ke 'o Nyɪsua ye. ³⁰Nyɪsua, nɔ- nue, -a kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hɛɛn, =a -mɔɛ. ɔ -do a -gbɛ, nɔ- nue, -Yusu 'ɔ tɔɔ -a mu 'a -tɔ. 'Ke Nyɪsua naa 'le -Yusu 'Klɪsɔ 'mu, 'ɔ 'sɪi 'o -a mu ye, 'ke 'o 'a dɔnɔ ye, 'ɔ nuu -a mu nahuin =nu 'mu, -v kɔ 'klɔɔ =nɔ ke klu, 'ɔ =gbɪa -a mu, 'ke 'o dɛ 'kuku -wɔn. ³¹'A -tɪ o, -tɛ v nu la 'a 'crule, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɪ 'kwli 'mu: «Nahuon =nu, -ɔɔ -hɔa -bɔ po -pli, dɛ =nu, Kɔkɔnyɔ Nyɪsua nu, ɛ -do, nɛ- kɔ -pli bɔ po.»

-Yusu a 'kuku-tɪ, nɪ- Pɔlɔ, ɔɔ la -wɔn le na

2 ¹'Na -diayuo -a, tɪ =nu -kɔ 'yri 'n di la 'le 'a mu -wɔn, 'ke =bɔ tɔɔ 'a mu Nyɪsua a -tɪ =nu, -ɪ -hɪ la nahuin 'yi ke, 'plu Nyɪsua tɔɔ -a mu, tɪ a -gbɛ 'yri, 'nɪ po -le la 'briwin 'yakɪ, mɔ, 'n 'de la 'a mu Nyɪsua a -tɪ tɔɔ, 'ke 'le -tɔnahuin a -tɔ 'kwli 'mu, a 'nɪ -han le po, 'n yi 'preɛ. ²Kɛɛ, 'plu 'mu la 'le 'a mu -wɔn di, 'n pue la 'le -le, 'ke =bɔ -tu la -Yusu 'Klɪsɔ -do a -tɪ, tɪi -tɪe =nu, 'n di la 'le 'a mu -hɛyri -hi. Seyɪ-seyɪ, 'a 'kukue -do =nu, ɔ 'ku, 'ke 'o tu 'yie 'mu, nɛ- kɔ -tɪ 'n di la 'a mu ye =tu. ³-Tɛ 'n nɪ la 'le 'a mu -hɛyri, 'n 'de la 'klɪ kɔ, 'nu la huannɔ pɪ 'dɔ. ⁴-Tɛ 'nu la 'a mu Nyɪsua a -tɪ ye =tu, 'nɪ 'preɛ -le la 'le -tɔnahuin a -tɔ 'kwli 'mu. Kɛɛ, Nyɪsua a -Hihiu, nu- tɔɛ 'a mu, 'ke 'le Nyɪsua a -gbɛ a 'klɪ 'kwli 'mu, -ɛ mɔ, Nyɪsua a -tɪ =nu, 'nu la =tu, ɪ mɔ -tɪ a -tɛɛ nɪ. ⁵-Tɛ a 'ye la Nyɪsua a 'klɪ a kenɪnɪ, nɛ- nue, 'a kuo la -Yusu =wɔ ye. ɛ 'de -tɔnahuin a -tɔ, ɔ 'die 'nu, a 'dio =wɔ ye kuo.

Nyɪsua a -tɔ

⁶'ɛ mɔ -tɛɛ, 'bɪa 'nu 'le nahuin =nu -wɔn 'preɛ, -v yrii Nyɪsua a -tɪ 'mu le -tɛɛ, 'n nyu 'nɪ tɔɔ, 'ke 'le -tɔ 'kwli 'mu, kɛɛ, =tɔdɔ a -gbɛ, ɔ 'de 'klɔ -gbo ke a

nahuin a -tɔ. Mɔ, ɛ 'de -wɛ 'klɔ -gbo ke a nahuin gblakɪ a -tɔ. Nahuin a -gbɛ, ɔ di gbo 'nɪ -wɛ. ⁷Tɔɔv -gbo, -ɔ kɔ -tɪ 'nu -tu, nɔ- mɔ Nyɪsua a -tɔ. Tɔ a -gbɛ, ɔ -hli la nahuin ke 'yi, ti -hi la ti 'yri, kɛɛ, -tɛ ti nɪ lɛ 'mɔ -gbo, Nyɪsua tɔɔ -a mɔ nɪ. Ti -nɔ -kɔ 'yri ɔ 'de la 'klɔ a nue, ɔ -hie la -tɔɔv a -gbɛ -wɔn lɛ 'lu, ɔ 'muo 'le 'kwli 'mɔ naa, ɔ 'mɔ -a mɔ waa, -ɛ die nu, ɔ kɔ -a mɔ 'hɛɛn, -a 'mɔ 'le 'a -tɪ a 'yi'buaale -heyri nɪ. ⁸'Ke 'le 'klɔ -gbo a nahuin gblakɪ -heyri, ɔ -de 'de -tɔ a -gbɛ 'mɔ lɛ yrii. 'Bia 'bɔ yrii wɛn -tɔ a -gbɛ 'mɔ lɛ, ɔ 'dɛɛ bɔ kɔ wɛn 'o -a nɪ Kɔkɔnyɔ tu 'yie 'mɔ, ɔ mɔ Kɔkɔnyɔ -nɔ, ɔ kɔ -tɪ a 'yi'bubua. ⁹Dɛ -nɔ, Nyɪsua nu, ɛ 'wɛ -nɔ dɛ -nɔ ye, ɔ 'cru la, 'ke 'le Nyɪsvacruiɛ 'kwli 'mɔ, -ɛ mɔ:

«Dɛ -nɔ, -tɔnahuin a 'yie 'de -hlɪn a 'yee,
kɔ, dɛ -nɔ, 'waa nɔ 'de -hlɪn a 'wɛɛn,
kɔ, dɛ -nɔ, ɔ 'de -hlɪn 'lu -wɔn lɛ a -hie,
dɛ a -gbɛ, nɛ- Nyɪsua -wɔ -wɔn,
'ke 'o nahuin -nɔ -wɔn, -ɔ nɔ 'mɔ.»

¹⁰A -Hihiu 'kwli 'mɔ, ɔ naa 'le, ɔ tɔɔ -a mɔ -huhlɪdɛ a -gbɛ. Nyɪsua a -Hihiu yi -tɔplɪ 'bii a 'ma nɪ, ɔ yi -wɛ Nyɪsua a 'lu a lɛ-hiele -nɔ, -ɛ hɛn 'mɔ gbo. ¹¹-Bo pue -tɔnahuon a -hihiu a dɛ ye: Dɛ -nɔ, -n 'be a -hihiu, ɔ 'lu -wɔn lɛ -hie, -n 'die yi. ɔ -do, nɔ- yie. 'Ke 'o Nyɪsua a -Hihiu -wɔn, dɛɛ -do, nɛ-ɛ nɪ. Nyɪsua a -gbɛ a -Hihiu, ɔ -do, nɔ- yi dɛ -nɔ, Nyɪsuaa 'lu -wɔn lɛ -hie. ¹²-A -mɛ -ye, Nyɪsua a -Hihiu -nɔ, ɔ -nyi -a mɔ, ɔ 'de 'le 'klɔ -gbo a -tɔnahuin -wɔn 'mɔ -hɔn. Nyɪsua'a nɪ, ɔ -nyu -a mɔ, -ɛ die nu, -hapɔdɛ -nɔ, ɔ nu -a mɔ 'mɔ, -a 'mue 'mɔ lɛ yrii. ¹³'Bia -baa -tɔplɪ a -gbɛ nahuin kɛ -hihiu, -a 'nɪ nue -le, 'ke 'le -tɔnahuin a -tɔ 'kwli 'mɔ, kɛɛ, -a nɪ pupowin, 'ke u 'le Nyɪsua a -Hihiu -wɔn 'mɔ -hɔn. -Ye Nyɪsua a -tɪ a -tɛɛ -nɔ, Nyɪsua a -Hihiu -a mɔ tɔɔ, nɪ -aa nahuin -nɔ kɛ -hihiu, -ɔ kɔ ke 'mɔ Nyɪsua a -Hihiu a -gbɛ nɪ 'o.

¹⁴Nahuon 'bɔ nɪ 'o, Nyɪsua a -Hihiu 'bɔ 'de 'o -nɔ ke 'mɔ nɪ, -ye -tɪ a -tɛɛ -nɔ, Nyɪsua a -Hihiu -nɔ tɔɔ, nahuon a -gbɛ, ɔ 'die 'le -wɛ bɔ yrii 'mɔ lɛ. 'Ke 'o nahuon a -gbɛ -wɔn, -tɪ a -gbɛ, ɔ mɔ bubu-tu nɪ. ɔ 'die 'le -wɛ bɔ yrii 'mɔ lɛ, -ɛ nue, Nyɪsua a -Hihiu -do, nɔ- nye nu, 'plɪ -a nyi 'mɔ lɛ yrii. ¹⁵Nahuon 'bɔ nɪ 'o, Nyɪsua a -Hihiu 'bɔ nɪ 'o -nɔ ke 'mɔ, -ye ɔ -wɛ 'le bɔ yi -tɔplɪ 'bii a 'mɔlɛ'jɪjra nɪ. Kɛɛ, nahuin -nɔ, -ɔ kɔ ke 'mɔ Nyɪsua a -Hihiu 'de 'o nɪ, ɔ 'die 'le -wɛ bɔ 'jra nahuon a -gbɛ a nɔnɔ-tɔplɪ 'yi 'mɔ lɛ. ¹⁶'E mɔ -tɛɛ, ɔ 'cru la nɪ, 'ke 'le Nyɪsvacruiɛ 'kwli 'mɔ. -Tɪ a -gbɛ, nɪ- gbo:

«E 'de nahuon -de kɔ, -bɔ yi dɛ -nɔ,
Kɔkɔnyɔ Nyɪsuaa 'lu -wɔn lɛ -hie.

Nahuon -de 'de -wɛ 'le 'a -tɔ a 'mɔpupue -wɛ.»

Ke'ɛ nɪ, ɔ nu la 'a 'cruɛ. -A -mɛ -ye, -ɔ kɔ ke 'mɔ Nyɪsua a -Hihiu nɪ 'o, dɛ -nɔ, -Yusu 'Kɪsɔ, ɔ 'lu -wɔn lɛ -hie, nɛ- aa -wɛ 'lu -wɔn lɛ -hie.

Pɔlɔ kɔ Apɔlɔstɪ 'hɛɛn, ɔ mɔ Nyɪsua a -kvannunyunu nɪ

3 ¹'Na 'dɪayuo -a, -tɛ 'n nɪ la 'le 'a mɔ -wɔn, 'n 'die la 'le -wɛ -bɔ 'prɛɛ la 'le 'a mɔ -wɔn, -ɛ 'wɛ -nɔ ye, -tɛ ɔ 'le nahuin -nɔ, -ɔ kɔ ke 'mɔ

Nyɪsɪsɪ a -Hihiu nɪ 'o a -wɔn'prɛɛ nu. Kɛɛ, 'nɪ la 'le 'a mɔ -wɔn 'nɪ 'prɛɛ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ sɔ 'le 'klɔ -gbo a nahuin =nɔ a -wɔn'prɛɛ nu, -sɔ 'waa -gbɛ a 'lu a lɛ-hiɛɛ -wɔn kɛɛ, -ɛ nɛ, a 'we la =nɔ 'yuo=pli gbi ye, 'ke 'o -Yusu 'Klɪsɪ a 'hru wɔn. ²'Nɪ la 'a mɔ tɔ ye-hɛ-tɔplɪ -do =nɔ, -ɪ 'de wɔn kla. 'N 'de la 'a mɔ -tɔplɪ 'yaklɪ a tɛɛ, -ɛ nɛ, a 'de la 'le 'a 'mɔlɛyriɪɛ -wɛ. A 'we la =nɔ 'yuo=pli ye, -v 'kɪɛ 'nyɛɛ, -v 'de wɛn 'le dɛ 'yakla a didie 'le a -wɛɛ. Kɛɛ la 'le gbo, -bo ye -nyrɔwɔ -gbo ke, a 'kɪɛ 'wee =nɔ 'yuo=pli gbi ye, -v 'de wɛn 'le kukunɪv a dididɛ a didie 'le a -wɛɛ, ³-ɛ nɛ, a 'kɪɛ 'wee =nɔ 'klɔ -gbo a nahuin ye, -sɔ 'waa -gbɛ a 'lu a lɛ-hiɛɛ -wɔn kɛɛ, 'aa ca -wɔn =tutu, -yɛɪ 'ɪ nɪ 'le 'a mɔ -gbahlɔn. 'Bɪa 'bɛ nɪ lɛ 'mɔ, -ye a 'kɪɛ 'wee 'klɔ -gbo a nahuin ye, -sɔ 'waa -gbɛ a 'lu a lɛ-hiɛɛ -wɔn kɛɛ. 'ɛ mɔ -tɛɛ, -tɛ 'waa nununɪmli nɪ 'mɔ, kɛ 'a nɪ nɪnɪ nɪ 'mɔ. ⁴'Ke 'le 'a mɔ -gbahlɔn, 'bɪa =v -ye 'bɔv lɛ po, v mɔ 'mɔ Pɔlv a nahuin nɪ, =v -ye 'bɔv lɛ po, v mɔ Apɔlvɪ a nahuin nɪ, -ye a 'we =nɔ nahuin =nɔ ye, -v kɔ ke 'mɔ Nyɪsɪsɪ a -Hihiu 'de 'o nɪ.

⁵Nyɔ tio- mɔ Apɔlvɪ 'le? Nyɔ tio- mɔ 'mɔ Pɔlv 'le? -A 'hɔn -wɛ a -gbɛ, -a mɔ mɔ Nyɪsɪsɪ a -kvannunɪv nɪ, Nyɪsɪsɪ lɛɛ 'le 'a mɔ -wɔn, 'ke -ba pue 'a mɔ -Yusu 'Klɪsɪ a -hapɔtitie, -ɛ die nu, a 'mɔ =wlv ye kuo. -Kvan =nɔ, Nyɪsɪsɪ -nyɪ -a mɔ, nɔ-ɔ nɪ, -aa nu. ⁶'Mɔ Pɔlv, 'mɔ =tu Nyɪsɪsɪ a -tɪ a =tutue -wlv, 'ke 'le 'a mɔ -wɔn. 'N 'we =nɔ nahuon =nɔ ye, -ɔ-ɔ -tɔplɪ 'dɔ; Apɔlvɪ -mɛ -ye, 'ɔ gba -kvan a -gbɛ 'lu -wɔn. ɔ 'we =nɔ nahuon =nɔ ye, -ɔ-ɔ 'didɔ-tɔplɪ 'nie lɛ 'wlaa. Kɛɛ, Nyɪsɪsɪ, nɔ- nɛ, -kvan a -gbɛ 'ɔ nyra 'lu ye gbo -tɛɛ. ɛ 'we =nɔ ye, nɔ- nɛ, 'didɔ-tɔplɪ 'ɪ =ga. ⁷-Ye 'klɛɛ, nahuon -gbo, -ɔ-ɔ -tɔplɪ 'dɔ, kɔ nahuon -gbo, -ɔ nyɪ 'nie lɛ 'wlaa, v 'nɪ nu =lɛ dɛ gblaka. Kɛɛ, Nyɪsɪsɪ, -ɔ nye nu, 'ɪ =ga, nɔ-ɔ dɛ gblaka nu. Nɔ- nye nu, 'a nɪ =wlv a yekuolɛ 'ɛɛ klɛ bii. ⁸'A -tɪ, nahuon -gbo, -ɔ-ɔ -tɔplɪ 'dɔ, kɔ nahuon -gbo, -ɔ nyɪ 'nie lɛ 'wlaa, =ɔ =dɛ 'de 'o 'a 'bɛ 'lu ye nɪ. ɔ mɔ dɛɛ -do. ɔ 'hɔn -wɛ a -gbɛ, -tɛ nahuon a -kvan nɪ 'mɔ, kɛ Nyɪsɪsɪ diu 'wio a -nyinyie nu.

⁹-Ye 'klɛɛ, 'n kɔ Apɔlvɪ 'hɛɛn, -a bibi ke, =aa Nyɪsɪsɪ a -kvan nu. A -mɛ -ye, a 'we =nɔ -ci ye, Nyɪsɪsɪ, ɔ-ɔ -ci. A 'we -wɛ =nɔ kayu ye, Nyɪsɪsɪ, ɔ po. ¹⁰Nyɪsɪsɪ -nyɪ 'mɔ 'klɪ, 'nɪ =tu -kvan -wlv, 'ke 'le 'a mɔ -wɔn. 'N 'we la =nɔ kayuoponyɔ ye, -ɔ yi 'o kayuo a gblɛpole, 'nɪ po 'o kayu gblɛ -tɛɛ, -ɔ-ɔ -ye 'ɔ di 'le, 'ɔ nyu 'klɛɛ po. 'ɛ nɪ nahuon, 'bɔɔ kayu po, bɔ =tu -kvan 'yie, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ kayu a -gbɛ po -tɛɛ. ¹¹Nyɪsɪsɪ, nɔ- =tu 'o -Yusu 'Klɪsɪ gbo, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ kayu a bugbodɛ 'mɔ 'ya. Nahuon =dɛ 'die 'le -wɛ bɔ po 'le kayu a bugbodɛ -ye. ¹²'Ke 'o kayu a bugbodɛ a -gbɛ ke, v -wɛ 'le bɔ nu kayupo-tɔplɪ a gbleglei nɪ, bɔ po kayu nɪ. =ɔ -ye, sɔ nu -gɔlv, =v -ye 'sɔ 'plv-tɔplɪ nu, -ɪ =die po, =v -ye 'sɔ 'hɛ nu, -ɛɛ =die po. Kɛɛ, =v -ye, sɔ nu ti, =v -ye 'sɔ -wɛ -piti nu, =v -ye 'sɔ =gblagbugbli nu. ¹³-Nyrɔwɔ -kɔ 'mɔ Nyɪsɪsɪ di 'o nahuin -bati lɛ poo, 'kee nɪ, 'ɛ nɪ nahuon a -kvan di 'o pepe' 'mɔ bi, -ɛ nɛ, -nyrɔwɔ a -gbɛ 'mɔ, Nyɪsɪsɪ di 'le 'ɛ nɪ nahuon a kayupo-tɔplɪ 'mɔ po na, ɔ 'mɛ 'ye, 'bɪa 'bɛ 'ya 'yilɛnɔ-kvan 'mɔ. ¹⁴'Bɪa -n

nɛ kayudu =nu, -n po, 'bu 'de wɪn^a, -ye Nyɪsua di -mu -nyi 'wio. ¹⁵Kɛɛ, -n nɛ kayu =nu, -n po, 'bu wɪn, -ye Nyɪsua 'deɛ bɔ -nyi -mu 'wio. 'E mɔ -tɛɛ, ɔ di -mu 'nɪ waa, kɛɛ, ɛ hie 'o dɛ gbi, na 'mu wɛn -mu lɛ hien.

¹⁶Be a yie nɪ, 'a mu -Yusu a nahuin, a 'we -nɔ kayu ye, -v kɔ gbo Nyɪsua 'ti 'le, 'a yie -wɛ, -ɛ mɔ, 'ke Nyɪsua a -Hihiu nɪ 'o 'a mu ke 'mu. ¹⁷Bia nahuon 'bɔ 'wla kayu a -gbɛ, -ye Nyɪsua di -wɛ nahuon a -gbɛ 'nɪ 'la, -ɛ nue, Nyɪsua, nɔ- kɔ kayu a -gbɛ.

¹⁸Nahuon =de nɪ kaa 'le 'a dɪnɔv. 'Ke 'le 'a mu -heyri, nahuon 'bɔ plɛ, ɔ kɔ =tɔ, -ɛ 'we -nɔ 'klɔ -gbo a nahuin ye, -ye bɔ 'we nahuon =nu ye, -ɔ 'de dɛ =de yi, -ɛ die nu, ɔ 'mu -tɛɛ a =tɔkɔnyɔ 'mu 'ya. ¹⁹Nu lɛ 'puprɛ nu, ɛ 'we -nɔ ye, -tɔplɪ =nu, -ɪ kɔ ke 'klɔ -gbo a nahuin plɛ, v kɔ 'o =tɔ, ɪ 'nɪ da =le dɛ =de, 'ke 'le Nyɪsua 'yi 'mu. 'E mɔ -tɛɛ, v 'crɪɛ nɪ, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɪɛ 'kwli 'mu, -ɛ mɔ: «Gɪagɪɪɪkɔnyɔ a =tɔ 'kwli 'mu, 'ke Nyɪsvaa 'le naa, 'ɔ nyu kɪ.» ²⁰U 'crɪɛ -wɛ nɪ, -ɛ mɔ: «Kɔkɔnyɔ Nyɪsua yi =tɔkɔnyɔ a 'lu a lɛ-hieɪɪ nɪ, 'ɔ yie -wɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'nɪ da =le dɛ =de.» ²¹A -tɪ, 'nɪ 'a mu 'nɪ le, a nɪ po 'le nahuon =de a -pli, a 'nɪ -han lɛ po, -ɛ mɔ, 'a mu mɔ 'a nahuin nɪ. Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, a kɔ -tɔplɪ 'bii nɪ, 'a kɔ -wɛ nahuin 'bii. ²²Mɔ Pɔlv, kɔ Apɔlvst, kɔ Pielt 'hɛɛn, -a mu mɔ 'a nɪ nahuin nɪ, =a 'ya 'a nɪ 'mu-hɛnyv 'mu. Mɔ, 'klɔ, kɔ -hɪnhɪlvn, kɔ 'kɔkɛ 'hɛɛn, kɔ ti -gbo 'yri a -tɔplɪ, kɔ -ŋaŋa a -tɔplɪ 'hɛɛn, 'a mu kɪ -wɛ. ²³A -mɛ -ye, -Yusu 'Kɪlv, nɔ- nɪ 'o 'a mu 'lu ye, Nyɪsua 'ɔ nɪ 'o -Yusu 'Kɪlv 'lu ye.

A nɪ po 'le 'a nɪ dɪnɔv a -pli

4 ¹Ba kɔ 'a yiyie, -a mu -Yusu 'Kɪlv a -wɔnnanɔnyv, -a mu mɔ 'a -kvannunɔv nɪ, Nyɪsua 'ɔ tɔɔ -a mu -tɪ a -tɛɛ =nu, -ɪ -hli la nahuin 'yi ke, 'ɔ le -a mu, 'ke -ba tvɪ nahuin. ²-A yie nɪ, -ɛ mɔ, -kvannunɔv =nu, v -ha 'le -kvandɛ, v -nye, dɛ =nu, 'a nyɪgɪlakaa =nɔ -hva, nɛ- mɔ bɔ =tu -kvandɛ a -gbɛ 'yie -tɛɛ. ³Mɛ -ye, =bo 'ya -tɛɛ a -kvannunɔv 'mu, mɔ =bo 'de -tɛɛ a -kvannunɔv, ɛ 'de 'a mu, a 'deɛ ba =tui. ɛ 'de nahuon =de kɔ, -ɔ -wɛ 'le -bɔ =tui. =Betɪ 'na -gbɛ, 'n 'de -wɛ 'le 'a =tutue -wɛ. ⁴Na =wlv 'nɪ yɛɛ =le 'mu -tɪ, 'ke =bo nu dɛ 'klan =de. Kɛɛ, dɛ a -gbɛ, ɛ 'de 'nyre =hɛn, -ɛ mɔ, 'ɛ mɔ -tɛɛ, 'n 'de dɛ 'klan =de nu. ɛ 'de 'mɔ, 'nɪ 'bɛ =le 'na -bati. Kɔkɔnyɔ Nyɪsua'a nɪ, -ɔ di 'bɛ. ⁵A -tɪ o, a nɪ 'bɛ 'le =v -ye a -bati, a nɪ =tui 'le, 'bia nahuon 'bɔ nu -kvan -tɛɛ, mɔ, 'bɔ 'dio nu -tɛɛ. Kɛɛ, ba -pre -nyrɔwɔ =nu, Nyɪsua wa 'dv. -Nyrɔwɔ =nu -kɔ 'mu Kɔkɔnyɔ -Yusu di 'le di, -tɔplɪ 'bii =nu, -ɪ -hli, 'ke 'le gbɪgbɪyɪrɪ -heyri, ɔ di 'mu po pepe', =betɪ -tɔplɪ =nu, -ɪ -hli, 'ke 'le -tvnahuin a =wlv ke. -Nyrɔwɔ a -gbɛ 'mu, 'ke Nyɪsua di 'o nahuin baa, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ v nu -kvan a nunue.

⁶Diayuo -a, Apɔlvst kɔ 'mu 'hɛɛn a -tɪ 'nu =tu, -ɛ die nu, 'mu 'a mu dɛ tɔɔ. 'N nye 'nɪ -hva, 'ke ba kɛ 'yilɛnɔhru =nu -wɔn, -v kɔ -tɪ v 'cru, 'ke 'le

^a 3.14 ɛ =hɛn 'nyre, -na Nyɪsua a -kvan 'bɔ nu -tɛɛ

Nyitsvacrunie 'kwli 'mu. A ni po 'le 'a ni tɔɔnyɔ -ye a -pli, 'plu a ni yraa 'le ɔ -ye. 7-Mɔ =nu, dɛ- kɔ -tɪ =nɪ nye 'lu -wɔn lɛ -hie, -ɛ mɔ, -mɔ =nu, -n ni 'o -n 'bienu -ye ye 'lu 'le? -N 'di 'yi, -ɛ mɔ, 'ɛ ni dɛ, -n kɔ, Nyitsva, nɔ- -nye -mu. -Tɛ ɛ 'ya Nyitsva 'mu, ɔ -nye -mu, =nɪ po 'le -n dɔɔnu a -pli. 'Bia -nu -n dɔɔnu a -pli po, -ye ɛ 'we =nɔ ye, ɛ 'de Nyitsva, ɔ 'die -mu -nyi.

8 ɛ 'we =nɔ ye, a nye -wɔn lɛ -hie 'lu, -ɛ mɔ, -tɔplɪ 'bii =nu, Nyitsva, ɔ nahuin -nyi, a kuɪ nɪ. A 'nɪ -hva -le 'klɛ lele dɛ =dɛ, 'a =cɛɛ 'o ye, 'ke 'o Nyitsva a 'hru wɔn. A nɔ 'nɪ, a 'bii, 'a mu mɔ nyigblaku nɪ, 'ke 'o Nyitsva a 'hru wɔn. Kɛɛ, -a -mɛ -ye, -a 'de nyigblaku. 'N nye wɛn 'nɪ -hva, 'ke ba 'ya -tɛɛ a nyigblaku 'mu, -ɛ die nu, a kɔ -a mu 'hɛɛn, -a 'bii, -a 'mu nyigblaku 'mu 'ya, 'ke 'o Nyitsva a 'hru wɔn. 9-A mu -Yusu 'Klɪsɔ a -wɔnnaanyɔ, 'ke 'le nahuin -ye 'yi 'mu, Nyitsva nue nɪ, =a nɪ 'le nahuin 'bii bu gbo, =a 'we =nɔ nahuin =nu ye, -bati klɪ, ʊ mu 'la, 'plu 'klɔ -gbo a nahuin kɔ Nyitsva a leleenɪ 'hɛɛn, 'ʊ -a mu -ta -wɔn 'ye. 10 'Ke 'le 'klɔ a nahuin 'yi 'mu, -a mɔ mu bubanyɔʊ nɪ, -ɛ nue, -aa =tu -Yusu a -tɪ. A -mɛ -ye, a nɔ 'nɪ, a kɔ =tɔ, -ɛ nue, a kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hɛɛn, a -mɛ nɪ. 'Ke 'le 'klɔ a nahuin 'yi 'mu, -a 'de 'klɪ kɔ. Kɛɛ, a -mɛ -ye, a nɔ 'nɪ, a kɔ 'klɪ. Nahuin yraa -a mu nɪ. Kɛɛ, a -mɛ -ye, ʊ 'o 'a mu 'nɪ =tuu. 11 Kuɛ la 'le gbo, -bo yɛ ti -gbo ke, kanʊ -a mu nu, ʊ kɔ 'nie'natɔ 'hɛɛn. -A 'de =hapɔwlawlɪ kɔ, nahuin 'ʊ -a mu bi, =a 'de gbonule kɔ, 12 =aa dabɔɪ nu, =aa -kɔan nu, -a 'mu dɛ di. Nahuin 'buʊ -a mu 'jɔ -wɔn po, -ye -aa da Nyitsva, 'ke bɔ nu =nu -hapɔdɛ 'mu. 'Buʊ -a mu =sɔɛ =tue, -ye -aa nu gbee, =a kɔ =wɔlɔ a 'lɪla. 13 'Buʊ -a mu tanɪ =tu, -ye -a nu =wɔlɔ 'yɔɔɔ, =a nyu 'le -wɔn 'prɛɛ. Kuɛ la 'le gbo, -bo yɛ ti -gbo ke, 'ke 'le 'klɔ -gbo a nahuin 'yi 'mu, -a 'we =nɔ nahuin =nu ye, -ʊ 'de gbaale kɔ, -ʊ 'we =nɔ kuɛti ye, ʊ lɛ -ha, 'plu ʊ 'kwla 'mu po.

14 -Tɪ -gbo, 'nu 'cru, ɛ 'de =be 'mu 'a mu -tɔɪ nue a -tɪ. Kɛɛ, 'nu lɛ 'crule nu, ɛ 'we =nɔ ye, 'mu 'a mu =tɔ 'mu po a -tɪ nɪ, -ɛ nue, 'a mu mɔ 'na 'munɔeyuɔ. 15 =Betɪ ba kɔ nahuin 'plɔplɔ -ye, -ʊ 'a mu -Yusu 'Klɪsɔ a -tɪ tɔɔ, a kɔ buu -do. 'Mɔ mɔ 'a nɪ bu'u nɪ, -ɛ nue, 'mɔ =tu 'a mu -Yusu 'Klɪsɔ a -tɪ ye, 'a kuo =wɔlɔ ye. 16 'Nu 'a mu lɛ 'nɪ 'bati, -tɛ 'n 'ya 'a nɪ bu 'mu, ba -ha 'le 'na =pɪ lɛ. 17 'N nye 'nɪ -hva, kɛ'ɛ nɪ, ba nu. Nɛ- nue, 'nu 'a mu Timote ye ya. Timote a -gbɛ, 'mɔ =tuo -Yusu a -tɪ ye, 'ɔ kuo =wɔlɔ ye. Nɔ- mɔ 'na =wɔlɔ a nahuon. ɔ 'sii 'o ye, 'ke 'o Kuɔkɔnyɔ -Yusu a 'hru wɔn. Nɔ- 'nu 'le 'a mu -wɔn lee, ɔ 'mu lele 'a mu tɔɔ, -tɛ 'nu nɪna nu, 'ke 'o -Yusu 'Klɪsɔ a 'hru wɔn. -Tɛ ɔ di 'a nɪ tɔɔlɛ nu, kɛ 'nu -Yusu a nahuin a tɔɔlɛ nu, 'ke 'o 'ɛ nɪ -tɛgbɪ =dɛ, -ɛ die nu, -tɛ 'nu naale nu, ʊ 'mu -wɛ lɛ naale nu.

18 'Ke 'le 'a mu -hɛyri, nahuin -ye, ʊ 'le 'waa dɔɔnu 'nɪ 'yaa, -ɛ nue, ʊ nɔ 'nɪ, 'nu pɪ huannɪ, 'ke =bo di 'le 'a mu -wɔn. 19 Kɛɛ, -a nɪ Kuɔkɔnyɔ, 'bɔ wɛɛn ke, -ye 'n -wɛ lɛ kɛ 'ledidie, 'ke 'le 'a mu -wɔn. 'Bia 'nɪ nyre 'le 'a mu -wɔn, 'n di nahuin =nu 'nɪ 'ye, -ʊ 'le 'waa dɔɔnu 'yaa, 'plu 'bia 'buʊ 'le lɛ 'prɛɛ -do, mɔ, 'bia Nyitsva a 'klɪ 'bɪ nɪ 'le =nu 'mu, 'n die 'nɪ yi. 20 'Nu lɛ 'a =tutue nu, ɛ 'we =nɔ ye, Nyitsva 'bɔ kɔɔ nahuon win ke, 'ke 'le nahuon a -gbɛ a

nunugmli 'kwli 'mu, 'ke -n nye 'le yrii. Ɛ 'de 'le 'a pupowin 'kwli 'mu, -ni yrie -le 'le.

²¹Ba le 'mu, de 'a ni =wlu -hva. 'Bia 'nu 'le di, =be =bo ya 'le -ɲɛ, 'mu 'le 'a mu le -ha, mɔ, 'bia 'ba 'cici 'a ni =wli, 'nu 'le di, 'mu 'le =wlu 'yɔɔ 'le ya, 'ke 'le 'munvɛle 'kwli 'mu?

Nahuon 'bɔ nu -wlawli, -ye ba -hɔ 'le 'a ni dɔnu -heyri

5 ¹'Ya 'o lele 'lu, -ti 'nu 'wɔn ti a pɛpɛ, 'ke 'o 'a mu ke, ni- mɔ, nahuin ni 'le 'a mu -heyri, 'vɔ -wlawli nu. Mɔ, nahuin -nu, -v 'de Nyɪsua yi, 'yilɛnyredɛdu a -gbɛ, v 'ni nue -le gbe. U le 'mu ni, -ɛ mɔ, 'ke 'le 'a mu -heyri, nahuon ni 'le, ɔ -ha 'a bu nyɔ kwa. ²'A ni de 'kuku a -ti, a kɔ ba we wen =hien. Kɛɛ, ɛ 'de le 'mu ni, 'aa 'a ni dɔnu a -pli po. Nahuon -nu, ɔ nu de a -gbɛ, ba -hɔ 'le 'a ni dɔnu -heyri. ³'Mɔ -gbo, 'n 'de 'le 'a mu -gbahlɔn ni. Kɛɛ, 'ke 'na =wlu ni 'le 'a mu -wɔn, kɔ, 'n 'bɛ -bati -nu ni -dodo, 'ke 'o nahuon -nu -wɔn, ɔ nu de 'kuku a -gbɛ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ =bo 'nɪni ni wen 'le 'a mu -gbahlɔn. ⁴'N 'bɛ -bati a -gbɛ ni, 'ke 'le -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'du 'kwli 'mu. De a kɔ ba nu, nɛ- mɔ, ba 'kukue le, -ye 'ke 'na =wlu di 'le 'a mu -gbahlɔn ni, kɔ, -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'klɪ a kenɪɛ 'mu -we -tuo ke ni. ⁵'Bia 'ba 'kukue 'klɛɛ le, -ye ba po nahuon a -gbɛ Satan kwa, -ɛ die nu, Satan 'mu 'a -plahvɪn 'la, kɔ, -ɛ die nu, Nyɪsua 'mu 'a -hihiu waa, -nyɔwɔ -nu -kɔ 'mu -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu di 'le di.

⁶Ɛ 'de -tɛɛ nu, 'ke ba po 'a ni dɔnu a -pli. =Be a 'di yi, -ɛ mɔ, 'flɔɔ a 'yaadɛ 'cicɛ gbi, nɛ-ɛ 'flɔɔkuo 'bii 'yaa? Ɛ 'we =nɔ ye, de 'kuku 'cicɛ gbi, nɛ-ɛ wlo, 'ɛ nye nu, a 'bii 'aa de'kukununyɔ -hɛ. ⁷'A kɔ ba -ha 'le de 'kukudu a -gbɛ 'a ni dɔnu -heyri, -ɛ 'we =nɔ 'flɔɔ a 'yaadɛ ye, -ɛ die nu, a 'mu 'o ye 'sii, ɛ =hen 'nyɛ, a 'mu 'flɔɔkuo -nu ye 'we, 'flɔɔ a 'yaadɛ 'de 'le 'mu ni. 'N yie ni, Nyɪsua nue ni, 'a 'sii 'o ye -dodo, 'ke 'o =nɔ ye, -ɛ nue, -Yusu 'Klɪsv 'ku ni, 'ke 'o 'a ni -ta 'mu. -Yusu a -gbɛ, ɔ 'we =nɔ 'blayu -nu ye, -Juukvɛ, vɔ 'la, 'ke 'o -cɔhlɔn a pipie a -ta 'mu, v 'mu le'mimre -nu nu, vɔ Pakɪ daa. ⁸'A -ti, -ba hie 'o -a ni -tɔplɪ -hvɪn -nu gbo, -aa nu, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ -Juukvɛ, vɔ 'a nunue nu, ti -nu -kɔ 'yri vɔ Pakɪ a le'mimre nu, vɔ 'flɔɔdu -nu di, 'flɔɔ a 'yaadɛ 'de 'le 'mu ni. 'Bia =ba hie 'o -a ni -tɔplɪ -hvɪn -nu gbo, -aa nu, -ye -a ni nunuklɔ 'sii 'o ye, =a -hɛ =hapvɪnahuin.

⁹'Crɪɛ -nu, 'n ya o 'a mu ye, 'ke 'le =nɔ 'kwli 'mu, 'n -tui o 'le -le, -ɛ mɔ, nahuin -nu, -vɔ -wlawli nu, kɔ 'lalu 'hɛɛn, a kɔ =nu 'hɛɛn, a ni nɪnaa 'le -wɔn. ¹⁰Ɛ 'de o nahuin -nu, -v 'de -Yusu a nahuin a -ti, 'nɪ -tui -le o. 'Ɛ mɔ -tɛɛ, nahuin -nu, -vɔ -wlawli nu, kɔ 'lalu 'hɛɛn, kɔ =v -nu, -vɔ ca =tu, kɔ =v -nu, -vɔ 'yri, kɔ =v -nu, -vɔ 'kuo da, nahuindu a -gbɛ, nu- ni nɔ 'klɔ -gbo ke. 'Bia -Yusu a nahuon 'bɔ plɛ, ɔ 'nɪ -hɛɛ =le, ɔ kɔ nahuindu a -gbɛ 'hɛɛn, bu nɪnaa -wɔn, -ye -Yusu a nahuon a -gbɛ, ɔ kɔ bɔ -hɔn wen nɔ 'klɔ -gbo ke 'mu. ¹¹De -nu, 'n 'crɪu o, 'n 'crɪɛ o ni, 'ke 'o -Yusu a nahuin a -ta 'mu. 'Bia nahuon 'bɔ plɛ, ɔ mɔ -Yusu a nahuon ni, 'plɪ 'bɔɔ -wlawli nu, kɔ 'lalu

'heɛn, 'bɔɔ ca =tu, 'bɔɔ 'kuo da, 'bɔɔ nahuin a 'dʊ 'yi lɛ nyre, 'bɔɔ 'a dɔɔnu nɔ a 'nuna wlɔn -hie, 'bɔɔ 'yri, a kɔ =nu 'heɛn, a nɪ nuna 'le -wɔn. Mɔ, a kɔ =nu 'heɛn, a nɪ didi 'le dɛ -wɔn. ¹²⁻¹³Nahuin =nu, -v 'de -Yusu a nahuin, ɛ 'de 'na -kuan, 'ke =bo puu -bati lɛ. Nyɪsua, nɔ- diu -bati lɛ poo. A -mɛ -ye, nahuin =nu, -v kɔ 'a mu 'heɛn, -v mɔ -Yusu a nahuin, nu- a blɛ ye ba poo -bati lɛ. Dɛ =nu, Nyɪsua a 'crunɛɛ =tu, nɛ- ba nu. ɛ nɛ- mɔ: «Nahuon =nu, -ɔɔ dɛ 'klan nu, ba -hɪɔ 'le 'a nɪ dɔɔnu -heyri.»

Nyɪsua a nahuin 'de ye blɛ bu pue -hakui nahuin =nu,

-v 'de Nyɪsua yi

6 ¹'Ke 'le 'a mu Nyɪsua a nahuin -heyri, nahuon 'bɔ nu 'a mu dɛ 'klan 'mu, a 'de ye blɛ ba pue -hakui nahuin =nu, -v 'de Nyɪsua yi. Kɛɛ, a kɔ ba pue wɛn 'a nɪ 'bienu Nyɪsua a nahuin -hakui. ²=Be a 'di yi, -ɛ mɔ, Nyɪsua a nahuin, nu- di -hlɪn 'klɔ -gbo a nahuin -bati lɛ poo? 'A -tɪ, -tɛ a di 'klɔ -gbo a nahuin 'bii -bati lɛ poo, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke ba po -bati, 'ke 'o -tɪ 'cicrɛi a -ta 'mu. ³=Be a 'die -wɛ yi, -ɛ mɔ, Nyɪsua a lɛleenɪv, -a mu diu -wɛ -bati lɛ poo? -Tɛ -a di Nyɪsua a lɛleenɪv -bati lɛ poo, 'a -tɪ, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke -ba po -bati, 'ke 'o 'klɔ -gbo a -tɔplɪ a -ta 'mu. ⁴'A -tɪ, -tɪ 'bɪ bi 'le 'a mu -gbahlɔn, dɛ- nue, nahuin =nu, -v 'de Nyɪsua yi, 'a nyu -hakui pue, 'ke v 'mu 'a mu -bati lɛ poo 'le? ⁵=Be ɛ 'nɪ nue -le 'a mu -tʊ? 'Ke 'le 'a mu -heyri, -be -tɔkɔnyɔ =dɛ 'de 'le nɪ, 'ke bɔ =tu 'a nɪ -tɪ a -gbɛ? ⁶ɛ 'de -tɛɛ nu, 'ke ba po -hakui 'a nɪ 'bie -Yusu a nahuin lɛ, 'ke 'o nahuin =nu ye, -v 'de -Yusu =wɔ ye kuo.

⁷=Tutu-tɪ, 'bɪ nɪ 'le 'a mu -gbahlɔn, ɛ -hɛn 'nyrɛ, a 'nɪ na -le Nyɪsua a 'hru =nu -tɛɛ. 'Bia nahuon 'bɔ nu 'a mu dɛ 'klan 'mu, 'bɔ 'yri 'a nɪ dɛ, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke ba kɔ =wɔ a 'lɪla, 'ɛ -hi 'o ba yɔɔ -tɪ, 'ke 'o nahuon -ye ye. ⁸Kɛɛ, a 'de =wɔ a 'lɪla kɔ. Dɛ aa nu, nɛ- mɔ, aa =v -ye 'mu nu dɛ 'klan, 'aa 'waa -tɔplɪ 'yri, =betɪ bu 'ya 'a nɪ 'bie Nyɪsua a nahuin 'mu. ⁹'A yie nɪ -tɛɛ, -ɛ mɔ, nahuin =nu, -v dɛ 'klan nu, v 'dɛɛ bu pa -hlɪn 'le Nyɪsua a 'klɔ yrayru =nu 'kwli 'mu, ɔ di nu. A nɪ kaa 'le 'a nɪ dɔɔnu, ba kɔ 'a yiye, nahuin =nu, -v 'lalu nu, kɔ nahuin =nu, -v =wɛhi klɪ, nahuin a -gbɛ, v 'dɛɛ bu pa 'le Nyɪsua a 'klɔ yrayru 'kwli 'mu, kɔ nahuin =nu, -v =wɔwɔli nu, kɔ nyɪbɛpɪ =nu, -v 'waa 'bie nyɪbɛpɪ nyru 'mu nuu, ¹⁰kɔ nahuin =nu, -v 'yri, kɔ nahuin =nu, -v ca =tu, 'ke 'o 'waa 'bie a kɔkɔ-tɔplɪ a -ta 'mu, kɔ nahuin =nu, -v 'waa dɔɔnu nɔ wlɔn -hie, kɔ nahuin =nu, -v 'waa 'bie a 'dʊ 'yi lɛ nyre, kɔ -balɔnyv 'heɛn, nahuindu a -gbɛ, v 'dɛɛ bu pa 'le Nyɪsua a 'klɔ yrayru 'kwli 'mu gbe. ¹¹Ti -hi la a ti 'yri, nahuin -ye, 'ke 'le 'a mu -gbahlɔn, v 'cipi la 'o 'yilɛnyre-tɔplɪ a -gbɛ a nunue. Kɛɛ, -tɛ ti nɪ lɛ 'mu -gbo, Nyɪsua =nu, -aa da, 'a -Hihiu -gbla 'a mu nɪ, 'ke 'o 'yilɛnyre-tɔplɪ a -gbɛ a -ta 'mu, 'v po 'a mu 'pɪa ke, -ɛ die nu, a 'mu Nyɪsua a nahuin 'mu 'ya, 'v nue, 'a 'sii 'o ye, 'ke 'o Nyɪsua ye. Kɛɛ nɪ, v nu 'a nunue, -ɛ nue, a kuo -a nɪ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɪ ye =wɔ.

Ba -ha 'a ni 'hvin, 'ke 'o Nyisva a -ti a 'yi'buaale a -ta 'mu

¹²U -ye 'ke 'le 'a mu -gbahlɔn, v nɔ 'ni, v kɔ 'hru, 'ke bu nu 'e ni dɛ =de, v -hva. Iin, =hapukɔɔ ni, kɛɛ, ɛ kɔ nunu-tɔpli -ye, 'i 'nini -hiw 'mu. 'N -wɛ 'le =bo po wɛn -wɛ lɛ ni, -ɛ mɔ, 'n kɔ 'hru, 'ke =bo nu 'e ni dɛ, kɛɛ, 'ni -hva =le =bo -hɛ 'e ni dɛ =de a =ge. ¹³Kɛ aa lele po: Dididɛ ni 'o =o, 'ke 'o 'kwli -wɔn, 'kwli ni 'o =o, 'ke 'o dididɛ -wɔn. Iin, =hapukɔɔ ni, kɛɛ, -nyrɔwɔ =de 'mu -hlɔn, didi-tɔpli kɔ 'kwli 'hɛɛn, Nyisva di gbo 'ni -wɔ, kɛɛ, ɛ 'die 'nyre -hɛn, -ɛ mɔ, -a ni 'hvin ni 'o =o, 'ke 'o 'lalu a -ta 'mu. I ni 'o =o, 'ke 'o Kɔkɔnyɔ -Yusu -wɔn. Kɔkɔnyɔ -Yusu a -gbɛ, nɔ- kɔ win ke. ¹⁴Tɛ -a ni Kɔkɔnyɔ -Yusu 'ku la, -ye Nyisva -hiɔ la 'le 'kɔkɔnyɔ -hɛyri ni, ɔ -hiɔ la 'klɔ. -A -mɛ -ye, =ba 'kɔ -hlɔn, ɔ di -wɛ 'le -a mu 'kɔkɔnyɔ -hɛyri 'ni -ha, ɔ 'mu 'a mu 'klɔ -ha, 'ke 'le 'a 'klɔ 'kwli 'mu.

¹⁵Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, 'cɔɛ, ɛ 'wɛ -nɔ -Yusu a 'hvin ye. 'A -ti, 'a ni 'hvin mɔ -Yusu 'Klɔsɔ a 'hvin a 'pi. ɛ nɛ- nue, 'ni 'de ye blɛ gbe =bo 'ba -Yusu 'Klɔsɔ a 'hvin a 'pia 'mu, =bo nuɔ 'lalunyrɔ a 'hvin a 'pia -ye 'mu. ¹⁶Ba kɔ 'a yiyie, nahuon 'bɔ ni 'o, ɔ kɔ 'lalunyrɔ 'hɛɛn, 'bu pɛ gbo, -ye ɔ kɔ =nɔ 'hɛɛn, v di -hɛ -tɔnahuon -do, -ɛ nue, Nyisva a wintɛ nɔ 'ni: «Nyibɛyɔ kɔ nyrugba 'hɛɛn, v di -hɛ -tɔnahuon -do.» ¹⁷Kɛɛ, nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔ -nyi 'a dɔnɔ Kɔkɔnyɔ -Yusu, -ye ɔ kɔ =nɔ 'hɛɛn, v -hɛ -tɔnahuon -do, 'ke 'le 'a -Hihiu a 'klɔ 'kwli 'mu.

¹⁸Nɛ- nue, 'ni 'a mu le: Ba yraa 'lalu! Nahuon 'bɔɔ dɛ 'kuku -ye nu, ɛ 'de 'a -plahvin, ɔ 'ni nue =le -nɔ 'mu. Kɛɛ, nahuon 'bɔɔ 'lalu nu, -ye ɔɔ nu dɛ 'kuku, 'ke 'o 'a dɔnɔ a -plahvin -wɔn. ¹⁹Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, 'a ni 'hvin, ni- mɔ Nyisva a -Hihiu a gbonulɛ? Nyisva, nɔ- -nyi 'a mu 'a -Hihiu a -gbɛ, -ɛ die nu, v 'mu 'le 'a ni =wɔ ke ni. ɛ 'de 'a ni -gbɛ, 'a 'de 'a ni dɔnɔ win ke kɔɔ. Nyisva, nɔ- kɔɔ 'a mu win ke, ²⁰-ɛ nue, ɔ -ha 'a 'Yɔ ni, 'ke bɔ =gbla 'a mu, 'ke 'o 'a ni dɛ 'kuku a -ta 'mu. 'A -ti, ba -ha 'a ni 'hvin, 'ke 'o Nyisva a -ti a 'yi'buaale a -ta 'mu.

Nyrɔ kɔ tɔ 'hɛɛn a -ti

7 ¹-Ti -gbo, a -gba 'mu wɔn, 'ke 'le 'a ni 'cruntɛ 'kwli 'mu, ni- 'nu 'klɛɛ 'a mu klɛ mu -hihia. 'N nɔ 'ni: ɛ nu -tɛɛ, 'ke nyibɛyɔ ni kɔ 'le nyrɔ. ²Kɛɛ 'klɛɛ, =betɔ bɛ ni lɛ 'mu, ɛ nu -tɛɛ, 'ke 'ɛ ni nyibɛyɔ bɔ kɔ nyrɔ, 'ɛ nu -wɛ -tɛɛ, 'ke 'ɛ ni nyrugba bɔ kɔ tɔ, -ɛ die nu, v 'ni -han 'lalu nu. ³Nyrɔ kɔ 'a tɔ 'hɛɛn, 'bu pɛ gbo, tɔ ni pleɛ 'le 'le 'a nyrɔ ke, nyrɔ ni pleɛ 'le -wɛ 'le 'a tɔ ke. ⁴Nyrugba 'bɔ kɔ tɔ, ɛ 'de =nɔ, ɔ 'de 'a 'hvin win ke kɔɔ. 'A tɔɔ ni, ɔ kɔ win ke. ɛ 'de -wɛ nyibɛyɔ, ɔ 'de 'a 'hvin win ke kɔɔ. 'A nyrugbaa ni, ɔ kɔ win ke. ⁵'A -ti, nyrugba kɔ 'a tɔ 'hɛɛn, v ni bubla 'le yrɛ, 'bɔ 'bu pɛ gbo, 'bɛ 'de v 'hɔn -wɛ a -gbɛ, bu -yri, -ɛ mɔ, kɛ v di nu, 'ke 'le ti gbi 'kwli 'mu, -ɛ die nu, v 'mu ti kɔ, 'ke bu da Nyisva. Ti gbi a -gbɛ 'bɔ -hi, -ye ba -ma lele 'craki. Kɛ'ɛ ni, ba nu 'a nunue, -ɛ die nu, 'a 'mu 'klɔ kɔ, 'ke ba kɔɔ 'a ni 'hvin win ke, kɔ, Satan 'ni -han 'a mu 'mu lɛ =tɔ, 'a 'ni -han dɛ 'kuku nu.

⁶-Ti -gbo 'nu =tu, 'ke 'o 'bli a -ta 'mu, 'ni po -le le, ke ba nu. Kεε, 'n nɔ 'nu: 'Bia 'baa le nu, ε 'de 'yi le nyre. ⁷'Bε 'ya wen 'n -do -gbo 'mu, 'n di wen 'ni =tu, -ε mɔ, ε nɔ 'o le, 'ke nahuin 'bii bu 'we wen 'mu ye, -ɔ 'de nyrɔ kɔ. Kεε, 'bε ni wen le 'mu, ε 'deε bε nu wen -tεε, -ε nue, 'kli =nu, Nyɪsɔa -nyi -a mu, ɪ ni le 'dɔdɔ. ɔ -nyi =v -ye 'kli, 'ke bu kɔ nyrɔ kɔ tɔ 'hεen, kɔ, 'ɔ -nyi -we =v -ye 'kli, 'ke v ni kɔ 'le nyrɔ kɔ tɔ 'hεen.

⁸Nahuin -gbo, -v 'de 'ti, kɔ nyrugbapɔ, -v mɔ kotianyrɔ, nu- 'nu 'klεε 'le -wɔn mu 'prεε. ε nɔ 'o le, -tε 'n ni 'mu, ke bu ni 'mu, v ni 'ti 'le. ⁹Kεε, 'bia 'ba 'de 'le 'a ni 'huin a win a kekɔɔle -we, -ye ba 'ti. ε nu -tεε, 'ke ba 'ti, 'ε -hi 'o =sɔε a 'yiye 'bε 'la 'a mu.

¹⁰-Yusu a nahuin, -v 'ti, nu- 'nu 'klεε 'le -wɔn mu 'prεε. ε 'de 'mɔ, 'ni -tui =le, Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔv ni, nɔ- nyi =tu. ɔ nɔ 'ni: Nyrugba -gbo, -ɔ kɔ tɔ, ɔ ni hie 'le 'o 'a tɔ gbo. ¹¹'Bia 'bɔ hio 'o gbo, ɔ ni kɔ 'le 'klεε lele tɔ. 'Bɔ lele tɔ a kɔkɔ -hɔa, -ye bɔ mu, ɔ kɔ 'a ye-hetɔ =nu 'hεen, bu bibi lele 'mu. Tɔ -mε -ye, ɔ ni po 'le 'le 'a nyrugba -patɔ 'mu.

¹²Nahuin -gbo, -v kɔ nyrɔ, -hee' -v kɔ tɔnu, -v 'de -Yusu =wlv ye kuo, nu- 'nu 'klεε 'le -wɔn mu 'prεε. -Ti -gbo, 'mɔ ni, -ɔ nyi =tu, ε 'de Kɔkɔnyɔ -Yusu. 'N nɔ 'ni: 'Bia nahuon 'bɔ kuo -Yusu =wlv ye, 'a nyrugba 'bɔ 'de -Yusu =wlv ye kuo, 'plu nyrugba a -gbε, 'bɔ nye -hɔa, 'ke bɔ ni 'o 'a tɔ 'huin 'mu gbo, -ye 'a tɔ ni puo 'le 'le -patɔ 'mu. ¹³Ke'ε ni, ε ni -wε 'mu, 'ke 'o nyrugba =nu -wɔn, -ɔ kuo -Yusu =wlv ye. 'A tɔ 'bɔ 'de -Yusu =wlv ye kuo, 'bɔ nye -hɔa, 'ke bɔ ni 'o 'a nyrɔ a -gbε 'huin 'mu gbo, 'a nyrɔ a -gbε, ɔ ni -huɔn 'le 'o -hlɔn 'mu. ¹⁴'N nyi 'ni =tu, -ε nue, tɔ =nu, -ɔ 'de -Yusu =wlv ye kuo, ɔ 'mvεε Nyɪsɔa ye, 'a nyrugba, -ɔ kuo -Yusu =wlv ye a -ti. Nyrugba -mε -ye, -ɔ 'de -Yusu =wlv ye kuo, dεε -do, nε-ε ni, 'ke 'o -nɔ -wɔn. 'Bia 'a tɔ 'bɔ kuo -Yusu =wlv ye, -ye ɔ 'mvεε Nyɪsɔa ye. 'Bia 'bε 'de wen le 'mu ni, 'waa 'yuo=pli, v di wen ye 'we 'yuo=pli =nu, -v 'de Nyɪsɔa yi. Kεε, v 'de le 'mu ni. ɔ 'mvεε Nyɪsɔa ye.

¹⁵Nahuon -gbo, -ɔ 'de -Yusu =wlv ye kuo, ɔ -mε -ye, 'bɔ plε, ɔ di 'o 'a nyrɔ -hee' 'a tɔ gbo 'ni hie, -ye bɔ hio 'o gbo. -Mɔ tɔ, -mɔ nyrɔ, -ni hie 'o, -ha -na nyrɔ -hoo' -na tɔ mε le, bɔ mu, -ε nue, Nyɪsɔa, ɔ da 'a mu ni, 'ke ba kɔ plɔ a bleεε. ¹⁶-Mɔ nyrugba =nu, -ɔ kuo -Yusu =wlv ye, -n 'die yi, 'bia -na -ti, Nyɪsɔa 'bɔ di -na tɔ waa. Mɔ, -mɔ nyɪbeyu =nu, -ɔ kuo -Yusu =wlv ye, -n 'die yi, 'bia -na -ti, Nyɪsɔa 'bɔ di -na nyrugba waa.

**-Kuan =nu, -nu la nu, ti =nu -kɔ 'yri Nyɪsɔa daa la 'o
-mu, 'ke -bɔ kuo =wlv ye, nɔ- -bɔ 'cipi 'o nunue**

¹⁷Nu 'o lele -nɔ 'lu po dε -ye. ε nε- mɔ: 'ε ni nahuon 'bɔ ni 'o, -kuan =nu, -ɔ kɔ 'kli Nyɪsɔa -nyi =nɔ, 'ke bɔ nu, ti =nu -kɔ 'yri ɔ dɔɔ 'o, 'ke bɔ kuo =wlv ye, -kuan a -gbε, nɔ- bɔ 'cipi 'o nunue. ε =hen 'nyre, -tε ɔ ni la 'mu, ke'ε ni, ɔ kɔ bɔ ni 'mu. Dεε -do a -gbε, nε- 'nu -Yusu a nahuin 'bii tɔɔ, 'ke 'o 'ε ni -tεgbi =de. ¹⁸=Bo pue ye'bɪbε a dε ye: Nahuon 'bɔ ni 'o, 'bu 'dio ye 'bε, -ε 'we

-no ye, -te -Juukue a tete'e 'a -tutue nu, 'plu Nyisua 'bo do, 'ke bo kuo =wlu ye, -ye nahuon a -gbe, ɔ ni -mve 'le le, 'ke bu 'biɔ ye. 'Ya 'o lele 'lu, nahuon 'bo ni 'o, 'bu 'biɔ ye, 'plu Nyisua 'bo do, 'ke bo kuo =wlu ye, -ye ɔ ni -hli 'le 'a ye'hibe. ¹⁹Bu 'be 'a mu ye, mo, bu 'de 'a mu ye 'be, e 'de de gblaka, 'ke 'o Nyisua ye. Kεε, de -mo de gblaka, ne- mo -ba =tuu 'o Nyisua a tetei 'o.

²⁰E ni nahuon 'bo ni 'o, -kvan =nu, ɔ la nu, ti -nu -ko 'yri Nyisua doo la 'o, 'ke bo kuo =wlu ye, no- bo 'cipi 'o nunue. ²¹-Bo pue -we =ge a de ye: Ti -nu -ko 'yri Nyisua daa la 'o -mu, 'ke -bo kuo =wlu ye, 'bia =ni 'ya la =ge 'mu, e ni 'yaa 'le -mu 'kla -wliye. Kεε, =ni 'ye 'hru, 'ke bu te -mu gbo, -ye -bo ween ke. ²²Nu le 'pupre nu, e 'we =no ye, =ge =nu, Kukonyo -Yusu da, 'ke bo kuo =wlu ye, ɔ 'de 'klεε lele =ge, -e nue, Kukonyo -Yusu =gblɔ ni, 'ke 'o de 'kuku -won, ɔ ko =no 'heen, 'u -mve. 'Ya 'o lele 'lu, nahuon -gbo, -ɔ 'de =ge, ke no 'klɔ -gbo ke, 'plu -Yusu 'Klɔs da, 'ke bo kuo =wlu ye, nahuon a -gbe, ɔ -he -Yusu 'Klɔs a =ge, ²³-e nue, Nyisua, ɔ -ha 'a 'Yu ni, 'ke bo =gbla 'a mu. 'A mu mo 'a nahuin ni. 'A -ti, a ni ween 'le ke, 'ke ba kue nahuin a 'lu a le-hiele -won, -e 'we =no -te ba 'nini 'ya wen 'waa =go 'mu.

²⁴Diayuo -a, 'nu 'a mu 'ni le, 'e ni nahuon 'bo ni 'o, -kvan =nu, ɔ la nu, ti -nu -ko 'yri Nyisua doo la 'o, 'ke bo kuo =wlu ye, -kvan a -gbe, no- bo 'cipi 'o nunue, -e 'we =no ye, -te Nyisuaa 'a -huhua nu.

-Ti =nu, Pɔlv =tu, 'ke 'o nahuin =nu ke, -v 'de 'bli 'ti

²⁵Nahuin =nu, -v 'de 'ti, nu- ko -ti 'nu 'klεε mu =tu. -Ti -gbo 'nu mu =tu, e 'de Kukonyo -Yusu, ɔ 'di 'mu le. -Ti 'nu 'lu -won le -hie, ni- 'nu mu =tu. Kεε, a ko ba po 'na win nua ye gbo, -e nue, 'mo mo =wbyekuonyo'ɔ ni, 'ke 'le Kukonyo -Yusu a 'klɔ 'kwli 'mu.

²⁶N no 'ni, e nu -teε, 'ke nahuin ni 'ti 'le. 'N nyi 'ni =tu, -e nue, -te ti ni le 'mu a ti 'yri, =sue a 'yiye -huo ni. ²⁷-Mo nyibeyu, =ni ko nyro, =ni =mve 'le le, 'ke -bo puo 'le -patu 'mu. Mo, =ni 'de nyro ko, =ni =mve 'le le, 'ke -bo ko nyro. ²⁸Kεε, 'bia =ni -hve -bo ko nyro, e 'de 'yi le nyre. 'Bia 'yu nyroyu 'bo -hve bo ko to, e 'de -we 'yi le nyre. Kεε, ba ko 'a yiyie, nahuin =nu, -vu 'bli 'ti, vu 'ye =sue 'do. Ne- nue, 'nu le po, a ni 'ti 'le, -e nue, 'ni -hve =le, 'ke ba 'ye =svedu a -gbe.

²⁹Diayuo -a, -ti 'nu =tu, ni- -gbo: Ti =nu, Nyisua -nye -a mu, 'ke -ba nu 'a -kvan, i -we le ke 'le-wuwe. 'A -ti, kue 'klεε mo gbo, nyibeyu =nu, -v ko nyru, bu 'cipi 'o Nyisua a -kvan a nunue, -e 'we =no nahuin =nu ye, -v 'de nyru ko. ³⁰Nahuin =nu, -vu we, bu 'cipi 'o Nyisua a -kvan a nunue, -e 'we =no nahuin =nu ye, -v 'nini we. Nahuin =nu, -vu 'manu nu, bu 'cipi 'o Nyisua a -kvan a nunue, -e 'we =no nahuin =nu ye, -v 'nini nu 'manu. Nahuin =nu, -v ko de, bu 'cipi 'o Nyisua a -kvan a nunue, -e 'we =no nahuin =nu ye, -v 'de de =de ko. ³¹Nahuin =nu, -vu 'klɔ -gbo a kuko-topti -kvan 'yri nuu, bu 'we =no nahuin =nu ye, -v 'nini nui -kvan 'yri. 'N nyi 'ni =tu, -e nue, 'klɔ -gbo, -te ɔ ni 'mu, ɔ -we le ke 'le-wuwe.

³²'Ni -hwe -le, 'ke ba 'yaa 'a ni dɔnɔ 'kla -wliye. Nyibeyu 'bɔ ni 'o, 'bɔ 'de nyrɔ kɔ, Kɔkɔnyɔ -Yusuu -do a -kvan, nɔ- ɔɔ 'lu -wɔn le -hie. ɔ nye 'ni -hva, 'ke bɔ blee Kɔkɔnyɔ a plɔ. ³³Kɛɛ, nyibeyu 'bɔ kɔ nyrɔ, 'a kayu gbo a de, nɛ- ɔɔ -wɛ 'lu -wɔn le -hie. ɔ nye 'ni -hva, 'ke bɔ nu de =nu, -ɛɛ 'a nyrɔ a plɔ blee, kɔ de =nu, -ɛɛ -wɛ Nyɔsua a plɔ blee. ³⁴De =nu a -ti, 'a =wɔ 'u wo. 'Ke 'o nyrugba -wɔn, dɛɛ -do, nɛ-ɛ ni. Nyrugba 'bɔ ni 'o, 'bɔ 'de tɔ kɔ, Kɔkɔnyɔ -Yusuu -do a -kvan, nɔ- ɔɔ 'lu -wɔn le -hie. ɔ nye 'ni -hva, 'ke 'a 'lu a le-hiele, kɔ 'a nunu-tɔplɔ 'bii 'hɛɛn, bɔ blee Nyɔsua a plɔ. Kɛɛ, nyrugba 'bɔ kɔ tɔ, 'a kayu gbo a de, nɛ- ɔɔ 'lu -wɔn le -hie. ɔ nye 'ni -hva, 'ke bɔ nu de =nu, -ɛɛ 'a tɔ a plɔ blee.

³⁵'Nu le 'pupre nu, 'mu 'a mu 'mu -he a -tu ni. ɛ 'de 'nyre =hɛn, =bo kɔka 'a mu -hunhlun 'mu le. 'N nye 'ni -hva, 'a ni 'yrinaabɔ bɔ 'sii 'o ye, kɔ, ba kɛɛ Kɔkɔnyɔ -Yusu -wɔn, 'ke 'le 'a ni =wɔ 'bii ke.

³⁶Gblotayu kɔ 'yu nyrɔyɔ =nu, -v ple, -v di kɔkɔ, nu- kɔ -ti 'nu 'klɛɛ ke mu 'prɛɛ. 'Bia 'bu -yri, -ɛ mɔ, v 'ni -hva =le 'klɛɛ lele bu kɔkɔ, 'plu gblotayu =nu, 'bɔ 'ye, -ɛ mɔ, de =nu, ɔ nu 'yu nyrɔyɔ =nu 'mu, ɛ nyre le 'yi, kɔ, 'yu nyrɔyɔ a kɔkɔtɔ nyo nu 'dɔ, 'plu 'bɔ 'ye lele, -ɛ mɔ, ɔ dio 'ni kɔ, -ye bɔ kɔɔ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ ɔɔ 'a -huhva nu. 'Bɔ kɔɔ, ɔ 'de de 'kuku nu. ³⁷Kɛɛ, gblotayu 'bɔ 'ye, -ɛ mɔ, ɔ 'deɛ bɔ kɔ 'yu nyrɔyɔ a -gbɛ, 'plu 'bɔ yrii ti le, 'ke 'le 'a =wɔ ke, -ɛ mɔ, de -gbo, -ɔ -hie 'lu -wɔn le, ɛ mɔ 'yilenɔdɛɛ ni, 'plu 'bɔ -wɛ 'le bɔ kɔɔ 'a dɔnɔ 'a 'hɔn win ke, -ye ɛ nu -wɛ -tɛɛ, 'bia 'bɔ 'dio kɔ. ³⁸'A -ti o, 'n nɔ 'ni: Nyibeyu =nu, -ɔɔ nyrɔ mu kɔ, ɔ nu 'yilenɔdɛ. Kɛɛ, nyibeyu =nu, -ɔ 'nɔni mu 'yu nyrɔyɔ =nu kɔ wɔn, ɔ ple, ɔ di kɔ, 'a 'lu a le-hiele nɔ le 'yi, 'ɛ -hi 'o 'a 'be a nɛnɛ 'mu.

³⁹Nyrugba 'bɔ ni 'o, 'a tɔ 'bɔ 'kɛɛ niɛ 'klɔ, ɔ 'de 'hru kɔ, 'ke bɔ mu tɔ -ye kɔ. Kɛɛ, 'a tɔ 'bɔ 'kɔ, -ye ɔ kɔ 'hru, 'ke bɔ kɔ tɔ =nu, 'a =wɔv -hva. Kɛɛ, ɛ nye 'ni -hva, 'ke 'a tɔ a -gbɛ bɔ 'ya -Yusu a nahuon 'mu. ⁴⁰Kɛɛ, 'mɛ -ye, 'n nɔ 'ni, 'bɔ 'nɔni di tɔ kɔ, ɔ di kɔ plɔ a bleele, ɛ 'mu 'o -tɛ ɔ 'nɔni kɔ wen tɔ 'mu -hi. 'N yie ni, -ɛ mɔ, Nyɔsua a -Hihiu ni -wɛ 'o 'mu 'mu ke. 'A -ti, ba po 'na win nva ye gbo.

Didide =nu, vɔ 'kuo 'mu po, =be -Yusu a nahuin ble ye bu die?

8 ¹-Ye 'klɛɛ, a =gba -wɛ 'mu wɔn: 'Wlugba-tɔplɔ =nu, v po 'kuo 'mu, =be -a ble ye -ba di, -hee' -a 'de ye ble -ba di?^b A nɔ 'ni, a 'bii, a yi Nyɔsua a -ti a -tɛɛ ni. 'A -ti, a nɔ 'ni, a yi 'a ni dɔnɔ a naale. 'ɛ mɔ -tɛɛ, a yi -ti a -tɛɛ ni. Kɛɛ, nahuon 'bɔ yi -ti a -tɛɛ, ɛ nue, 'ɔɔ 'le 'a dɔnɔ 'le 'yaa. Kɛɛ, de =nu, -ɛ di -a mu 'mu -he, -a 'mu ye 'mu mu, 'ke 'le Nyɔsua a =wɔ a yekuole 'kwli 'mu, nɛ- mɔ 'mununvele. ²'Bia nahuon 'bɔɔ 'le 'a dɔnɔ 'yaa, kɔ, 'bɔ

^b **8.1** 'Ke 'le Koletidɔ 'mu, 'wlugba-tɔplɔ =nu, v po 'kuo 'mu, v nyi la 'ni plɔ, 'ke 'le 'maɪ ye, ɛ kɔ 'wlugba-tɔplɔ -ye 'hɛɛn, v 'de 'kuo 'mu po. Nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔɔ -hva bɔ -tɔ 'wlugbade, ɔ 'di 'yi, 'bia 'wlugbade =nu, ɔ di -tɔ, 'bu pue 'kuo 'mu, -hee' 'bu 'die 'kuo 'mu po.

plɛ, ɔ yi 'ɛ ni dɛ ni, dɛ a -gbɛ, ɛ =hɛn 'nyrɛ, -ɛ mɔ, ɔ 'dɛ wɛn -tɔplɪ -nɔ a yie, Nyɪsuva -hɔa, -ba yi. ³Kɛɛ, nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔ 'nɪnɪ 'yaa 'lɛ 'a dɪnɔ, kɛɛ, 'bɔ nɔɛ Nyɪsuva 'mɔ, nɔ- Nyɪsuva yi, -ɛ mɔ, ɔ mɔ 'a nahuoon ni.

⁴-Ye 'klɛɛ, dɛ =nɔ, -ɛ mɔ 'wɪlɔgbɔ-tɔplɪ =nɔ, ɔ po 'kuo 'mɔ, =bɛ -a blɛ ye -ba di, -hɛɛ' -a 'dɛ ye blɛ -ba di? Dɛ 'nu 'lu -wɔn lɛ -hie, nɛ- -gbo: -A yie ni, -ɛ mɔ, 'kuo 'dɛ Nyɪsuva. Nyɪsuva 'yɔ -do. ⁵'ɛ mɔ -tɛɛ, -tɔplɪ 'plɔplɔ ni 'lɛ, 'kɛ 'lɛ yakɔ 'mɔ, kɔ, =ɪ -ye 'ɪ ni nɔ -tɔtɔ kɛ, -tɔplɪ a -gbɛ, nahuin 'ɔ nyi 'waa nyɪsuvaɔ daa. 'ɛ mɔ -tɛɛ, nyɪsuvaɔ 'plɔplɔ ni 'o, ɪ kɔ -tɔplɪ 'plɔplɔ -ye 'hɛɛn, 'ɪ kɔɔ nahuin win kɛ. ⁶Mɔ =betɪ bɛ ni lɛ 'mɔ, -a -mɛ -ye, -a yie ni, -ɛ mɔ, Nyɪsuva 'yɔ -do. Nɔ- mɔ -a ni Bu. Nɔ- nu 'ɛ ni dɛ, kɛ nɔ -tɔtɔ kɛ. Nɔ- nu -a mɔ, -ɛ die nu, -a 'mɔ 'a nahuin 'mɔ 'yɔ. -A ni Kɔkɔnyɔ 'yɔ -wɛ -do. Nɔ- mɔ -Yusu 'Kɪsɔ. Nɔ- kɔ 'mɔ Nyɪsuva naa 'lɛ, 'ɔ nu 'ɛ ni dɛ. Nɔ- -nyi -a mɔ -hɪnhɪlɔn, =a nyu po.

⁷Kɛ'ɛ ni, ɛ ni 'mɔ. Kɛɛ, 'kɛ 'lɛ 'a mɔ -Yusu a nahuin -hɛyri, =ɔ -ye ni 'lɛ, 'ɔ 'dɛ dɛ a -gbɛ yi. Nahuin a -gbɛ, 'bɔɔ 'wɪlɔgbɔ-tɔplɪ =nɔ di, nahuin -ye po 'kuo 'mɔ, -ye 'kɛ 'o =nɔ -wɔn, ɛ 'wɛ =nɔ -tɛ bɔ 'nɪnɪ 'cipi wɛn 'o 'kuo a dida, -ɛ nɔɛ, ti -hi o a ti 'yri, ɛ yii o 'o =nɔ 'mɔ lɛ, 'kɛ bɔ da o 'kuo. ɔ 'dɛ wɛn 'klɪ a kɔɛ, 'kɛ 'o Nyɪsuva a 'hru wɔn. 'A -tɪ, 'bɔ di 'wɪlɔgbɔdɛɔ a -gbɛ, 'waa =wɔ nyu =hɛn 'nyrɛ, -ɛ mɔ, ɔ nu dɛ 'kuku.

⁸-A -mɛ -ye, -a yie ni, -ɛ mɔ, ɛ 'dɛ dididɛ =dɛ, ɛ 'dɛɛ bɛ nɔɛ, -ba 'mɔɛ Nyɪsuva ye, -hɛɛ' -ba hɛn Nyɪsuva -wɔn. =Betɪ -ba die, ɛ 'dɛɛ bɛ -hɛ -a mɔ 'mɔ, mɔ, =betɪ -ba 'nɪnɪ die -wɛ, ɛ 'dɛɛ bɛ nu -wɛ dɛ =dɛ. ⁹Kɛɛ, ba =tɪ 'a ni dɪnɔ 'yie. 'ɛ mɔ -tɛɛ, a kɔ 'hru, 'kɛ ba di 'ɛ ni dɛ =dɛ, aa -hɔa, =betɪ 'wɪlɔgbɔ-tɔplɪ =nɔ, ɔ po 'kuo 'mɔ. Kɛɛ 'klɛɛ, 'ba nyɛ di, ɛ -wɛ 'lɛ bɛ nɔɛ ni, 'kɛ 'a ni 'bɛ -ye, -ɔ 'dɛ wɛn 'klɪ a kɔɛ, 'kɛ 'o Nyɪsuva a 'hru wɔn, bɔ bi 'lɛ dɛ 'kuku -hɛyri.

¹⁰=Bo pue dɛ ye: -Mɔ =nɔ, -ɔ plɛ, -ɔ yi Nyɪsuva a -tɪ a -tɛɛ, 'kɛ -n ni 'o -cɔhlɔnpiilɛ 'mɔ gbo, =nu 'wɪlɔgbɔ-tɔplɪ =nɔ di, ɔ po 'kuo 'mɔ, 'kɛ 'lɛ -mɔ 'yɪ 'mɔ, ɛ 'dɛ dɛ 'kuku. Kɛɛ, -na -dɪayɪ -ye, -ɔ plɛ, 'wɪlɔgbɔdɛɔ a -gbɛ a didie, ɛ mɔ dɛ 'kukuu ni, 'bɔ 'yɛ -mɔ, =nɪ nyɛ di, -ye dɛ =nɔ, -nɪ nu, ɛ dio 'nɪ kaa, 'ɔ di dɛ =nɔ nu, -ɛ mɔ dɛ 'kuku, 'kɛ 'lɛ =nɔ 'yɪ 'mɔ. ¹¹'A -tɪ, dɛ =nɔ, -n nu, -ɛ nɔɛ, -n nɔ 'nɪ, -n yi -tɪ a -tɛɛ ni, ɛ nyɛ 'nɪ nu, 'kɛ nahuon =nɔ, -ɔ 'dɛ 'klɪ kɔ, 'kɛ 'o Nyɪsuva a 'hru wɔn, 'ɔɔ 'hru =nɔ bɔ wɔn -ha. Kɛɛ, kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, nahuon a -gbɛ, ɔ mɔ -n -dɪayuu ni, -ɔ kɔ -ta 'mɔ -Yusu 'Kɪsɔ 'kɔɔ 'o. ¹²'Bɪa =nɪ lɛ nu, -ye -n -dɪayɪ =nɔ, -ɔ 'dɛ 'klɪ kɔ, 'kɛ 'o Nyɪsuva a 'hru wɔn, -n nyo 'mɔ nu 'crɛ. ɛ 'dɛ -n -dɪayuu -do, =nɪ nuo =lɛ 'crɛ 'mɔ, -nɪ -wɛ -Yusu 'Kɪsɔ 'mɔ nu 'crɛ. ¹³Nɛ- kɔ -tɪ 'nɪ lɛ po, 'na dididɛ -gbo, 'nɪ di, 'bɛ nyɛ nu, 'n -dɪayɪ -Yusu a nahuon -ye 'bɔɔ dɛ 'kuku nu, -ye 'nɪ -hɔa =lɛ lele =bɔ di dididɛɔ a -gbɛ, -ɛ die nu, 'nɪ -hɪɛn nu, ɔ 'nɪ -han 'hru bɔ wɔn -ha.

Pɔlɔ nɔ 'nɪ, bɔ -ha 'lɛ 'a -pɪ lɛ

9 ¹'N nyɛ wɛn 'nɪ -hɔa, 'kɛ ba 'nyu 'o 'mɔ 'hɔn 'mɔ. 'N yie ni, -ɛ mɔ, 'n kɔ 'hru, 'kɛ =bɔ nu 'ɛ ni dɛ, 'nɪ -hɔa. 'Bɛ 'a ni -gbɛ, a yie ni, -ɛ

mo, 'mo mo -a ni Kukonyo -Yusu a -wonnaanyo' ni. 'Na -gbe, 'n 'ye -a ni Kukonyo -Yusu a -gbe ni. -Kvan =nu, 'n nu 'le 'a mu -heyri, no- nue, 'a kuo Kukonyo =wlu ye. No- ni, -o nu de a -gbe. 2'E mo -tee, e ko nahuin, 'su le po, 'n 'de -Yusu a -wonnaanyo. Kee, a -me -ye, a yie ni, -e mo, 'mo mo 'a -wonnaanyo' ni, -e nue, 'mo ni, -o pue 'a mu -Yusu a -haputitie. Ne- nue, 'a kuo Kukonyo -Yusu =wlu ye. De a -gbe, e nye nahuin 'ni to, -e mo, 'e mo -tee, 'mo mo -Yusu 'Klisu a -wonnaanyo' ni.

3'Bia nahuin 'bu mu creke, -ti -gbo, 'n di =nu =won 'yri =tuu, i ni -gbo: 4'Bia 'ni nye wen -hua, -te -Yusu a -wonnaanyo -ye, su -topli a nunue nu, 'n ko wen 'hru, 'ke -bo nu wen le 'a nunue, kee, 'ni nue -le le. 'Bia 'nu Nyisva a -kvan di nu, 'ke 'le 'a mu -heyri, -be 'n 'de wen 'hru ko, 'ke -bo le wen 'a mu, ba -nyi wen 'mu didide. 5'Ya 'o lele 'lu, -be e 'de wen 'o ko, 'ke -bo ko nyro, o ko 'mu 'heen, -a 'mu 'dagbi 'mu le mu, 'ke -ba gba Nyisva a -ti, -e 'we =no Piel ye, ko -a ni Kukonyo -Yusu a -wonnaanyo -ye, ko -Yusu a 'diayuo? 6'Ya 'o lele 'lu, 'n ko Banabasi 'heen, -su Nyisva a -kvan nu, -be -a -do, -a mu -bo =mo -a ni didide le -le? 7=Be a 'win la -hlin ni, -e mo, nahuon -gbo, -o 'soyode nu, o -do, 'o =mo la -hlin 'a didide le 'le? 'Uon, e 'de le 'mu ni. Nahuon tio-, -o -ci la -ci, 'plu 'a 'dido-topli 'bi ku, 'o 'nuni di -le? Nahuondu tio-, -o la 'wugba-topli naa, 'plu 'o 'nuni 'yii 'le de 'kwli 'mu? E 'de nahuon -de ko.

8-Ti -gbo, 'n =tu wen, e 'de nahuin -do, u 'ni -hi -le 'lu =won le. Nyisva a tetei, i nyi -we 'ni =tu. 9'E mo -tee, Moise 'crie la ni, 'ke 'le Nyisva a teteicrunie 'kwli 'mu, -e mo: «Bri -gbo, -ee =gbla huhuo, a 'de ye ble ba mu wien le, -e die nu, e 'ni =han de di.» -Ti a -gbe, Nyisva =tu, e 'de broo -do, o 'dio 'nyre -hen. 10-Ti =nu, o =tu, -a mu ko -tu ni, 'o =tui -we. =Bo pue lele de ye. Nahuon 'bo -ci -ci, -ye o kue ye =wlu, -e mo, o di 'a 'dido-topli 'ni di, ko, nahuon 'bo =gbla du, e bo 'o le, 'ke bo di 'a de. 11-A mu =tu 'a mu Nyisva a -ti ye, -e 'we =no ye, -te 'didonyo nu, 'o 'do, 'ke 'le -ci ke. =Be a -me -ye, a no 'ni, e 'de 'o le bo, 'ke ba -nyi -a mu didide? 12 E ko nahuin -ye, 'su -we Nyisva a -kvan nu, 'ke 'le 'a mu -heyri, 'u -hve 'a mu, 'ke ba -hu 'mu, 'ke 'o didide a -ta 'mu, 'a ween ke, 'ke ba -hu 'mu. 'Bia 'be ni le 'mu, -ye -a -me -ye, e ble -we -a mu ye, 'ke -ba -hua -we 'a mu didide, 'e -hi 'o =u -ye =nu 'mu. Kee, -a 'die nu. 'Bia 'nu Nyisva a -ti =tu, 'n ween ke, 'ke -bo 'ye =sue, -e die nu, 'mu 'n dionu a naale yi. 'Bia 'nu le nu, -ye nahuin, u 'dee bu ple, 'wliye a -tu ni, 'nu Nyisva a -ti =tu, -ye u 'dee bu ka 'waa nu yre, 'ke bu 'won -haputitie =nu, -ee -Yusu 'Klisu a -ti =won le na.

13 A yie ni, -e mo, nahuin 'le ya didi-topli, 'ke 'le Nyisva a 'kagblaka gbo, 'plu nahuin =nu, -su 'le Nyisva a 'kagblaka gbo -kvan nuu, 'ke su 'le gbo klu, 'su de di, ko, nahuin =nu, -su -cohlu pi, 'ke 'o Nyisva ye, u ko -we 'le 'waa ni 'pia ni. 14 Ke'e ni, e ni -we 'mu, 'ke 'o nahuin =nu, -su Nyisva a -haputitie po. -A ni Kukonyo -Yusu =tui ni, -e mo, nahuin =nu, -su Nyisva a -haputitie po, 'waa didi-topli, 'ke bi -hon 'le 'waa -kvan a -gbe,

vu nu 'kwli 'mu. ¹⁵-Betl be ni le 'mu, 'n 'de -hlun 'a mu didide a -hve, 'ke 'o 'na Nyisva a -kvan -nu, 'nu nu a -ta 'mu. 'Ni 'cru -le -ti -gbo, -e 'we -no ye, 'a 'mu 'mu didide ye ya a -ti. 'Bia 'ni -hva wen 'a mu de, -ye 'n 'die wen 'le -we, -bo po wen 'n dionu a -pli, -te 'nu 'n dionu ye -won a -ti. Kee, e nu wen -tee, 'ke -bo 'ku, 'ke 'o -sue a 'yiye a -ta 'mu, kanu a -ti, 'e -hi 'o -bo -hva 'a mu de. ¹⁶-Te 'nu -Yusu 'Klisu a -haputitie po a -ti, 'n 'de ye ble -bo po 'n dionu a -pli, -e nue, Nyisva'a ni, -o le 'mu, -bo po -haputitie a -gbe. 'A -ti, 'jro 'ke 'o 'mu -won, 'bia 'nuni po -haputitie a -gbe. ¹⁷'Bia 'na -gbe 'ni -ha wen 'le -kvan a -gbe, e di wen nu -tee, 'ke bu 'pee wen 'mu, kee, e 'de 'na -gbe, 'n 'de 'le -kvan a -gbe -ha. 'N nyo 'ni nu, -e nue, Nyisva'a ni, -o le 'mu, 'ke -bo nu. ¹⁸De- mo 'klee 'na 'pee 'le? Ne- mo -bo -tu Nyisva a -ti, 'ke 'le -gbugbeko 'kwli 'mu. 'E mo -tee, e ko wen 'o =o, 'ke bu -nyi wen 'mu de, -e nue, 'nu po -Yusu 'Klisu a -haputitie. Kee, 'ni -hva -le nahuon =de de =de.

Polu, o nye 'ni nu, -e die nu, -Yusu 'Klisu a -haputitie, e 'mu gbo 'see

¹⁹-Te 'n ni 'mu, e ne- gbo: 'N ko wen 'hru, 'ke -bo nu wen 'e ni de 'nu -hva. 'N 'de nahuon =de a =ge. Kee, 'na -gbe, 'n -hve ni, 'ke -bo -he nahuin 'bii a =ge, -e die nu, 'mu nahuin 'ploplo Nyisva a -ti ye =tu, v 'mui ke ween, 'ke bu kuo -Yusu =wlv ye. ²⁰'Bia 'ni ni 'le -Juukue -gbahlon, -ye de vu nu, ne- 'nu nu, 'nu 'o Moise a tetei 'o =tuu, -e die nu, Nyisva a -ti -nu, 'nu -nu ye =tu, v 'mui ke ween, v 'mu -Yusu =wlv ye kuo. 'E mo -tee, 'n 'de 'le Moise a tetei a 'kl kl gbo ni. Kee, 'bia 'ni ni 'le nahuin -nu -heyri, -vu 'o tetei a -gbe 'o =tuu, de vu nu, ne- 'nu nu, -e die nu, Nyisva a -ti -nu, 'nu -nu ye =tu, v 'mui ke ween, v 'mu -Yusu =wlv ye kuo. ²¹Mo, 'bia 'ni ni 'le nahuin -nu -heyri, -v 'de Moise a tetei a -gbe yi, de vu nu, ne- 'nu -we nu, -e die nu, Nyisva a -ti -nu, 'nu -nu ye =tu, v 'mui ke ween, v 'mu -Yusu =wlv ye kuo. E 'die 'nyre -hen, -e mo, 'ni -tuu -le 'o Nyisva a tetei 'o. 'N nyi 'o 'ni -tuu, -e nue, 'nu 'o -Yusu 'Klisu 'ni -tuu. ²²'Bia 'ni nyre 'le nahuin -nu -heyri, -v kuo -Yusu 'Klisu =wlv ye, kee, -v 'de wen 'kl 'ploplo a kve, 'ke 'o =wlv a yekuole a -ta 'mu, 'ni nu -le -topli -nu, v ple, -i nyre 'yi le, -e die nu, Nyisva a -ti -nu, 'nu -nu ye =tu, v 'mui ke ween, v 'mu -Yusu =wlv ye kuo -tee. E 'we -no ye, 'e ni nahuin =de, -te v ni 'mu, 'bia 'ni nyre 'le -nu -won, de vu nu, ne- 'nu nu, -e die nu, 'ke 'o 'e ni -tegi -de, 'mu 'waa -dodo 'mu -he, 'ke bu yi Nyisva, -e die nu, o 'mu waa. ²³-Topli 'bii, 'nu nu, 'n nyi 'ni nu, -e die nu, -Yusu 'Klisu a -haputitie, e 'mu gbo 'see, -e die -we nu, Nyisva 'mu 'mu -hapude 'mu nu, 'n ko nahuin -ye 'hen.

²⁴=Bo pue cigbeile'gbanyu a de ye. A yie ni, 'bia nahuin 'buv cigbei le 'gba, nahuin 'ploplo, nu-v cigbei a -gbe le 'gba, kee, nahuon -do -nu, -o 'o 'a 'bienu 'bii 'mu -hi, no-o ni, -o ko 'pee. 'A -ti, 'nu 'a mu 'ni le, ba =tu 'o 'kl, ba 'we -no nahuin -nu ye, -vu cigbei a -gbe le 'gba, -e die nu, 'a 'mu -we 'pee ko. ²⁵Nahuin 'bii -nu, -vu -hva -bu 'gba cigbei le, vu 'o =tu 'kl, 'vu 'nyi, -e die nu, v 'mu -tado 'waa 'bienu le -hi, 'plu v 'mu 'pee -nu 'ye. Kee,

'pæle a -gbe, v di =nu -nyi, ε 'dee be hie 'klo. Kεε, -a -mε -ye, -aa 'nyi cigbæi a le'gbugba -tεε, 'ke 'o Nyisva a 'hru wlon, -ε die nu, -a 'mu 'pæle =nu 'ye, -ε di 'klo hie. ²⁶Nε- nue, 'n 'we =no nahuon =nu ye, -ɔ 'sii 'o 'hru ye, -ɔɔ ci le 'gba, 'n 'we -wε =no ɣmliponyɔ ye, -ɔ kɔ 'a 'be ɣmliponyɔ 'hεen -wɔn. Kεε, 'n 'de ɣmliponyɔ =nu ye 'we, -ɔɔ 'le ɣmli le po. ²⁷ε 'we =no ye, 'nu 'n dɔnu =tue =sue, -ε die nu, 'mu 'n dɔnu win ke kɔɔ, 'mu dε =nu nu, Nyisvaa -hva. 'Bia 'nu le nu, -ye 'lele'ɔɔɔ-nyrɔwɔ 'mu, 'na -gbe -gbo, -ɔ =tu Nyisva a -ti nahuin -ye ye, Nyisva 'dee bɔ po 'mu ke 'mu.

A ni da 'le 'kuo

10 ¹'Na -ɔɔyuo -a, 'n nye wen 'n -hva, 'ke ba yrii dε =nu 'mu le, -ε mue la 'lu -wɔn, 'ke 'o -a ni bunv -wɔn, ti =nu -kɔ 'yri v 'de la 'tiile a kve, v la Moise -wɔn kve, 'ke 'le 'puhɔɔnblugba 'mu. -Tε v ni la 'hru wlon, Nyisva nue la ni, 'nugba 'ɔ =jri la v 'bii 'lu gbo, v 'bii 'v =ta la 'Yru -Jɔhun. ²ε 'we =no ye, v 'bii, Nyisva pu la 'lu le 'nie, 'ke 'le 'nugba kɔ 'Yru -Jɔhun a -gbe 'kwli 'mu, -ε die nu, v kɔ Moise 'hεen, v 'mu -mve; ³v 'bii, 'v la didide =nu di, -εε la 'le Nyisva -wɔn 'mu -hɔn, ⁴v 'bii, 'v la -wε 'nie =nu 'na, -εε la 'le Nyisva -wɔn 'mu -hɔn. 'ε mɔ -tεε, 'nie a -gbe, 'ke εε la 'le 'hɔ -de 'kwli 'mu -hɔn. 'Hɔ a -gbe, Nyisva, nɔ- nyo la =nu. Nɔ- mɔ -Yusu 'Klisv. ɔ kɔ =nu 'hεen, nu-v la -wɔn nina. ⁵=Hapɔkɔ, 'v 'ye la 'ɣmileka-tɔpli a -gbe, kεε, 'waa 'plɔplɔ a nunuɣmli 'kukui 'n blee -le la Nyisva a plɔ. Nε- nue, 'v la 'hru wlon le 'kuku.

⁶-Tɔpli a -gbe, u -a mue la 'lu -wɔn, u -a mu tɔɔ dε -ye, -ε die nu, -a ni =wli 'n -han 'yilenyre-tɔpli -hva, -ε 'we =no ye, -tε v la 'a -huhva nu. ⁷=U -ye 'ke 'le =nu -gbahlɔn, v la da 'kuo. Kεε ni, v nu la 'a 'crule, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -ε mɔ: «Nahuin, v -tva le'mimre gbo, 'v dε di, 'v nɔ 'na, 'v -tva -wla a yiyie gbo, 'ke 'o 'kuo a dida a -ta 'mu.» A -mε -ye, a ni da 'le 'kuo, -ε 'we =no =nu ye. ⁸=U -ye 'ke 'le =nu -heyri, v la nu 'lalu. Nε- nue, Nyisva 'ɔ nue, 'waa 'milowɔ a (23'000) -wlv =tu 'o ta, 'v 'kuku le, 'ke 'le -nyrɔwɔɔ -do 'kwli 'mu. Kεε, -a -mε -ye, -a 'n nu 'le 'lalu, -ε 'we =no =nu ye. ⁹Nahuin -ye, 'ke 'le =nu -heyri, v =tɔ la Kɔkɔnyɔ Nyisva 'mu le, -ε die nu, v 'mu dε =nu 'ye, ɔ di nu. Dε a -gbe a -ti, hrei 'u la =nu le nine, 'v la le 'kuku. Kεε, -a -mε -ye, -a 'n =tɔ 'le Nyisva 'mu le, -ε 'we =no =nu ye. ¹⁰=U -ye 'ke 'le =nu -heyri, v la 'mu le 'pupre wlon, 'ke 'o Nyisva ke. Dε a -gbe a -ti, Nyisva a leelenyɔ =nu, -ɔɔ la -ke nahuin le 'lɔla, 'ɔ di la 'le, 'ɔ 'lɔlv la le. A -mε -ye, a ni 'pupre 'le 'mu le, -ε 'we =no =nu ye.

¹¹-Tɔpli 'bii a -gbe, u mue la -wɔn 'lu, 'ke 'o =nu -wɔn, -ε die nu, Nyisva 'mue nahuin tɔɔ, -ε mɔ, v ni nu 'le dε 'kuku. -Tɔpli a -gbe, v 'cru la ni, 'ke 'le Nyisvacrunie 'kwli 'mu, -ε die nu, -a 'mu =tɔ kɔ, -ε nue, ti -gbo, -a ni ke, u mɔ 'lele'ɔɔɔ'i ni. ¹²Nε- nue, 'nu le po, nahuon 'bɔ ple, dε 'kuku =nu, Yisraekue la nu, ɔ 'die 'le -wε bɔ nue gbe, -ye nahuon a -gbe bɔ =tu 'a dɔnu 'yie, -ε die nu, ɔ 'n -han Nyisva a 'hru bu wlon -ha, 'bia dε 'bεε =no 'mu le

-tɔ. ¹³Muɛ-tɔ-tɔplɪ =nu, -u 'o nyre, 'ke 'o 'a mu -wɔn, ɪ -do a -gbɛ, nɪ-ɪ 'o nyre, 'ke 'o nahuin 'bii -wɔn. Nyɪsua -mɛ -ye, ɔ di 'a mu 'mu 'nɪ -hɛ, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ ɔ nu 'a -tutue. ɔ 'deɛ bɔ wɛɛn ke, 'ke dɛ =de bɛ nyre 'o 'a mu -wɔn, -ɛ -hi 'a nɪ 'klɪ wɔn. Kɛɛ, dɛ 'bɛɛ 'a mu 'mu lɛ =tɔ, 'ke ba -ha Nyɪsua a 'hru bu wɔn, -ye Nyɪsua di 'a mu -nyi 'klɪ, -ɛ die nu, a 'nɪ -han 'a 'hru bu wɔn -ha.

-A kɔ 'kuo -hɪn 'hɛɛn, -a 'de -mɛ

¹⁴'Na 'munɛ-dɪayuo -a, -tɛ ɛ nɪ lɛ 'mu, ba hie 'o 'kuo a dɪda gbo 'bii. ¹⁵'N yie nɪ, -ɛ mɔ, 'a mu -gbo, 'nɪ -wɔn 'cru, a kɔ 'lu a lɛ-hieɛ. 'A -tɪ, -tɪ -nu, 'n di 'a mu ye =tu, 'a nɪ -gbɛ, ba -hii 'lu -wɔn lɛ. ¹⁶'Bia =baa Kɔkɔnyɔ a 'leɛ'baɔdididɛ -nu mu di, 'bia =baa Nyɪsua 'wio -nyi, 'ke 'o -wiin-gawɔ a -ta 'mu, kɔ, =ba nyo 'na, -ye -a kɔ -Yusu 'Klɪsɪ 'hɛɛn, -a -mɛ nɪ, 'a dablo a -tɪ. 'Plu 'bia =baa 'flɔɔ =nu =tɔ lɛ 'bɛ, kɔ, =ba nyo di, -ye -a kɔ -Yusu 'Klɪsɪ 'hɛɛn, -a -mɛ nɪ, 'a 'kɔkɔɛ a -tɪ. ¹⁷'Flɔɔkuo 'ya -do. -A -mɛ -ye, -a -huo nɪ, kɛɛ, 'flɔɔkuo -do a -gbɛ, nɔ- -aa di. Dɛ a -gbɛ, ɛ =hen 'nyre, -a 'we =nɔ -tɔnahuoon -do ye.

¹⁸Ba -hie Nyɪsua a daku =nu, -v mɔ Yisraekɔɛ a dɛ 'lu -wɔn lɛ. Uv pi 'wlugba-tɔplɪ a -cɔhlɔn, 'ke 'o Nyɪsua ye. Nahuin 'bɪv 'wlugba-tɔplɪ a -gbɛ di, -ye ɛ =hen 'nyre, v kɔ Nyɪsua 'hɛɛn, v -mɛ nɪ. ¹⁹⁻²⁰'A -tɪ, nahuin 'bɪv 'wlugba-tɔplɪ 'kuo pie, dɛ tio- ɛ =hen 'nyre? 'ɛ mɔ -tɛɛ, 'n =tui nɪ, -ɛ mɔ, 'kuo, ɔ 'de Nyɪsua. Kɛɛ, 'wlugbadɛ =nu, uv 'kuo pie, sɛyɪ-sɛyɪ 'kuo -hɪn, nɔ- v nye pie. 'Plu 'bɪv 'kuo -hɪn pie, -ye v kɔ 'kuo -hɪn a -gbɛ 'hɛɛn, v -mɛ nɪ. A -mɛ -ye, 'nɪ -hɛɛ =lɛ, a kɔ 'kuo -hɪn 'hɛɛn, ba -mɛ. ²¹'A 'die 'le -wɛ ba 'naa 'le -a nɪ Kɔkɔnyɔ -Yusu a -wiin-gav wɔn, 'plu ba mu, ba 'naa -wɛ 'le 'kuo -hɪn a -gav wɔn. Mɔ, a 'die 'le -wɛ, ba di Kɔkɔnyɔ -Yusu a dididɛ, 'plu ba mu, ba di -wɛ 'kuo -hɪn a dididɛ. ²²'Bia =baa lɛ nu, -ye Kɔkɔnyɔ, ɔɔ -a mu lɛ poo yɪv. -A 'nɪ -hie 'le 'lu -wɔn lɛ, -ɛ mɔ, -a kɔ 'klɪ, =a -hi 'o -a nɪ Kɔkɔnyɔ 'mu.

Dɛ -gbo, -ɛ di -n 'bɛ -tɔnahuon 'mu -hɛ, nɛ- -bɔ -hie 'lu -wɔn lɛ

²³Nahuin -ye 'ke 'le 'a mu -hɛyri, v nɔ 'nɪ, v kɔ 'hru, 'ke bu nu 'ɛ nɪ dɛ =de, uv -hɛ. Iin, -hapɔkɔɔ nɪ, kɛɛ, nunu-tɔplɪ -ye nɪ 'o, 'ɪ 'nɪnɪ -hɛ -a nɪ 'bienv -tɔnahuin 'mu. 'ɛ mɔ -tɛɛ, nahuindɪv a -gbɛ, v kɔ 'hru, 'ke bu nu 'ɛ nɪ dɛ =de, uv -hɛ. Kɛɛ, nunu-tɔplɪ -ye nɪ 'o, 'ɪ 'nɪnɪ -hɛ nahuin 'mu, 'ke bu mu ye 'mu, 'ke 'o Nyɪsua a 'hru wɔn. ²⁴'ɛ nɪ nahuon 'bɔ nɪ 'o, bɔ nu dɛ =nu, -ɛ di 'a 'bɛ -tɔnahuon 'mu -hɛ. ɔ nɪ -hie 'le 'a dɔnɔv -do a dɛ 'lu -wɔn lɛ.

²⁵'ɛ nɪ 'wlugbadɛ =de, uv plo, 'ke 'le 'mat ye, ba -tɛɛ, a 'mɛ di. A nɪ -hie 'le dɛ =de 'lu -wɔn lɛ. A nɪ -gba 'le wɔn, 'bia 'bɪv pie 'kuo. ²⁶Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, v 'cru la nɪ, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɛɛ 'kwli 'mu, -ɛ mɔ: «Nyɪsua, nɔ- kɔ -tɔplɪ 'bii =nu, -ɪ nɪ nɔ -tɔv ke.»

²⁷'A -tɪ o, 'bia nahuon, -ɔ 'de -Yusu yi, 'bɔ da -mu dɛ di wɔn, 'ke 'le 'a kayu gbo, 'bia =nɪ mu 'le, -ye 'ɛ nɪ dididɛ, ɔ di -mu -nyi, die, =nɪ naa 'le =wlu

le, kɔ, -ni -gba 'le wlon, 'bia 'bu pue 'kuo 'mu, mɔ, 'bu pie -we 'kuo. ²⁸ Kεε, 'bia nahuon =de 'bɔ di 'le, 'bɔ le -mu, -ε mɔ: «Wlugbadε =nu, -nu di, v pie 'kuo,» =ni die 'le 'klεε lele, -ε die nu, =ni -han dε =nu nu, nahuon a -gbε, ɔ plε, ε mɔ dε 'kuku, 'a =wlv 'ni -hion -ti yεε. ²⁹ Bia 'nu -ti a -gbε =tu, ε 'we =nɔ ye, nahuon a -gbε a =wlv a -tu ni, ε 'de -na -gbε a =wlv a -ti.

-Tado, kε -n di po, -ε mɔ: «Mε -ye, 'n kɔ 'hru, 'ke =bo nu 'ε ni dε, 'nu -hva. Dε- nue 'klεε, 'vɔ 'mu le, -ε mɔ, 'ni nu 'le dε =nu, -ε nue, 'na 'be -ye a =wlv dio yεε -ti. ³⁰ Bia 'ni -nyi Nyisva 'wio, 'ke 'o dididε =nu, 'nu di a -ta 'mu, dε- nue, ɔ -ye 'ɔɔ 'mu 'klεε creke 'le?»

³¹ -Ti 'n -hva =bo =tu -mu ye, ni- gbo: 'E ni dε, -nu di, kɔ, 'ε ni dε, -nu -we 'na, kɔ, 'ε ni dε =de, -nu nu, nue, -tε v di nu, v 'mu Nyisva a -ti 'yi 'buaa. ³² -Ni nu 'le dε =de, -ε die nu, nahuon =de a =wlv 'ni -han =hlon bi, ɔ 'ni -han Nyisva a -ti le -haa, =beti nahuin =nu, -v mɔ -Juukvε, kɔ nahuin =nu, -v 'de -Juukvε, kɔ 'ε ni -Yusu a nahuin =de. ³³ -Tε 'nu nu, kε'ε ni, ba nu -wε. 'E ni dε, 'nu nu, 'n nye 'ni -hva, 'ke bε blee nahuin 'bii a plɔ. 'Ni -hie =le dεε -do =nu 'lu -wɔn le, -ε di 'mu 'mu -hε, kεε, dε =nu, -ε di 'n 'bienv 'mu -hε, 'ke Nyisva bɔ waa =nu, nε- 'nu 'lu -wɔn le -hie.

11 ¹ Ba -ha 'le 'na =pi le, -ε 'we =nɔ ye, -tε 'nu nu, 'nu 'le -Yusu 'Klisv a =pi le -ha.

-Tε nyrugbapu kɔ bu nu 'waa dɔnv a naale, 'ke 'le 'cvεkayu gbo

² 'Nu 'a mu 'ni baa, -ε nue, -tɔpli =nu, 'n tɔɔ la 'a mu, a nyi -wɔn le -hie 'lu, 'ε ni ti, 'a nyi nu. ³ Kεε, 'n nye 'ni -hva, =bo tɔɔ 'a mu dε -ye. ε nε- mɔ: Nyisva, nɔ- ni 'o -Yusu 'Klisv 'lu ye, -Yusu 'Klisv 'ɔ ni 'o nyibeyu 'lu ye, nyibeyu 'ɔ ni 'o nyrugba 'lu ye. ⁴ Bia -Yusu a nahuin 'bu 'kukue le, 'bia nyibeyu 'bɔɔ Nyisva da, kɔ, -ti =nu, Nyisva =tu =nɔ wlon, 'bɔ nyi =tu, 'bia 'bɔ =tu 'nugble 'lu, ɔ 'ni =tuu =le 'o -Yusu 'Klisv 'o, ɔ ni 'o =nɔ 'lu ye. ⁵ Nyrugba -mε -ye 'bɔɔ Nyisva da, kɔ, -ti =nu, Nyisva =tu =nɔ wlon, 'bɔ nyi =tu, 'bia 'bɔ 'de -gese 'lu -hie, -ye ε =hɛn 'nyre, ɔ 'ni =tuu =le 'o 'a tɔ 'o, ɔ ni 'o =nɔ 'lu ye. 'Bia 'bɔ 'de -gese 'lu -hie, -ye ε mɔ -tvidεε ni, -ε nue, nyrugba a -gbε, ɔ 'we =nɔ nyrugba =nu ye, ɔ ηmla 'o 'lu le. ⁶ Bia nyrugba 'bɔ 'de -gese 'lu -hie, -ye ɔ kɔ bɔ 'be -wε 'a 'lu klε. 'Bia nyrugba 'bɔ 'be 'a 'lu klε, mɔ 'bɔ ηmlv 'o le, -a yie ni, -ε mɔ, ε mɔ -tvidεε ni. ε 'we =nɔ ye, ɔ 'de -gese 'lu -hie. 'Bε ni le 'mu, -ye bɔ -hie -gese 'lu.

⁷ Nyibeyu -mε -ye, 'bɔɔ Nyisva da, ɔ ni =tu 'le 'nugble 'lu, -ε nue, Nyisva nuo ni, -ε die nu, nyibeyu 'mu =nɔ ye 'we, kɔ, ɔ 'mu nahuin Nyisva a -ti a 'yi'buaale tɔɔ. Nyrugba -mε -ye, nyibeyu a -ti a 'yi'buaaleε -do, nε- ɔɔ nahuin tɔɔ. ⁸ A yie ni, -ε mɔ, Nyisva 'de 'le nyibeyu nyrugba 'hvin -wɔn -ha, kεε, nyrugba, nɔ- ɔ -ha 'le nyibeyu 'hvin -wɔn. ⁹ Kɔ, Nyisva 'de

^c 11.5 Pɔlv a ti 'yri, 'lalunyrv, nv- 'nun- hie la -gese 'lu, kɔ, 'vɔ la 'o 'lu le ηmla. Nyrugbapu -mε -ye, -v kɔ tɔ, kɔ, -v nyo 'o =tuu, nv-v la -gese 'lu -hie.

nyibeyu nu, nyrugba a -ti, kɛɛ, nyibeyu a -tu ni, 'o nu nyrugba. ¹⁰Nɛ- kɔ -ti, nyrugba 'o kɔ bɔ -hie -gese 'lu, -ɛ die nu, ɔ 'mue nahuin tɔɔ, -ɛ mɔ, ɔɔ 'o 'a tɔ 'ni -tuu, kɔ, Nyisva a leleenɔ 'ni -han -wɛ yɔ po.

¹¹-Hapukɔ, 'ɛ ni lɛ 'mu, kɛɛ, -a mu -gbo, -v kuo Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klisu -wɔ ye, -a yie ni, -ɛ mɔ, nyrugba 'de 'le dɛ =de -wɛ, 'bia 'a tɔ 'bɔ 'de 'o ni, mɔ, nyibeyu 'de -wɛ 'le dɛ =de -wɛ, 'bia 'a nyrugba 'bɔ 'de 'o ni. ¹²ɛ -hɛn 'nyre, Nyisva -ha 'le ye-hɛnyibeyu a 'kla, 'o nu nyrugba, nyrugba -mɛ -ye, nɔ- kɔ 'huin -wɔn nyibeyuu 'le naa. ɛ 'wɛ -nɔ ye, nyibeyu kɔ nyɔ 'hɛn, 'ke vɔ 'le Nyisva -wɔn 'mu -hɔn, -ɔ nu 'ɛ ni dɛ.

¹³'A ni -gbɛ, ba -hie 'lu -wɔn lɛ, 'bia 'ba 'kukue lɛ, -bɛ ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke nyrugba bɔ da Nyisva, 'bia 'bɔ 'de -gese 'lu -hie? ¹⁴Nahuin 'bii, -v ni 'o 'ɛ ni -tɛgbi -de, v yie ni, 'bia nyibeyu a 'lu 'bu hɛn lɛ, -ye ɛ mɔ -tɔɔdɛ ni. ¹⁵Nyrugba -mɛ -ye, 'bia 'a 'lu 'bu hɛn lɛ, -ye ɛ ɛ -nɔ -nyi -ti a 'yi'buale, -ɛ nue, Nyisva, nɔ- -nyi -nɔ 'lu -pɛtu, -ɛ die nu, v 'mu 'a 'lutɛyɛ -hli. ¹⁶'Bia nahuon 'bɔ di gblɛ po, 'ke 'o dɛ a -gbɛ ke, bɔ kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, 'n kɔ -Yusu a nahuin -ye 'hɛn, 'bia -ba 'kukue lɛ, kɛ'ɛ ni, -aa nu. ɛ mɔ -a ni dɛ'ɛ ni.

-Yusu a 'lele'bwɔdidide

(Matie 26.26-29; Maki 14.22-25; Luku 22.15-20)

¹⁷-Ti -gbo, 'nu 'klɛɛ mu -tu, 'n 'dɛɛ -bɔ baa 'klɛɛ lele 'a mu, -ɛ nue, 'ba 'kukue lɛ, 'ke 'o Nyisva a dida a -ta 'mu, a 'ni nu -le 'klɛɛ lele -hapudɛ, kɛɛ, dɛ 'klan, nɛ- aa nu. Dɛ -nɔ, aa nu, ɛ nye 'ni nu, 'a 'nini mu ye 'mu, 'ke 'o Nyisva a 'hru wɔn, kɛɛ, aa ke 'ni duu -do. ¹⁸'N 'wɔn ni, -ɛ mɔ, 'ba 'kukue lɛ, -ye aa 'ni wo. -Bakla -de, -ti a -gbɛ, vɔ -tu, -ti a -tɛɛ ni. ¹⁹ɛ mɔ -tɛɛ, ɛ nɔɔ 'o lɛ, 'ke ba wo, -ɛ die nu, 'ke 'le 'a mu -heyri, nahuin -nɔ, -vɔ -Yusu -wɔn kɔɛ -tɛɛ, a 'mu 'ye.

²⁰'Bia 'ba 'kukue lɛ, 'ke a 'mu Kɔkɔnyɔ a 'lele'bwɔdidide di, a 'ni -hie -le Kɔkɔnyɔ a -gbɛ a -ti 'lu -wɔn lɛ. ²¹'A ni dididɛɛ -do, nɛ- kɔ dɛ aa 'lu -wɔn lɛ -hie. Nɛ- nue, -v -ye, kanv 'v nyu nu, -v -ye 'vɔ 'waa dɔɔnɔ nɔ wɔn -hie. ²²'Bia 'baa lɛ nu, dɛ- kɔ -ti 'a 'nini di dɛ, 'ke 'le 'a ni kayuo gbo 'le, 'plu a 'mu lɛ 'kukue 'le? Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, 'bia 'baa lɛ nu, -ye a -haa Nyisva a nahuin a -ti lɛ. ɛ 'de -tɛɛ nu, 'ke ba nue nahuin -nɔ -tɔ, -v 'de dɛ =de kɔ. -Bɛ a -mɛ -ye, a nɔ 'ni, dɛ -nɔ, aa nu a -ti, 'n di 'a mu 'ni baa? 'Klɔ -wɔn, 'n 'dɛɛ -bɔ baa 'a mu.

²³-Ti -nɔ, 'n tɔɔ 'a mu, 'na -gbɛ, Kɔkɔnyɔ -Yusu'ni, -ɔ tɔ 'mu. -Ti a -gbɛ, ni- -gbo: 'Tɔyɔwɔ -nɔ -kɔ 'mu nahuon -de dio la 'a yɔanyɔ kwa po, ɔ 'ba la 'mu 'flɔɔ, ²⁴'ɔ -nyi Nyisva 'wio, 'ɔ 'bɔ =tɔɔ lɛ, ɔ nɔ: «'Flɔɔ -gbo, nɔ- mɔ 'na 'huin, 'n di -ha, 'ke 'o 'a ni -ta 'mu. Kɔɛ 'klɛɛ mɔ gbo, 'flɔɔ=tɔɔlɛ'bɛdɛ a -gbɛ, kɔ 'a didie 'hɛn, nɛ- ba gba 'lu -wɔn, -ɛ die nu, a 'mu 'na -ti 'lu -wɔn lɛ -hie 'ɛ ni ti.» ²⁵-Tɛ v -wɔ dɛ lɛ, -ye ɔ 'ba 'mu -wiin-gauwɔ, 'ɔ po Nyisva a 'wio gbo, 'ɔ -nyo 'a -naagbopu, 'ke bu -hio, ɔ nɔ: «-Wiin -gbo, ɪ -hɛn 'nyre Nyisva a 'yri yrayri a -tuele. Nyisva a -gbɛ, ɔ di nu 'na dablo, ɔ 'mu 'yri a -gbɛ

-tue, ɔ kɔ 'a mu 'hɛɛn. 'E ni ti, 'baa -wiindu a -gbɛ 'na, -tɛ 'nu 'klɛɛ 'a nunue nu, kɛ'ɛ ni, ba nu 'a nunue, -ɛ die nu, a 'mu 'na -tɪ 'lu -wɔn lɛ -hie 'ɛ ni ti.»

²⁶Kukɔnyɔ -Yusu a pupowin a -gbɛ, ɪ -hɛn 'nyrɛ, 'ɛ ni ti, 'baa lɛ 'flɔɔɔv a -gbɛ a didie nu, kɔ, 'baa -wɛ lɛ -wiindu a -gbɛ a 'nuna nu, -ye a nye nahuin ye 'nɪ -tu, -ɛ mɔ, Kukɔnyɔ 'ku ni, 'ke ɔ 'mu -a mu waa a -tɪ. Kue 'klɛɛ mɔ gbo, kɛ'ɛ ni, aa nahuin -tɪ a -gbɛ a ye-tutue nu, ɛ 'mue gba -gbagba, 'a 'lediti 'mu 'o nyre.

²⁷-Tɛ ɛ ni lɛ 'mu, nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔɔ Kukɔnyɔ -Yusu a 'flɔɔɔv a -gbɛ di, kɔ, 'bɔɔ 'a -wiindu a -gbɛ 'na, kɛɛ, 'bɔɔ 'a -tɪ lɛ -haa, 'ke 'le 'flɔɔɔv a didie kɔ 'ke 'le -wiindu a 'nuna a -gbɛ 'kwli 'mu, nahuon a -gbɛ, ɔɔ nu dɛ 'kuku, 'ke 'o Kukɔnyɔ -Yusu a 'hɔɪn, kɔ 'a dablo -nɔ 'hɛɛn -wɔn, Nyɪsɔv a -bati 'ɪ dio klɪ. ²⁸'A -tɪ, 'ɛ ni nahuon 'bɔ ni 'o, 'plu ɔ 'mu 'flɔɔɔv a -gbɛ di, kɔ, ɔ 'mu -wiindu a -gbɛ 'na, bɔ 'jɪjra 'a -wlv, 'ke 'o -tɪ a -gbɛ a -ta 'mu. ²⁹Nahuon 'bɔ ni 'o, 'bɔɔ Kukɔnyɔ -Yusu a 'flɔɔ -nɔ di, kɔ, 'bɔɔ 'a -wiin -nɔ 'na, 'plu 'bɔ 'nɪnɪ -hie Kukɔnyɔ a 'hɔɪn a dɛ 'lu -wɔn lɛ, -ye ɔɔ nu 'yilɛnyrede, 'plu 'ɔɔ 'a dɔɔnɔ Nyɪsɔv a yrv 'lu -jri. ³⁰Nɛ- nue, nahuin 'plɔplɔ a 'hɔɪn.ɪ 'u hren, 'ke 'le 'a mu -hɛyri, -v -ye 'v 'de 'klɪ kɔ, kɔ -v -ye 'v 'kuku lɛ. ³¹'Bia -ba 'jɪjra -a ni -wlv, 'plu -a 'mu dididɛɔv a -gbɛ di, -ye Nyɪsɔv 'dɛɛ bɔ poo -a mu -bati lɛ. ³²Kukɔnyɔ Nyɪsɔv a -bati 'bɪ klɪ -a mu, 'bɔɔ -a mu -sɔɛ =tue, -ye ɔɔ -a mu tɔɔ dɛ, -ɛ die nu, -nyrɔwɔ -nɔ -kɔ 'mu ɔ di 'o nahuin 'bii -bati lɛ poo, ɔ 'nɪ -han -a mu -tɪ yɛɛ, 'a -bati 'nɪ -han -a mu klɪ.

³³'A -tɪ, 'na -ɔɪayuo -a, 'bia 'ba 'kukue lɛ, 'ke ba di Kukɔnyɔ -Yusu a 'lelɛ'bɔɔdididɛ, ba -pre 'a ni 'bienu. ³⁴'Bia kanv 'bɔv nahuon nu, ɛ nu -tɛɛ, 'ke bɔ di dɛ, 'ke 'le 'a -gbɛ a kayu gbo, 'plu ɔ 'mu 'le di, -ɛ die nu, 'ba 'kukue lɛ, a 'nɪ -han 'a ni dɔɔnɔ Nyɪsɔv a yrv 'lu -jri.

-Tɪ -ye -nɔ, -ɪ ni 'o, 'bia 'nɪ di 'le, 'n di 'nɪ -tu.

'Klɪ a gblegblei -nɔ, Nyɪsɔv a -Hihiu, vɔ nahuin -nyi, 'ke bu nu 'a -kvan

12 ¹'Na -ɔɪayuo -a, dɛ -nɔ, 'n -hɔv -bɔ 'prɛɛ 'klɛɛ ke, nɛ- mɔ 'klɪ a gblegblei -nɔ, Nyɪsɔv a -Hihiu, vɔ nahuin -nyi, 'ke v 'mu 'a -kvan nu. 'N -hɔv ba yrii dɛ a -gbɛ 'mu lɛ -tɛɛ. ²'Be, a yie ni, -ɛ mɔ, ti -nɔ -kɔ 'yri a 'de la -Yusu 'Klɪsv -wlv ye a kue, aa la klɪ -wehui a gblegblei. Nɪ- kɔɔ la 'a mu win ke, 'u la 'a mu kaa. ³Nɛ- kɔ -tɪ 'nu -hɔv ba yree 'klɛɛ 'mu lɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'de 'klɛɛ lele lɛ 'mu ni. 'Bia nahuon 'bɔ ni 'o, Nyɪsɔv a -Hihiu 'bɔ kɔ win ke, -ye nahuon a -gbɛ, ɔ 'dɛɛ bɔ po -Yusu 'jɪɔ -wɔn. Kɛɛ, nahuon 'bɔ plɛ, -Yusu, nɔ- mɔ 'a Kukɔnyɔ, -ye Nyɪsɔv a -Hihiu, nɔ- nye nu, 'ɔɔ -tɪ a -gbɛ =tu.

⁴Nyɪsɔv a -Hihiu, v 'ya -Hihiuu -do, kɛɛ, vɔ nahuin -nyi 'klɪ a gblegblei, 'ke v 'mu 'a -kvan nu. ⁵-Kɔv -nɔ, -a ni Kukɔnyɔ, ɔɔ nahuin -nyi, 'ke bu nu, ɪ mɔ -wɛ -kɔv a gblegblei'ɪ ni. Kɛɛ, -a ni Kukɔnyɔ a -gbɛ, ɔ 'ya -do.

⁶'Hri -nɔ, -ɪ kɔ wɔn nahuin 'o naa, 'vɔ -kɔv nu, ɪ 'ya -wɛ gblegblei. Kɛɛ, Nyɪsɔv -do ni, -ɔɔ 'a nahuin 'bii 'klɪ -nyi, 'ke v 'mu -kɔv 'bii a -gbɛ nu. ⁷'E

ni 'klɪ =de, Nyɪsua a -Hihiu, ʊʊ ɛ ni nahuon =de -nyi, 'ke 'le 'a mu -hɛyri, ʊ nyi 'a mu 'ni -nyi, 'ke ba -hɛ 'a ni 'bienu 'bii 'mu. ⁸Ɔ -ye, Nyɪsua a -Hihiu, ʊʊ -nyi =nɔ 'klɪ, 'ke bɔ 'prɛɛ 'le =tɔwin 'kwli 'mu, ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ =tu -ti =nu, -Hihiu a -gbɛ, ʊ tɔɔ =nɔ, ⁹'ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ kuo -Yusu =wɔ ye -tɛɛ, ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ -wɔ kɪklanyu a 'kuɛi. -Tɔplɪ 'bii =nu, Nyɪsua a -Hihiuu -do a -gbɛ, nu- nyi nu; ¹⁰Nyɪsua a -Hihiuu -do a -gbɛ ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ nu 'ɲmileka-tɔplɪ, ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ =tu -ti =nu, Nyɪsua =tu =nɔ wɔn, ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ yi de =nu, Nyɪsua a -Hihiuu nu, kɔ de =nu, 'kuo -huun nu a 'yi'mɔlɛ-huɪale; ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ po win =nu, ɔ 'de yi, ʊʊ =ɔ -ye 'klɪ -nyi, 'ke bɔ -ha win a -gbɛ 'mu. ¹¹Nyɪsua a -Hihiuu -do a -gbɛɛ ni, -ʊʊ nahuin 'klɪ 'bii a -gbɛ -nyi. 'Ɛ ni nahuon, Nyɪsua a -Hihiu, ʊʊ =nɔ -nyi 'klɪ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ ʊʊ 'a -hɔhɔ nu.

-Yusu 'Klɪsɔ a 'cɔɛ, ɛ 'we =nɔ -tɔnahuon a 'huɪn ye, -ɪ kɔ 'pɪ a gbɛgbɛi

¹²-A yie ni, -ɛ mɔ, -tɔnahuon a 'huɪn mɔ 'huun -doo ni. Kɛɛ, ɪ kɔ 'pɪ a gbɛgbɛi. -Hapukɔ, 'pɪ =nu, -ɪ ni 'o -tɔnahuon 'yie 'mu, 'ɪ -huo, kɛɛ 'huun -doo ni. Kɛ'ɛ ni, ɛ ni -wɛ 'mu, 'ke 'o -Yusu 'Klɪsɔ a 'cɔɛ -wɔn. ¹³Ti =nu -kɔ 'yri, ʊ po la -a mu 'nie 'lu, -a 'bii, -a -hɛ 'huun -do, 'ke 'le Nyɪsua a -Hihiu a 'klɪ 'kwli 'mu. -A 'bii, =betɪ -Juukɔɛ, =betɪ nahuin =nu, -ʊ 'de -Juukɔɛ, kɔ nahuin =nu, -ʊ mɔ =go, kɔ nahuin =nu, -ʊ 'de =go, -a 'bii a -gbɛ, Nyɪsua a -Hihiuu -do a -gbɛ, nu- Nyɪsua -nyi -a mu.

¹⁴Ɛ 'de 'pɪaa -do, ɔ 'de 'o -tɔnahuon 'yie 'mu ni, kɛɛ, ɪ 'ya gbɛgbɛi.

¹⁵'Bia -tɔnahuon a bu 'bu plɛ, ʊ 'de dabu, 'a -ti, ʊ 'de 'o 'huɪn 'yie 'mu kɔ, -hapukɔ, ɔɔ lɛ 'a -tutue nu, kɛɛ, 'ke ʊ kɔ 'o 'huɪn 'yie 'mu. ¹⁶'Bia -tɔnahuon a nua 'bɔ plɛ, ɔ 'de 'yie, 'a -ti, ɔ 'de 'o 'huɪn 'yie 'mu kɔ, -hapukɔ, ɔɔ lɛ 'a -tutue nu, kɛɛ, 'ke ɔ kɔ 'o 'huɪn 'yie 'mu. ¹⁷'Bia -tɔnahuon a 'huɪn 'bii 'bɪ 'ya wen 'yii 'mu, -be' ɔ di wen 'klɛɛ -ti a 'wɔnwɔn nu 'le? 'Bia -tɔnahuon a 'huɪn 'bii 'bɪ 'ya wen nu 'mu, -be' ɔ di wen 'klɛɛ de a 'nu a 'wɔnwɔn nu 'le? ¹⁸Nyɪsua 'de lɛ -tɔnahuon a 'huɪn a nunue nu. Kɛɛ 'klɛɛ, -tɛ ɔ nu 'a -hɔhɔ, kɛ'ɛ ni, ɔ nu -tɔnahuon a 'huɪn a -tɔplɪ a yɛkɔkɔlɛ. ¹⁹'Bia Nyɪsua 'bɔ nuu wen -tɔnahuon 'pɪaa -do 'mu, ɛ 'die wen 'le -wɛ be 'ya wen -tɔnahuon a 'huɪn 'mu. ²⁰Kɛɛ, ɛ 'de lɛ 'mu ni. 'Ke 'o -tɔnahuon 'yie 'mu, 'pɪ a gbɛgbɛi ni 'o. Kɛɛ, 'huɪn 'bii a -gbɛ, ɪ mɔ 'huun -do ni.

²¹-Tɛ ɛ ni lɛ 'mu, -tɔnahuon a 'yie 'die 'le -wɛ be lɛ dabu: «Nɪ -hɔa =le -mu.» Mɔ, 'lu 'die -wɛ 'le -wɛ bu lɛ bu: «Nɪ -hɔa =le 'a mu.» ²²Ɛ 'de ɛ -do a -gbɛ. -Na 'huɪn a 'pɪ =nu, -n plɛ, -ɪ 'de -kɔan kɔ, 'bia 'bɪ 'de wen 'o -mu 'yie 'mu ni, -n 'deɛ -bo po wen -hɔnhɔn. ²³'Plu -a ni 'huɪn a 'pɪ =nu, -a plɛ, -ɪ 'de =hapu'pɪ, ni- kɔ -ti -a kla, kɔ, 'pɪ =nu, -aa nahuin 'yi ke -hli, ni- -a ni 'yie ni 'le -wɔn. ²⁴-A ni 'huɪn a -hapu'pɪ, ɛ 'die -hɔa, 'ke -ba =tui 'yie. Nyɪsua, nɔ- nu -a ni 'huɪn a 'pɪ, ɔ nue, 'pɪ =nu, -aa -hli, =a nyi 'yie =tu, 'ɛ -hi 'o 'pɪ -ye 'mu. ²⁵Ɔ pupo -a ni 'huɪn a 'pɪ 'bii =nu 'mu lɛ 'yi, -ɛ die nu, ɪ 'ni -han ye -wɔnwɔn. Ɔ nye 'ni -hɔa, 'ke -a ni 'huɪn a 'pɪ 'bii, bɪ -hiɛ 'mu lɛ. ²⁶'Bia -a

ni 'huin a 'ptaa -do 'bɔ kɔ kɪkla, -ye 'pta a -gbɛ, ɔ bi 'le ye, ɔ kɔ -a ni 'huin a 'pɪ 'bii -ye -nu 'hɛɛn, nɪ- kɔ kɪkla. 'Bia -ba kɔ 'le -a ni 'huin a 'pta -ye a de -wɔn, -ye 'pta a -gbɛ, ɔ bi 'le ye, ɔ kɔ -a ni 'huin a 'pɪ 'bii -ye -nu 'hɛɛn, ɪ nu -tɛɛ.

²⁷A -mɛ -ye, a 'we -nɔ -Yusu 'Klɪsɔ a 'huin ye. 'Ɛ ni nahuon 'bɔ ni 'o, ɔ 'we -nɔ ye 'huin a -gbɛ a 'pta -ye. ²⁸Kɛ'ɛ ni, Nyɪsɔ nu nahuin a 'ogblɛ-tutue, 'ke 'le 'cɔɛ 'kwli 'mɔ, -ɛ die nu, ɔ 'mɔ -kɔn a gblegblei nu. Ye-hɛnahuin, ɔ -tu 'o gble, nu- mɔ -Yusu a -wɔnnaanyɔ. Nahuin, -v kɔɛ 'o -nu ke 'mɔ, nu- mɔ 'a winwɔn-hɛnyɔ, -v -tɪ -nu -tu, Nyɪsɔ -tu -nu wɔn. 'Ke 'o -nu ke 'mɔ, -ye ɛ ye tɔɔnyɔ -nu, -v Nyɪsɔ a -tɪ tɔɔ, 'ɔ -tu 'o -v -ye gble, 'ke bu nu 'ɲmileka-tɔplɪ, 'ɔ -nyɪ -v -ye 'klɪ, 'ke bu -wɔ kɪklanyɔ a 'kɔɛɪ, kɔ, 'ɔ -nyɪ -wɛ -v -ye 'klɪ, 'ke bu -hɛ 'waa 'bienu 'mɔ, kɔ, 'ɔ -nyɪ -v -ye 'klɪ, 'ke bu naa nahuin, kɔ, 'ɔ -nyɪ -wɛ -v -ye 'klɪ, 'ke bu po win -nu, ɔ 'de yi. ²⁹-Be nahuin 'bii, nu- mɔ -Yusu a -wɔnnaanyɔ? =Be ɔ 'bii, nu- mɔ Nyɪsɔ a winwɔn-hɛnyɔ? =Be ɔ 'bii, nu- mɔ tɔɔnyɔ, -v Nyɪsɔ a -tɪ tɔɔ? =Be ɔ 'bii, nu- v 'ɲmileka-tɔplɪ nu? ³⁰-Be nahuin 'bii, Nyɪsɔ -nyu 'klɪ, 'ke bu -wɔ kɪklanyɔ a 'kɔɛɪ? =Be ɔ 'bii, nu- v win -nu po, ɔ 'de yi? =Be ɔ 'bii, nu- v win a -gbɛ 'mɔ -ha? 'Ɔvɔn, ɛ 'de lɛ 'mɔ ni. ³¹Kɛɛ, 'nu 'a mɔ 'nɪ lɛ, 'klɪ a gblegblei -nu, -ɪ mɔ 'klɪ gblakɪ -nu, Nyɪsɔ a -Hihiuu nahuin -nyɪ, nɪ- ba -mɔ lɛ, 'ke 'le 'a ni -wɪlɪ 'bii ke, -ɛ die nu, ɔ 'mui 'a mɔ -nyɪ.

-Tɛ ti ni lɛ 'mɔ -gbo, 'n di lele 'a mɔ tɔɔ -hapɔ'hru, -v -hi 'o 'hri 'bii 'mɔ, -ɛ die nu, a 'mu na.

-Tɛ -a di -a ni 'bienu -tɔnahuin a 'monvele nu

13 ¹'Bia 'nu wen 'klɔ -gbo a nahuin 'bii a 'briwiin po, kɔ Nyɪsɔ a leleenyɔ a wiin 'bii 'hɛɛn, kɛɛ, 'bia 'nɪ 'de 'n 'bienu -tɔnahuin 'mɔ nɔɛ, -ye 'n 'we -nɔ toku ye, kɔ gbege 'hɛɛn, -ɪ kɔ win nahuin a nɔ 'mɔ 'craa. ²'Bia 'nɪ kɔ wen 'klɪ, 'ke -bo -tu -tɪ -nu, Nyɪsɔ -tu 'mɔ wɔn, kɔ, 'bia 'nɪ yi wen -tɔplɪ 'bii, kɔ, 'bia 'nu wen Nyɪsɔ a -huhli-tɔplɪ 'bii 'mɔ lɛ yrii, kɔ, 'bia 'nɪ kuo Nyɪsɔ -wɔ ye, 'na Nyɪsɔ a -wɔ a yekuolɛ a -gbɛ, 'bɛ nye wen nu, 'nu dugba lɛ, bɔ -hɔn 'o -tɛgbi -gbo 'mɔ, bɔ mu 'le -tɛgbi -nu, 'plu 'bɔ mu, kɛɛ, 'nɪ 'de 'n 'bienu -tɔnahuin 'mɔ nɔɛ, -ye 'na nunu-tɔplɪ a -gbɛ, ɪ 'die 'le -wɛ bɪ da dɛ =de. ³=Betɪ -bo -ha wen 'le 'na kɔkɔ-tɔplɪ 'bii, -bo -nyɪ wen -sɛnyɔ lɛ, kɔ -bo -ha wen 'n dɔnɔ, 'ke ɔ 'mɔ 'mɔ 'tɔ po a -tɪ, kɛɛ, 'nɪ 'de 'n 'bienu -tɔnahuin 'mɔ nɔɛ, 'na nunu-tɔplɪ a -gbɛ, ɪ 'nɪ -hɛ -le 'mɔ 'mɔ.

⁴Nahuon 'bɔ nɔɛ 'a 'bienu -tɔnahuin 'mɔ, -ye ɔ kɔ -wɔlɔ a 'lɪla, kɔ, 'ɔ nyu -hapɔdɛ 'yi -hlɔn lɛ nu. Ɔ 'nɪ -tu -le ca. Ɔ 'nɪ po -le 'a dɔnɔ a -pli, kɔ, 'ɔ 'nɪ 'yaa -le -wɛ 'le 'a dɔnɔ. ⁵Nahuon 'bɔ nɔɛ 'a 'bienu -tɔnahuin 'mɔ, ɔ 'nɪ -haa -le 'waa -tɪ lɛ. Ɔ 'nɪ -hie -le -tɔplɪ -do -nu 'lu -wɔn lɛ, -u ɔ -do 'mɔ -hɛ, kɛɛ, ɔ -wɛ -tɔplɪ -nu 'lu -wɔn lɛ -hie, -u 'a 'bienu -tɔnahuin 'mɔ -hɛ. Ɔ 'nɪ bi -le yɔ 'mɔ lɛ 'tata. 'Bia nahuon 'bɔ nuɔ dɛ 'klan 'mɔ, ɔ 'nɪ -tɔɛ -le 'le 'kwli 'mɔ gbo.

⁶Nahuon 'bɔ nɔɛ 'a 'bienu -tɔnahuin 'mɔ, -tɔplɪ -hɔn -nu, v nu, ɪ 'nɪ nue

-le =nɔ 'manu, kɛɛ, dɛ -kɔ 'manu ɔɔ nu, nɛ- mɔ -hapɔdɛ =nu, uɔ nu. ⁷Nahuon 'bɔ nuɛ 'a 'bienu -tɔnahuin 'mɔ, 'yilɛnyrɛ-tɔplɪ 'bii =nu, u nu, ɔɔ 'a -tɪ -wɔn 'nɪ -hri, 'plu 'kɛ 'o 'ɛ nɪ dɛ -de -wɔn, ɔ 'cipi 'o =o, 'ɔ kuo Nyɪsɔvɛ =wɪv ye, kɔ, 'ɔ yie, 'ɔ nye -pre, -ɛ mɔ, Nyɪsɔvɛ di -tɔplɪ 'bii 'nɪ -hlɛntiɛ, kɔ, 'ɔ kɔ =wɪv 'a 'lɪla.

⁸Munvɛlɛ =nu, nahuon kɔ, 'kɛ 'o 'a 'bienu -tɔnahuin -wɔn, ɛ 'nɪ -wɛ -lɛ 'lɛ gbe. Nahuon bɔɔ -tɪ =nu =tu, Nyɪsɔvɛ =tuo wɔn, ɛ di kɔ ti, ɛ 'mɔ 'lɛ -wɛ, kɔ, nahuon bɔɔ win =nu po, ɔ 'dɛ yi, ɛ di -wɛ kɔ ti, ɔ 'mɔ 'a pupuɛ 'kɛɛ, kɔ, nahuon bɔ yi -tɔplɪ, ɔ 'mɔ -wɛ 'a yiyiɛ 'kɛɛ. ⁹ɛ mɔ -tɛɛ, -tɔplɪ =nu, -a yi, ɪ 'dɛ =cɛ. 'Bia =baa -tɪ =nu =tu, Nyɪsɔvɛ =tu -a mɔ wɔn, ɪ 'dɛ -wɛ =cɛ. ¹⁰Kɛɛ, ti =nu -kɔ 'yri Nyɪsɔvɛ di 'o -a mɔ dɛ =nu tɔɔ, -ɛ =cɛɛ 'o ye, -yɛ dɛ -gbo, -aa 'klɛɛ 'mɔ lɛ yrii, ɛ di gbo 'nɪ -wɛ.

¹¹Ba 'yɛ kɛ, -tɛ 'n 'ya la 'yɪ 'mɔ, -tɛ 'yuu 'puprɛ nu, kɛ 'nu la 'puprɛ nu, kɔ, -tɛ 'yuu 'lu a lɛ-hiɛlɛ nu, kɛ 'nu la 'lu a lɛ-hiɛlɛ nu, kɔ, -tɛ 'yuu -tɔplɪ a 'wɔnwɔn nu, kɛ 'nu la 'a 'wɔnwɔn nu. Kɛɛ, -tɛ 'n ku 'klɛɛ, -yɛ 'n hie 'o 'yuo=pli a nunuklɔ gbo. ¹²-Tɛ ti nɪ lɛ 'mɔ -gbo, 'bia =baa -tɔplɪ 'yɛ, -yɛ ɛ 'wɛ =nɔ ye, -a nyi 'nɪ 'yɛ, 'kɛ 'lɛ 'yɪla =nu, -ɔ 'pupuɔ 'kwli 'mɔ. -Nyɔwɔ =dɛ 'mɔ, -a nɪ 'yie di -tado -tɔplɪ 'bii lɛ 'nɪ yrii -tɛɛ. -Tɛ ti nɪ lɛ 'mɔ -gbo, -tɔplɪ -yɛ nɪ 'o, 'n 'dɛ wɛn 'mɔ lɛ a yriɛ -tɛɛ. Kɛɛ, -nyɔwɔ =dɛ di 'o 'nɪ nyɛ, 'mui 'mɔ lɛ yrii -tɛɛ, -ɛ 'wɛ =nɔ ye, -tɛ Nyɪsɔvɛ nu 'na yiyiɛ 'bii.

¹³-Yɛ 'klɛɛ, -tɔplɪ ta nɪ 'o, -ɪ 'nɪnɪ -wɛ gbo gbe. -Tɔplɪ a -gbɛ, ɪ nɪ -gbo: -Ba kuo Nyɪsɔvɛ =wɪv ye, kɔ, -ba yie, -ɛ mɔ, Nyɪsɔvɛ di -tɔplɪ 'bii 'nɪ -hlɛntiɛ, kɔ, -ba nuɛ -a nɪ 'bienu -tɔnahuin 'mɔ. Kɛɛ, ɪ 'bii =nu, dɛ -hi 'o, nɛ- mɔ 'munvɛlɛ =nu, -a kɔ, 'kɛ 'o -a nɪ 'bienu -tɔnahuin -wɔn.

Pɔlv =tu lele -tɪ, 'kɛ 'o 'klɪ a gblegblei =nu -wɔn,

Nyɪsɔvɛ a -Hihiuu nahuin -nyi

14 ¹Ba =tu 'o 'klɪ, -ɛ diɛ nu, a 'mɔ 'a nɪ 'bienu -tɔnahuin 'mɔ nuɛ. 'Klɪ a gblegblei =nu, Nyɪsɔvɛ a -Hihiuu nahuin -nyi, nɪ- ba =mɔ -wɛ lɛ, 'kɛ 'lɛ 'a nɪ =wɪlɪ 'bii kɛ. Dɛ =nu, a kɔ ba =mɔ lɛ 'dɔ, -ɛ -hi 'o ɪ 'bii 'mɔ, nɛ- mɔ Nyɪsɔvɛ a -Hihiu bu -nyi 'a mɔ 'klɪ, 'kɛ ba =tu Nyɪsɔvɛ a -tɪ =nu, ɔɔ 'a mɔ wɔn =tu. ²'Bia nahuon 'bɔɔ win =nu po, ɔ 'dɛ yi, ɛ 'dɛ 'a 'bienu, ɔ 'nɪ 'prɔɔ -lɛ 'lɛ -wɔn, kɛɛ, Nyɪsɔvɛ'a nɪ, ɔɔ 'lɛ -wɔn 'prɛɛ, -ɛ nuɛ, -tɪ =nu, ɔɔ =tu, nahuin 'nɪ yrii -lɛ 'mɔ lɛ, Nyɪsɔvɛ a -huhli-tɔplɪ, nɪ- ɔɔ =tu, 'kɛ 'lɛ Nyɪsɔvɛ a -Hihiu a 'klɪ 'kwli 'mɔ. ³Kɛɛ, nahuon =nu, -ɔɔ -tɪ =nu =tu, Nyɪsɔvɛ =tuo wɔn, 'kɛ 'lɛ 'a 'briwin 'kwli 'mɔ, ɔ -mɛ -yɛ, 'a 'bienu ɔɔ 'lɛ -wɔn 'prɛɛ, -ɛ diɛ nu, ɔ 'mɔ 'klɪ -nyi, kɔ, ɔ 'mɔ 'lɛ =wɪv 'kwli 'mɔ gbo =tu, kɔ, ɔ 'mɔ nu, u 'mɔ ye 'mɔ mu, 'kɛ 'o Nyɪsɔvɛ a 'hru wɔn. ⁴Nahuon =nu, -ɔɔ win =nu po, ɔ 'dɛ yi, 'a dɪɔnɔ ɔɔ 'mɔ -hɛ. Kɛɛ, nahuon =nu, -ɔɔ -tɪ =nu =tu, Nyɪsɔvɛ =tuo wɔn, 'kɛ 'lɛ 'briwin 'kwli 'mɔ, ɔ -mɛ -yɛ, Nyɪsɔvɛ a nahuin 'bii, nu- ɔɔ 'mɔ -hɛ.

⁵'N nye wɛn 'nɪ -hɔvɛ, 'kɛ 'a 'bii ba po wɛn win =nu, a 'dɛ yi. Kɛɛ, dɛ 'nu -hɔvɛ, -ɛ -hi 'o dɛ a -gbɛ 'mɔ, nɛ- mɔ ba =tu Nyɪsɔvɛ a -tɪ =nu, ɔɔ 'a mɔ wɔn

=tu, 'ke 'le 'a nɪ -gbɛ a 'briwin 'kwli 'mu. Nahuon 'bɔɔ win =nu po, ɔ 'de yi, ε nye 'nɪ -hva, nahuon -ye bɔ -hi 'mu, 'ke 'le 'a nɪ 'briwin 'kwli 'mu, -ε die nu, Nyɪsua a nahuin 'mu ye 'mu mu, 'ke 'le Nyɪsua a -wlv a yekuole 'kwli 'mu. 'Bɛ 'de 'le 'mu nɪ, -ye nahuon =nu, -ɔɔ Nyɪsua a win =nu =tu, ɔ =tu =nɔ wlɔn, nahuon a -gbɛ, ɔɔ nahuin 'mu 'nɪ -hɛ, 'ɛ -hi 'o nahuon =nu 'mu, -ɔɔ win =nu po, ɔ 'de yi.

⁶'Na -diayuo -a, 'bia 'nɪ di 'le 'a mu -wɔn, 'plu 'nu 'le 'a mu -wɔn 'prɛɛ, 'nu win =nu po, a 'de yi, -be' ε di 'klɛɛ 'a nɪ 'mu-hɛɛɛ nu 'le? 'Bia 'nɪ di 'le, 'n kɔ =bo -hɪhɪa 'a mu -huhli-tɔplɪ -ye klɛ, Nyɪsua tɔɔ 'mu, kɔ, =bo nue, 'ke ba kɔ =tɔ, kɔ, =bo -tu 'a mu -tɪ =nu ye, Nyɪsua =tu 'mu wlɔn, kɔ, =bo tɔɔ 'a mu dɛ -ye. 'Bia 'nɪ nu lɛ 'a nunue, -ye 'n di 'a mu 'mu 'nɪ -hɛ.

⁷=Bo pue bibi-tɔplɪ a dɛ ye. 'Bia =nu 'le papadue lɛ bi, kɔ, =nu -wɛ lɛ dukv' a bibie nu, -be' nahuin di -wladv =nu, -nu bi 'a 'muleyriile nu 'le? ⁸Kɛ -ɲamv a bibie nɪ -wɛ 'mu. 'Bia daku 'bɔv tv -wɔn, 'plu nahuon =nu, -ɔɔ -ɲamv bi, 'bɔ 'nɪnɪ 'klv 'mu lɛ, -be' nahuin di tv a -gbɛ a kemumue nu 'le? ⁹Kɛ ε nɪ -wɛ 'mu, 'ke 'o win =nu, nahuon 'de yi a pupue -wɔn. 'Bia 'baa win =nu po, a 'de yi, -tɪ =nu, aa =tu, -be' nahuin di 'a 'muleyriile nu 'le? ε di ye 'wɛ, -tɛ ba 'nɪnɪ 'prɛɛ wɛn 'le lɛ -gbugbɛ. ¹⁰'E mɔ -tɛɛ, 'briwiin a gbleglei, nɪ- nɪ nɔ 'klɔ ke. 'Plu ɪ 'bii a -gbɛ, nahuin nyi 'mu lɛ 'nɪ yrii. ¹¹Kɛɛ, 'bia nahuon 'bɔɔ 'le 'mu -wɔn 'prɛɛ, 'bɔɔ 'briwin =nu po, 'nɪnɪ yrii 'mu lɛ, 'ke 'o 'mu -wɔn, ɔ mɔ 'dagbatayuv nɪ, 'na -gbɛ, 'mɔ mɔ -wɛ 'dagbatayuv nɪ, 'ke 'o =nɔ -wɔn. ¹²'A -tɪ, 'nu 'a mu 'nɪ lɛ, 'ke 'le 'a nɪ -wlv 'bii ke, ba -hva 'klɪ a gbleglei =nu, Nyɪsua a -Hihiuu nahuin -nyi, 'ke 'o Nyɪsua a -kvan a -ta 'mu, -ε die nu, a 'mu 'klɪ 'plɔplɔ a -gbɛ kɔ, -tɛ dɛ a -gbɛ, ɛɛ 'a mu ke klu -tɛɛ. Kɛɛ, -tɪ kɔ -tɪ a 'mui -hva, nɛ- mɔ, a 'mu 'a nɪ 'bienv -Yusu a nahuin 'mu -hɛ, 'ke bu mu ye 'mu, 'ke 'o Nyɪsua a 'hru wlɔn.

¹³Nɛ- nue, nahuon =nu, -ɔ kɔ 'klɪ, 'ke bɔ po win =nu, ɔ 'de yi, ɔ kɔ bɔ -hva -wɛ Nyɪsua 'klɪ, 'ke bɔ -ha win a -gbɛ 'mu, 'ke 'le 'a 'briwin 'kwli 'mu. ¹⁴'Bia 'nu win =nu nu, 'n 'de yi, 'nu Nyɪsua da, 'ɛ mɔ -tɛɛ, 'na -wlv, nu- nyo da. Kɛɛ, 'mɛ -ye, 'nɪ yrii -lɛ 'a dɛ -dɛ 'mu lɛ. ¹⁵-Be' 'n di 'klɛɛ nu 'le? 'Bia 'nu Nyɪsua da, 'n di nu win =nu, 'n 'de yi, 'muo da, kɔ, 'muo -wɛ da, 'ke 'le 'na 'briwin 'kwli 'mu, -ε die nu, 'mui 'mu lɛ yrii. 'Bia 'nu -wla bre, 'n di -wɛ nu win =nu, 'n 'de yi, 'mu bre, kɔ, 'mu -wɛ bre, 'ke 'le 'na 'briwin 'kwli 'mu. ¹⁶'Bɛ 'de lɛ 'mu nɪ, -mɔ =nu, -ɔɔ Nyɪsua 'wio -nyi, 'ke 'le win =nu 'kwli 'mu, -n 'de yi, nahuin =nu, -v 'de -tɔplɪ a -gbɛ yi, v 'dɛɛ bu po lɛ: Kɛ'ɛ nɪ, bɛ nɪ 'mu, -ε nue, v -mɛ -ye, -tɪ -nu =tu, v 'nɪ yrii -lɛ 'mu lɛ. ¹⁷-Mɛ -ye, -nu Nyɪsua -nyi 'wio -tɛɛ, 'ke 'le win =nu 'kwli 'mu, -n 'de yi. Kɛɛ, ɪ 'nɪ -hɛ -lɛ -n 'be 'mu.

¹⁸'Nu Nyɪsua -nyi 'wio, -ε nue, 'nu po win =nu, 'n 'de yi, 'nɪ -hi 'o a 'bii 'mu. ¹⁹Kɛɛ, 'n kɔ 'n 'bienv -Yusu a nahuin -ye 'hɛɛn, -ba 'kukue lɛ, 'n nye 'nɪ -hva, =bo nu 'briwin =nu, nahuiin 'mu lɛ yrii, -ε die nu, 'mu Nyɪsua a -tɪ klɛ -hɪhɪa, 'ɛ -hi 'o =bo po win 'plɔplɔ =nu, 'n 'de yi, v 'nɪnɪ yrii 'mu lɛ.

20'Na -dayuo -a, 'a nɪ 'lu a lɛ-hiele, ɛ nɪ 'we 'le 'yuo=pli a 'lu a lɛ-hiele ye, kɛɛ, bɛ 'we =nɔ nahuin kukui a 'lu a lɛ-hiele ye. 'Ke 'o dɛ 'klan a nunue -wɔn, ba 'we =nɔ 'yuo=pli ye, -v 'de dɛ 'klan a nulɛ yi. 21 U 'crɛ nɪ, 'ke 'le Nyɪsvacrunɛ 'kwli 'mɔ, -ɛ mɔ:

«Nyɪsva nɔ 'nɪ, ɔ di le nahuin =nɔ,
-vɔ daku a win po,
-ɛ die nu, v 'mɔ Nyɪsva a -tɪ 'a daku ye =tu.
'ɛ mɔ -tɛɛ, 'ke ɔ di 'le daku a win 'mɔ naa,
ɔ 'mɔ 'le 'a daku -wɔn 'prɛ.
Kɛɛ, ɔ yie nɪ, -ɛ mɔ, =betɪ bɔ nu lɛ,
'a daku 'dɛɛ bu puo nva ye gbo.»

22'A -tɪ, win =nɔ, -n 'de yi a pupue, ɛ mɔ yriile'ɛ nɪ, Nyɪsva, ɔɔ nahuin =nɔ -nyi, -v 'de -Yusu =wɔ ye kuo, -ɛ die nu, v 'mue yi, -ɛ mɔ, v 'de 'a nɪ nahuin. Yriile a -gbɛ, Nyɪsva 'nɪ -nye =le nahuin =nɔ, -v kuo =wɔ ye -dodo. Kɛɛ, 'klɪ =nɔ, -ɪ nye nu, nahuin 'vɔ -tɪ =nɔ =tu, Nyɪsva =tu =nɔ wɔn, nɪ- mɔ yriile =nɔ, ɔɔ nahuin =nɔ -nyi, -v kuo -Yusu =wɔ ye. ɔ 'nɪ -nye =le nahuin =nɔ, -v 'de -Yusu =wɔ ye kuo.

23'Bia 'a mɔ Nyɪsva a nahuin 'ba 'kukue lɛ, a 'bii a -gbɛ, 'baa win =nɔ po, a 'de yi, 'plɪ nahuin =nɔ, -v 'de wɛn -Yusu 'Klɪsɔ =wɔ ye a kue, kɔ, =v -ye, -v 'de -tɔplɪ a -gbɛ yi, 'bu pa 'le 'a mɔ -hɛyri, kɛ v di po, 'a nɪ 'li -hɔn 'o wɔn lɛ 'hru. 24Kɛɛ, a 'bii, Nyɪsva a -tɪ =nɔ, ɔ =tu 'a mɔ wɔn, 'ba nyi =tu, 'ke 'le 'a nɪ 'briwin 'kwli 'mɔ, 'plɪ nahuin =nɔ, -v 'de wɛn -Yusu =wɔ ye a kue, kɔ =v -ye =nɔ, -v 'de -tɔplɪ a -gbɛ yi, 'bu pa 'le 'a mɔ -hɛyri, -ye -tɪ =nɔ, aa =tu, ɪ die =nɔ 'nɪ tɔɔ, -ɛ mɔ, -tɔplɪ =nɔ, vɔ nu, ɪ mɔ dɛ 'kuku. -Tɪ 'bii =nɔ, aa =tu, vɔ 'wɔn, ɪ die 'nɪ nu, 'waa =wɪ 'mu -bati lɛ poo. 25-Ye -huhli-tɔplɪ 'bii =nɔ, vɔ 'lu -wɔn lɛ -hie, ɪ di 'mɔ bi pepe', v 'mɔ kwɪ gbo bla, 'ke 'o Nyɪsva ye, v 'muo baa, kɔ, v 'mui =tu, 'ke 'o nahuin 'bii ye, -ɛ mɔ: «'ɛ mɔ -tɛɛ, 'ke Nyɪsva nɪ 'le 'a mɔ -hɛyri.»

'Bia 'ba 'kukue lɛ, -tɔplɪ =nɔ, aa nu, bɪ bi gblo ye

26'A -tɪ o, 'na -dayuo -a, dɛ 'n -hva =bɔ tɔɔ 'a mɔ, nɛ- gbɔ: 'Bia 'ba 'kukue lɛ, ɔ -yee bre -wladɔ, ɔ -ye ɔɔ Nyɪsva a -tɪ tɔɔ, ɔ -ye ɔɔ nahuin -huhlide -ye tɔɔ, Nyɪsva yrii =nɔ 'mɔ lɛ, ɔ -ye ɔɔ win =nɔ po, ɔ 'de yi, ɔ -ye ɔɔ win a -gbɛ 'mɔ -ha. -Tɔplɪ 'bii =nɔ, aa nu, ɪ blɛ ye bɪ -hɛ Nyɪsva a nahuin 'mɔ, 'ke bu mu ye 'mɔ, 'ke 'o Nyɪsva a 'hru wɔn. 27Nahuin 'bu nɪ 'le 'a mɔ -hɛyri, 'buv win =nɔ po, v 'de yi, nahuiin 'hɔn ta, nɔ- blɛ ye -bu 'prɛ. 'Buv 'prɛ, -ye bu po -dodo. 'Plɪ ɛ blɛ ye nahuon bɔ -hɪ 'mɔ. 28'Bia nahuon 'bɔ 'de 'o nɪ, -bɔ -hɪ 'mɔ, -ye v nɪ po 'le wun, 'ke 'o nahuin ye, kɛɛ, bu 'prɛɛ 'le 'waa dɪɔnɔ kɔ Nyɪsva 'hɛɛn -wɔn, 'ke 'le 'waa =wɪ ke. 29Nahuin =nɔ, Nyɪsva =tu -tɪ wɔn, 'bu nyi =tu, nahuiin 'hɔn, ta, nɔ- blɛ ye -bu 'prɛ. 'Buv 'prɛ, -ye 'waa 'bienu blɛ ye bu pu nva ye gbo, -ɛ die nu, v 'mue 'ye, 'bia -tɪ =nɔ, vɔ =tu, 'bɛ 'ya -tɪ a -tɛɛ 'mɔ, kɔ, 'bɛ 'ya hɪ 'mɔ. 30'Bia Nyɪsva

'bɔɔ nahuon dɛ yrayru tɔɔ, -ye nahuon =nu, -ɔɔ wen 'pre, bɔ ma wien, -ɛ die nu, 'a 'be =nu, ɔ 'mu wun po. ³¹A 'bii, a -wɛ 'le ba =tu -ti =nu ni, Nyɪsua =tu 'a mu wlɔn, 'bia 'baa -do -do po, 'baa 'pre, -ɛ die nu, 'ɛ ni nahuon, ɔ 'mu dɛ 'nyi, kɔ, a 'mu -wɛ 'a ni 'bienu 'klɪ -nyi. ³²Nahuon 'bɔ kɔ 'klɪ, 'ke bɔ =tu -ti =nu, Nyɪsua =tu =nɔ wlɔn, -ye ɔ -wɛ 'le bɔ kɔɔ -wɛ 'klɪ a -gbɛ win ke ni, ³³-ɛ nue, Nyɪsua 'ni -hua =le -ba nu -tɔplɪ, -ɪ 'de gblo ye bi. ɔ -mɛ -ye, 'a -tɔplɪ 'bii =nu, ɔɔ nu, ɪ bi ye gblo.

Nyru =nu, -v ni 'le 'a mu -hɛyri, bu nu -tɔplɪ, -ɪ 'we =nɔ ye, -tɛ nyru 'bii =nu, -v ni 'le 'cɕɛɪ -ye gbo, vɔ 'a nunue nu. ³⁴Bia 'ba 'kukue lɛ, -ye v 'de ye blɛ bu po wun, ('ke 'o gblɛ a pupue a -ta 'mu). Kɛɛ, v blɛ ye bu =tuu 'o nyɪbɛpu 'o, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ v nu la 'a 'crulɛ, 'ke 'le Nyɪsua a teteicrunɛ 'kwli 'mu. ³⁵Dɛ 'bɛ ni 'o, 'bu 'nɪni yrie 'mu lɛ, 'bɔv -hua bu =gba wen wlɔn, -ye bu -pree 'o ti 'mu lɛ, 'bu nyre 'le kayu gbo, v 'mu 'waa tɔnɔ wlɔn =gba. ɛ 'de 'o lɛ kɔɔ, 'ke nyruɔgba bɔ 'pre, 'ke 'le 'cɕɛɪ gbo. ³⁶-Be a 'die ke wɛɛn? -Tado, a -mɛ -ye, a da, 'ke Nyɪsua a -ti =tue 'le 'a mu -wɔn -wlu, -hee' a -do 'a mu 'bli kwa.

³⁷Nahuon 'bɔ plɛ, ɔ kɔ Nyɪsua a -Hihui a 'klɪ ni, -hee' ɔ mɔ Nyɪsua a winwlɔn-hɛnyɔɔ ni, -ye bɔ kɔ 'a yiye, -ɛ mɔ, -ti -gbo, 'nu 'a mu -wɔn 'cru, -a ni Kukonyɔ a -gbɛ, nɔ- =tui. ³⁸-Ti -gbo, 'nu 'cru, nahuon 'bɔ 'nɪni -hua bɔ pui nua ye gbo, -ye nahuon =de ni puo 'le -wɛ nua ye gbo.

³⁹'A -ti, 'na -diayuo -a, ba -hɔɛ, 'ke 'le 'a ni =wli 'bii ke, 'ke Nyɪsua a -Hihui bu -nyi 'a mu 'klɪ =nu, -ɪ nye nu, 'aa -ti =nu =tu, Nyɪsua =tu 'a mu wlɔn, kɔ, a ni ka 'le nahuin =nu ye, -vɔ win =nu po, v 'de yi. ⁴⁰Kɛɛ, -tɔplɪ 'bii =nu, aa nu, ba nui -tɛɛ, kɔ, bi bi -wɛ gblo ye.

-Tɛ Nyɪsua nu, 'ɔ -ha 'le -Yusu 'Klɪsɔ 'kukonyɔ -hɛyri, 'ɔ -hɔ 'klɔ

15 ¹'Na 'diayuo -a, -haputitie =nu, 'n pue la 'a mu, ti -hi la a ti 'yri, nɛ- 'n -hua =bo nɪna lele ke. Nɛ- a kuo =wlu ye, 'a 'ble kwa, 'ke 'le 'a ni =wli ke. ²-Haputitie a -gbɛ, nɛ- Nyɪsuaa nu, ɔɔ 'a mu waa, 'bia 'ba 'cipi 'o, 'ba kue =wlu ye, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ 'n nu la 'a mu 'a yepupue. 'Bia 'bɛ 'de lɛ 'mu ni, -ye ɛ 'we =nɔ ye, a 'die -hlɪn =wlu ye a kue.

³Ye-hɛɛ, 'n tɔɔ la 'a mu -tɔplɪ =nu, -Yusu 'Klɪsɔ a -gbɛ, ɔ tɔɔ la 'mu. Nɪ-mɔ: -Yusu 'Klɪsɔ 'ku ni, -a ni dɛ 'kuku a -ti, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ v nu la 'a 'crulɛ, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɛ 'kwli 'mu. ⁴-Tɛ ɔ 'ku, -ye v -hɔ 'o =o, -nyrɔwu 'hɔn, ta a nɔnɔ 'mu, Nyɪsua 'ɔ -hɔ 'le 'kukonyɔ -hɛyri, 'ɔ -hɔ 'klɔ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ v nu la -wɛ 'a 'crulɛ, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɛ 'kwli 'mu. ⁵-Tɛ ɔ 'hru 'klɔ, 'ɔ 'hru Piel ye, 'ɔ 'hru -wɛ 'a -naagbopɔv -pu =tu 'o 'hɔn =nu ye, ⁶-nyrɔwɔ -ye 'mu, 'ɔ 'hru -wɛ 'a -naagbopɔ -ye ye, -v -hi (500) -hɔtrɔwu -hun lɛ. 'Ke 'le nahuin a -gbɛ -hɛyri, =v -ye 'ku ni, kɛɛ, 'waa dɛ =nu, -ɛ 'kɪɛ pue -hunhlɔn, nɛ- -huo. ⁷-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, 'ɔ 'hru -wɛ Sakt ye, 'plu 'ɔ 'hru -wɛ 'a -wɔnnaanyɔ 'bii =nu ye.

⁸-Tɛ v -hi, -ye 'mɔ mɔ 'lelɛ'bɔɔnahuon, ɔ 'hru -wɛ ye. -Nyrɔwɔ a -gbɛ 'mu, 'n 'we la =nɔ 'yuplu ye, -ɔ 'de ku, v kɔ. ⁹ɛ mɔ -tɛɛ, 'ke 'le -Yusu a

-wonnaanyu 'bii -heyri, 'mɔ mɔ 'waa 'yu. 'N 'de ye blɛ, 'ke bu daa 'mu -Yusu a -wonnaanyu, -ɛ nue, 'nu la -Yusu a nahuin -tue -sue. ¹⁰Kɛɛ, Nyɪsua nu 'mu 'mu -hapude, 'nɪ -hɛ nahuondu -nu, aa kɛ 'ye. 'Plu -hapude a -gbe, ɔ nu 'mu 'mu, ɛ 'de -gbugbe, kɛɛ, 'n nue 'yri -kuan 'dɔ, 'nɪ -hi 'o -Yusu a -wonnaanyu 'bii 'mu. Kɛɛ, 'klɪ -nu, 'nu -kuan 'yri nuu, ɛ 'de 'na -gbe a 'klɪ, Nyɪsua, ɔ nu 'mu -hapude 'mu, nɔ- kɔ 'klɪ nɪ. ¹¹'A -tɪ o, 'bia 'bɛ 'ya 'mu 'mu, ɔɔ -Yusu a -haputitie -nu po, mɔ 'bɛ 'ya 'a -wonnaanyu -ye -nu 'mu, dɛɛ -do, nɛ-ɛ nɪ. -A 'bii, Nyɪsua a -tɪ -do, nɪ -aa -tu, nɪ -a kuo -wɪw ye.

-Tɛ nahuin di 'le 'kukunyɔ a -heyri a 'mu-hɔnhɔn nu, ɔ di 'klɔ'hɪhre nu

¹²Haputitie -nu, -aa nahuin pue, ɛ nɛ- -gbo: Nyɪsua -ha 'le -Yusu 'Klɪsɔ 'kukunyɔ -heyri nɪ, 'ɔ -hɪw 'klɔ. -Tɛ dɛ a -gbe, ɛ nɪ le 'mu, dɛ- nue, 'ke 'le 'a mu -heyri, ɔ -ye 'sɔ le po, nahuin 'dɛɛ bu -hɔn 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu, bu 'hɪ 'klɔ? ¹³'Bia 'bɛ mɔ wɛn -tɛɛ, -ɛ mɔ, nahuin 'dɛɛ bu -hɔn 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu, bu 'hɪ 'klɔ, -ɛ 'wɛ -nɔ ye, -tɛ -v -yee 'a -tutue nu, -ye ɛ -hɛn wɛn 'nyɛ, -Yusu 'Klɪsɔ 'de la -wɛ 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, 'ɔ 'de 'klɔ 'hɪ. ¹⁴'Bia 'bɛ mɔ wɛn -tɛɛ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ 'de la 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, ɔ 'de la 'klɔ 'hɪ, -ye ɛ -hɛn wɛn 'nyɛ, Nyɪsua a -tɪ -nu, -aa -tu, -a nyi wɛn 'nɪ -tu -gbugbe, 'a kuo wɛn -wɛ -Yusu -wɪw ye -gbugbe.

¹⁵'Bia 'bɛ nɪ wɛn le 'mu, -ye ɛ -hɛn wɛn 'nyɛ, Nyɪsua a -tɪ -nu, -aa -tu, hɪ' nɪ, -aa le 'du, -ɛ nue, -a le nahuin nɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsua -ha 'le -Yusu 'Klɪsɔ 'kukunyɔ -heyri nɪ, 'ɔ -hɪw 'klɔ. Kɛɛ, 'bia 'bɛ mɔ wɛn -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'dɛɛ bɔ -ha 'le nahuin 'kukunyɔ -heyri, bɔ -hɪw 'klɔ, -ye ɛ di wɛn -hɛn 'nyɛ, Nyɪsua 'de la -wɛ 'le -Yusu 'Klɪsɔ 'kukunyɔ -heyri -ha, 'ɔ 'dio la 'klɔ -ha. ¹⁶'Bia nahuin 'bu 'nɪnɪ di wɛn 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, 'bu 'nɪnɪ di wɛn 'klɔ 'hɪ, -ye ɛ -hɛn wɛn 'nyɛ, -Yusu 'Klɪsɔ 'de la 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, 'ɔ 'de la 'klɔ 'hɪ. ¹⁷'Bia -Yusu 'Klɪsɔ 'bɔ 'de la 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, -ye a kuo wɛn ye -wɪw -gbugbe, -ye Nyɪsua 'de wɛn 'a nɪ dɛ 'kuku a -tɪ -wɔn -hɪ. ¹⁸Dɛ a -gbe, ɛ -hɛn wɛn 'nyɛ, nahuin -gbo, -v kuo -Yusu -wɪw ye, 'plu -v 'ku, Nyɪsua 'dɛɛ bu waa wɛn -nu. ¹⁹'Bia -ba kue wɛn -wɪw ye, -ba nye wɛn -pre, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ di -a mu 'mu 'nɪ -hɛ, 'plu 'bɔɔ wɛn -a mu 'mu -hɛ, kɛ nɔ 'klɔ -gbo kee -do, kɔ, -a nɪ nahuon -do -de 'bɔ 'nɪnɪ di wɛn 'le yakɔ 'mu mu, ɛ di wɛn nu -tɛɛ, 'ke nahuin bu 'ye wɛn -a nɪ wɔlɪ 'dɔ, 'ɛ -hi 'o -v -ye 'mu.

²⁰Kɛɛ, ɛ 'de le 'mu nɪ. 'ɛ mɔ -tɛɛ, -Yusu 'Klɪsɔ -hɔn 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu nɪ, 'ɔ 'hɪ 'klɔ. Nɔ- mɔ ye-hɛnahuon, Nyɪsua -ha 'le 'kukunyɔ -heyri, ɔ -ha 'klɔ. Dɛ a -gbe, nɛ- nye -a mu tɔɔ, -ɛ mɔ, nahuin -ye -nu, -v 'ku, ɔ di -wɛ 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu 'nɪ -hɔn, ɔ 'mu 'klɔ 'hɪ. ²¹-Tɔnahuon -do, nɔ- ya nɔ 'kuku -tɔtɔ ke. Nahuon a -gbe, 'a 'du mɔ Adamu. -Tɔnahuon -do -ye, nɔ- nue, nahuin 'sɔ 'le 'kukunyɔ -heyri 'mu -hɔn, 'sɔ 'klɔ 'hɪ. Nahuon a -gbe, nɔ- mɔ -Yusu 'Klɪsɔ. ²²Nahuin 'bii, ɔ mɔ Adamu a -gbe a 'yuo a 'yuoo nɪ. -Tɛ Adamu a -gbe, ɔ 'ku, nahuin 'bii a -gbe, ɔ di -wɛ le 'nɪ 'kuku. 'Plu, nahuin

-nu, -v kɔ -Yusu 'Klɪsɪ 'hɛɛn -mʊɛ, -tɛ -Yusu 'Klɪsɪ a -gbɛ, ɔ -hɔn 'le 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'mʊ, ɔ 'hɪrɪ 'klɔ, -ye nahuin 'bii a -gbɛ, ʊ di -wɛ 'le 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'mʊ -hɔn, ʊ 'mʊ 'klɔ 'hɪrɪ. ²³Kɛɛ, -tɔplɪ 'bii a -gbɛ, -ɪ di 'lu -wɔn mʊɛ, ɪ di 'o -wɔn le 'nɪ kʊkʊɛ. -Yusu 'Klɪsɪ, nɔ- mɔ ye-hɛnahuon, -ɔ 'hɪrɪ 'klɔ. -Nyrɔwɔ =nu -kɔ 'mʊ, ɔ di -tado 'le lele di, nahuin =nu, -v mɔ 'a nahuin, 'ke Nyɪsʊa diu 'le 'kʊkʊnyʊ -hɛyri -ha, ɔ 'mʊ 'klɔ -ha. ²⁴Bɛ -hi, -ye -Yusu 'Klɪsɪ di 'kuo -hʊn 'bii gbo 'nɪ -wɔ, kɔ 'waa nyɪgblakɪ 'bii, kɔ 'klɔ -gbo a ye'munaanyʊ 'bii 'hɛɛn, -v 'nɪnɪ =tuɔ 'o. 'Bia 'bɔ -wʊ gbo, -ye 'klɔ di 'le 'nɪ -wɛ. -Ye -Yusu 'Klɪsɪ di 'le 'a bodɔdɛ 'nɪ -ha, ɔ 'mʊɛ 'a Bu Nyɪsʊa -nyi. ²⁵-Yusu 'Klɪsɪ 'bɔ di -tado 'le lele, ɛ blɛ ye, 'ke bɔ nu lele bodɔdɛ, ɛ 'mʊɛ gba -gbagba, ti 'mʊ 'o nyre, -ɪ kɔ 'yri 'a Bu Nyɪsʊa die 'o nuu, 'a yraanyʊ 'bii, ʊ 'mʊ 'le -Yusu 'Klɪsɪ bʊ gbo nɪ. ²⁶'Kʊkʊɛ, ɛ nɛ- mɔ 'lele'bɔɔyraanyɔ, Nyɪsʊa di gbo -wɔ. ²⁷ʊ 'crɪɛ la nɪ, 'ke 'le Nyɪsʊacrɪnɪɛ 'kwli 'mʊ, -ɛ mɔ: «Nyɪsʊa nue nɪ, -tɔplɪ 'bii 'ɪ nɪ 'le -nɔ bʊ gbo.» -Tɛ Nyɪsʊa po la lɛ, ɔ 'die 'nyrɛ =hɛn, -ɛ mɔ, 'a -gbɛ, 'ke ɔ di 'le 'a 'Yu =nu bʊ gbo nɪ, -ɛ nue, ɔ -do, nɔ- nye nu, -tɔplɪ 'bii 'ɪ nɪ 'le 'a 'Yu bʊ gbo. ²⁸Ti =nu -kɔ 'yri Nyɪsʊa die -tado 'o nuu, -tɔplɪ 'bii, ɪ 'mʊ 'le 'a 'Yu bʊ gbo nɪ, -ye 'a 'Yu a -gbɛ, ɔ die 'nɪ nu, ɔ 'mʊ -tado 'le 'a Bu bʊ gbo nɪ, 'a Bu =nu, -ɔ -nyi =nɔ -tɔplɪ 'bii. -Ye -a nɪ Bu Nyɪsʊa, nɔ- di 'ɛ nɪ -tʊnahuon kɔ 'ɛ nɪ dɛ =de win ke kɔɔ.

²⁹ɛ kɔ nahuin -ye, 'v nɪ 'le 'a mʊ -hɛyri, 'v nyu 'nie 'lu lɛ po, 'ke 'o nahuin =nu, -v 'de 'nie 'lu po, 'plɪ -v 'kʊ a -ta 'mʊ. =Be dɛ a -gbɛ, ʊ 'nɪ nue =le, -tɛ ʊ kue =wɔv ye, -ɛ mɔ, Nyɪsʊa di 'le nahuin 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'nɪ -ha, ɔ 'mʊ 'klɔ -ha? ³⁰'Ya 'o lele 'lu, ba ta 'o -a nɪ dɛ -wɔn lɛ. -Tɛ -a kue =wɔv ye, -ɛ mɔ, Nyɪsʊa di 'le nahuin 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'nɪ -ha, ɔ 'mʊ 'klɔ -ha, nɛ- nue, =a wɛɛn ke 'ɛ nɪ ti, 'ke -ba 'ye =sʊɛ, 'bia =baa 'le Nyɪsʊa a -tɪ nahuin -wɔn gba. ³¹'ɛ mɔ -tɛɛ, 'diayuo -a, 'ɛ nɪ -nyrɔwɔ, 'ke 'n nɪ 'le 'kʊkʊɛ wɔn. -Tɪ 'bii a -gbɛ, 'n nyi 'a mʊ ye 'nɪ -tu, -ɛ nue, 'a nɪ -tɪ, 'nɪ po 'n dɔnɔv a -pli, -tɛ a kɔ Kʊkʊnyɔ -Yusu 'Klɪsɪ 'hɛɛn, a -mʊɛ. ³²Kɛ nɔ Efesɪdɪɔ 'mʊ, 'n 'ye =sʊɛ 'dɔ, 'ke 'le nahuin =nu kwa 'mʊ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ 'n kɔ 'kwɪagbodɛhʊɛi 'hɛɛn, -a 'nɪnɪ -wɔn wɛn. Gbegbe, 'n 'die wɛn 'le -wɛ =bo wɛɛn =sʊɛ -gbo a 'yiye ke, 'bia 'nɪ 'die wɛn =wɔv ye kuo, -ɛ mɔ, Nyɪsʊa di 'le nahuin 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'nɪ -ha, ɔ 'mʊ 'klɔ -ha. Nyɪsʊa 'bɔ 'nɪnɪ di wɛn nahuin 'klɔ -ha, 'n di wɛn 'nɪ 'prɛ, -ɛ 'we =nɔ =v -ye =nu ye, -vɔ lɛ po: «Ba nɪ -ba 'mre kɛ lɛ -tɛɛ, kɔ, -ba di dɛ -tɛɛ, -ɛ nue, -a -wɛ lɛ kɛ 'kʊkʊɛ.»

³³Kɛɛ, ba =tu 'a nɪ dɔnɔv 'yie, 'ke 'o nahuin =nu -wɔn, -vɔ lɛ 'pʊprɛ nu. 'ɛ mɔ -tɛɛ: -Weyɛɛ -do, nɛ-ɛ 'a 'bienv -wo 'bii pʊpa 'mʊ po. ³⁴Ba di 'a nɪ dɔnɔv -wɔn! A nɪ nu 'le 'klɛɛ lele dɛ 'kuku. 'N nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, 'ke 'le 'a mʊ -gbahlɔn, nahuin -ye nɪ 'le, 'v 'de wɛn Nyɪsʊa a yie. -Tʊ 'mʊ 'a mʊ nu a -tu nɪ, nɛ- nue, 'nɪ lɛ 'pʊprɛ nu.

-Be' -a nɪ 'hʊn di 'mʊ nɪ, 'bia =ba 'hɪrɪ 'klɔ?

³⁵-Tado nahuon =de di wɔn 'nɪ =gba: -Be' nahuin di 'le 'kʊkʊnyʊ a -hɛyri a 'mʊ-hʊnhɔn nu 'le? Nahuon 'bɔ -hɔn 'le 'kʊkʊnyʊ -hɛyri 'mʊ, -be' 'a 'hʊn

di 'mu ni 'le? ³⁶-Mɔ =nu, ɔɔ lɛ wlɔn-gbugba nu, -n 'de 'lu a lɛ-hiele kɔ. -Bo pue dɛ ye: -Gblaye -nu 'dɔ, ɛ kɔ bɛ -hɔn, 'plu ɛ 'mu -ga. ³⁷Bia =nu -gbla 'dɔ, kɔ 'ɛ ni 'didɔdɛ 'hɛɛn, 'a 'yɛɛ -do, nɛ- -nu 'dɔ. -Tɛ 'didɔdɛ a -gbɛ, ɛ di 'mu ni, -n 'die yi, -ɛ nue, ɛ 'de 'a tugbɛ, =ni 'dɔɛ -le. ³⁸Bia =ni 'dɔ 'a 'yɛɛ, -ye Nyɪsua nye 'ni nu, 'ɛɛ -ga, 'ɛɛ tugbɛ -hɛ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ Nyɪsua, ɔɔ 'a -huhua nu. 'ɛ ni 'didɔdɛ a tugbɛ ni 'dɔ.

³⁹-A ni -gbɛ, 'ke 'o -a mu -wɔn, dɛɛ -do, nɛ-ɛ ni. -A ni 'hɔn, ɪ ni 'dɔ, dehɔɛi a nɪni 'ɪ ni -wɛ 'dɔ, nɔbli a nɪni 'ɪ ni -wɛ 'dɔ, -hrin a nɪni 'ɪ ni -wɛ 'dɔ. ⁴⁰'Ke 'le yakɔ 'mu, -tɔpli ni 'le, kɛ nɔ -tutu ke, -tɔpli 'ɪ ni -wɛ nɔ. Yakɔ 'mu a -tɔpli a 'yilenɔnɔ ni 'dɔ, -tutu ke a -tɔpli a 'yilenɔnɔ ni -wɛ 'dɔ. ⁴¹'Yru a 'yilenɔnɔ ni 'dɔ, -hɔpɔ a 'yilenɔnɔ 'ɛ ni -wɛ 'dɔ, yahroyɔ a 'yilenɔnɔ 'ɛ ni -wɛ 'dɔ. Mɔ, 'ke 'le yahroyɔ -heyri, 'ɛ ni yahroyɛ kɔ 'a ni 'yilenɔnɔ ni.

⁴²Kɛ ɛ di -wɛ 'mu ni, 'ke 'o nahuin =nu -wɔn, Nyɪsua di 'le 'kukunyɔ -heyri -ha. -Tɔnahuon a -plahɔn, ɪ 'we =nɔ 'didɔdɛ ye. 'Bia 'bɔ 'ku, 'bɔ -ha 'o 'a -plahɔn 'o, -ye ɪ -hɔn ni. 'Bia Nyɪsua 'bɔ di 'le nahuon a -gbɛ 'kukunyɔ -heyri -ha, 'bɔ nyo 'klɔ -ha, 'a 'hɔn 'dɛɛ bɪ -hɔn 'klɛɛ lele. ⁴³'Bia nahuon 'bɔ 'ku, 'bɔ -ha 'o 'a -plahɔn 'o, 'a -plahɔn a -gbɛ, ɪ 'de 'klɪ kɔ, kɔ, 'ɪ nyree 'le 'yie 'kwli 'mu le. Kɛɛ, Nyɪsua 'bɔ di 'le nahuon 'kukunyɔ -heyri -ha, 'a 'hɔn di ke ni 'klɪ, 'plu ɪ 'mu 'le 'yie 'kwli 'mu le nɔ. ⁴⁴'Bia 'bɔ nyo 'o -ha, 'a -plahɔn =nu, ɔɔ 'o -ha, ɪ mɔ -tutu -gbo a dɛɛ ni. Kɛɛ, ti =nu -kɔ 'yri Nyɪsua dio 'le 'kukunyɔ -heyri -ha, ɔ di =nɔ -nyi 'hɔn yrayɪ. 'Hɔn a -gbɛ, ɪ mɔ Nyɪsua a -Hihiu a nunudɛɛ ni. Kɛ nɔ -tutu -gbo ke, -a kɔ -plahɔn. 'A -tɪ, ba kɔ 'a yiye, 'ke 'le yakɔ 'mu, -a di -wɛ kɔ 'hɔn yrayɪ =nu, -ɪ mɔ Nyɪsua a -Hihiu a nunudɛ.

⁴⁵Kɛɛ ni, ɔ nu la 'a 'crule, 'ke 'le Nyɪsvacrune 'kwli 'mu, -ɛ mɔ: «Adamɔ, ɔ mɔ la 'klɔ -gbo a ye-hɛnahuon, Nyɪsua nue la ni, 'ɔ ni la 'klɔ.» Kɛɛ, -Yusu 'Klɪsɔ, ɔ mɔ 'klɔ yrayɪ a ye-hɛnahuon, nɔ- -hɛ -Hihiu =nu, -ɔ nahuin 'klɔ yrayɪ -nyi. ⁴⁶'Hɔn =nu, Nyɪsua a -Hihiu di -a mu -nyi, ɛ 'de ye-hɛɛ, -a 'ni 'ye -le. Kɛɛ, ye-hɛɛ, -aa 'ye, nɛ- mɔ -plahɔn, 'plu 'bɛ -hi, -a 'mu 'hɔn =nu 'ye, Nyɪsua a -Hihiu di -a mu -nyi. ⁴⁷Ye-hɛnahuon, ɔ mɔ Adamɔ, ɔ mɔ la -tutu ke a nahuon ni, Nyɪsua nu -pla, 'ɔ nu. Kɛɛ, -Yusu 'Klɪsɔ, ɔ mɔ nahuon yrayɪ, 'ke ɔ -hɔn 'le yakɔ 'mu. ⁴⁸-Tutu ke a nahuin, ɔ 'we =nɔ nahuon =nu ye, ɔ mɔ Adamɔ, Nyɪsua nuu -pla 'mu. Kɛɛ, yakɔ 'mu a nahuin, ɔ -mɛ -ye, ɔ 'we =nɔ nahuon =nu ye, ɔ -hɔn 'le yakɔ 'mu, ɔ mɔ -Yusu 'Klɪsɔ. ⁴⁹-Tɛ ti ni lɛ 'mu -gbo, -a 'we =nɔ nahuon =nu ye, ɔ mɔ Adamɔ, Nyɪsua nuu -pla 'mu. -Nyrɔwɔ -de 'mu, -a di -wɛ ye 'we nahuon =nu, ɔ -hɔn 'le yakɔ 'mu, ɔ mɔ -Yusu 'Klɪsɔ.

Nyɪsua -ha 'o 'kukue wlɔn 'hru

⁵⁰'Diayuo -a, -tɪ 'nu =tu, ni- mɔ: -Tɔnahuon 'dɛɛ bɔ paa 'le 'a -plahɔn =nu Nyɪsua a 'klɔ yrayɪ 'kwli 'mu. -Tɔpli =nu, -ɪ -hɔn, kɔ -tɔpli =nu, -ɪ nɪni -hɔn, ɪ 'die 'le -wɛ bɪ ni 'o -tɛgbii -do.

⁵¹Ba po 'mu nua ye gbo, 'mu 'a mu -huhlɛɛ le: ɛ 'de -a 'bii, -a 'dɛɛ -ba 'ku. Kɛɛ, -a 'bii, Nyɪsua di -a ni 'hɔn 'ni 'cɪcɪ. ⁵²'Bɔ bi 'lele'boɔti a -ɲamɔ,

tii -do a ti 'yri, -a di 'nɪ 'cɪcɪ, -ɛ 'we -nɔ ye, -tɛ nahuon bɔ 'nɪnɪ 'kapu wen 'yie. 'Bia 'bu bi -ɲamɔ, -ye nahuin =nɔ, -v 'ku la, nɔ- di 'le 'kukunyu -hɛyri 'mu -hɔn, v 'mu 'klɔ 'hru. U di ke pue 'hɔn =nɔ, -ɪ 'nɪnɪ di 'klɛ lele -hɔn. -A -mɛ -ye, -v 'de a 'kue, Nyɪsua di -wɛ -a mu -nyi 'hɔn yrayri. ⁵³ɛ -hɛn 'nyre, -a nɪ 'hɔn =nɔ, -ɪ di 'ku, 'plu -ɪ di -hɔn, ɪ di -hɛ 'hɔn =nɔ, -ɪ 'nɪnɪ di 'klɛ lele 'ku, kɔ, -ɪ 'nɪnɪ di 'klɛ lele -hɔn.

⁵⁴Ti =nɔ -kɔ 'yri de a -gbɛ, ɛ di 'o 'lu -wɔn mue, -tɪ =nɔ, v 'cru la, 'ke 'le Nyɪsvacrɪnɛ 'kwli 'mu, ɪ di 'o 'nɪ nyre. -Tɪ a -gbɛ, v 'cru la, nɪ- gbo: «Nyɪsua -ha 'o 'kukue wɔn 'hru. ɔ -wɛ gbo.

⁵⁵'Kukue 'deɛ bɛ kɔ 'klɛ lele 'klɪ, 'ke 'o nahuin ke.

ɛ 'deɛ bɛ nu 'klɛ lele nahuin 'crɛ 'mu.»

⁵⁶'Kukue -wɛ 'le bɛ nu nahuin 'crɛ 'mu nɪ, -ɛ nue, vɔ nu de 'kuku. De 'kuku -mɛ -ye, ɛ kɔ 'klɪ, 'ke 'o nahuin ke, tɛtɛi a -tɪ. Tɛtɛi, nɪ- nye -a mɔ tɔɔ, de -mɔ de 'kuku. ⁵⁷'A -tɪ, -ba -nyi Nyɪsua 'wio, -ɛ nue, ɔɔ -a mu -nyi 'klɪ, 'ke -ba -ha 'o de 'kuku 'hru wɔn, ɛ kɔ 'kukue 'hɛn, de =nɔ, -a nɪ 'Kukɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ nu -a mu 'mu a -tɪ.

⁵⁸-Ye 'klɛ, 'na -ɔɪayuo -a, 'n nɛɛ 'mu, -tɛ ɛ nɪ le 'mu, ba 'nɛɛ 'o ye gbo, de =de nɪ nue 'le, a nɪ -hɔn 'le 'o 'hru wɔn 'mu. Kɛɛ, 'ke 'le 'a nɪ =wɪ 'bii ke, ba 'cipi 'o 'Kukɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ a -kuan a nunue. Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, -kuan a -gbɛ, aa nu, 'ke 'le 'a 'klɪ 'kwli 'mu, ɔ 'de -gbɔgbɛ.

'Wliye =nɔ, vɔ -ha, 'ke 'o -Yusu a nahuin =nɔ -wɔn, -v nɪ 'le 'Jrusɛɔɔɔ 'mu

16 ¹-Tɪ -gbo, 'nu 'klɛ 'a mu ye mu =tu, nɪ- mɔ 'wliye -gbo, aa le 'kukue, 'ke 'o 'Jrusɛ 'mu a -Yusu a nahuin a -ta 'mu. -Tɛ 'n plɛ, -Yusu a nahuin, -v nɪ 'le Galatɪblɔgbɔ 'mu, bu nu 'wliye a le 'kukuele, kɛɛ nɪ, ba nu -wɛ. ²ɛ nɪ 'sɔɔɔɔɔ, nahuon 'bɔ nɪ 'o, 'wliye -gbo, ɔɔ 'ye, ɔ kɔ bɔ po 'a de 'pɪa ke. Kɛɛ nɪ ba nu, -ɛ die nu, 'nɪ di 'le 'a mu -wɔn, a 'nɪ -han 'klɛ lele 'wli =de -ha. ³'Bia 'nɪ nyre 'le 'a mu -wɔn, nahuin =nɔ, a -ha, 'ke bu gba 'le 'wliye a -gbɛ 'Jrusɛ 'mu, 'n di 'cru 'crɪnɛ, 'ke 'o 'wliye a -gbɛ a -ta 'mu, 'mue =nɔ -nyi. ⁴Mɔ, -tɛ 'n di -wɛ 'a 'yiyie nu, -ye 'n kɔ =nɔ 'hɛn -di mu.

'Dagbɪ =nɔ, Pɔɔ di 'mu le mu

⁵'N -hɔa -bo mu 'le Masɪɔvanɪblɔgbɔ 'mu. 'Nɪ 'bɛ 'blɔgbɔ a -gbɛ -tɔ, 'plu 'mu 'a mu ye di -mrɛ. ⁶-Tado, 'nɪ di 'le, 'n di 'le 'a mu -wɔn -hi ti gbi. -Tado 'n nɪ 'le 'a mu -wɔn -nɪnɪ, cɛ a ti 'mu 'le -wɛ, 'plu 'mu -hi. 'Bia 'nɪ nyre 'le 'a mu -wɔn, 'na mumuti 'bɪ nyre 'o, -ye ɛ nɪ -tɛgbɪ, 'n di 'o mu, -ye a di 'mu 'mu 'nɪ -hɛ, 'ke 'o 'dagba a -ta 'mu. ⁷'Nɪ -hɔa -le -bo di 'le 'a mu -wɔn, =bo 'de 'o ti gbi -hi, =bo -hi 'tata. 'Bia -a nɪ 'Kukɔnyɔ 'bɔ wɛn ke, 'n nye 'nɪ -hɔa, =bo -wɛn 'o 'a mu 'hɔn 'mu.

⁸'N nye 'nɪ -hɔa, =bo 'kɪɛ nɛ nɔ Efɛsɪɔɔɔ 'mu, ɛ 'mue gba -gbagba, Patɪkɔɔɔ a le 'mimre 'mu -hi, 'plu 'mu 'hru wɔn bi, ⁹-ɛ nue, Nyɪsua kla ye -hapu 'hru, 'ke =bo nuu nɔ 'a -kuan, =betɪ 'na yraanyu bu -huo.

¹⁰Bia Timote 'bɔ nyre 'le 'a mu -wɔn, ba 'blo kwa -tɛɛ, -ɛ die nu, ɔ 'mu plɔ a bleelɛ kɔ, -ɛ nue, -tɛ 'nu -a nɪ Kɔkɔnyɔ a -kuan a nunue nu, kɛ'ɛ nɪ, ɔɔ -wɛ 'a nunue nu. ¹¹Nahuon =de nɪ yrɔɔ 'le 'yie 'mu. Kɛɛ, ba -hɔ 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'a 'dagba 'lu -wɔn gba, kɔ, ɔ 'mu -wɛ nɔ 'mu -wɔn di -tɛɛ. -Yusu a nahuin -gbo, -v nɪ nɔ, v kɔ 'mu 'hɛɛn, -a nyo 'nɪ -pre.

¹²-A nɪ 'diayu Apɔlɔstɪ -mɛ -ye, 'ke 'le ti 'plɔplɔ 'kwli 'mu, 'n 'bɔtɔ lɛ, 'ke ɔ kɔ -Yusu a nahuin -ye 'hɛɛn, v 'mu 'a mu ye mu -mrɛ. Kɛɛ, ɔ 'de wen -wɔn a -wɛɛ, 'ke bɔ di 'le 'a mu -wɔn. Kɛɛ, 'bɔ kɔ 'hru, ɔ di 'le 'nɪ di.

'Lele'bɔɔwin

¹³Ba nɪ 'o -preelɛ 'mu. Ba kɔ =wlvɔ -do, ba 'kie kue -Yusu a -haputitie =wlv ye. 'A nɪ =wlv nɪ bi 'le -hlɔn. Ba 'ble nyibɛ=wlv kwa. ¹⁴Bia 'baa 'ɛ nɪ dɛ =de nu, ba nue 'le 'munvɛlɛ 'kwli 'mu.

¹⁵'Na 'diayuo -a, a yi Sefanasi nɪ, kɔ 'a kayugbokvɛ 'bii 'hɛɛn, 'a yie -wɛ, -ɛ mɔ, nv- mɔ ye-henahuin, -v kuo -Yusu 'Klɪsv =wlv ye, 'ke 'le Akaiblugba 'mu. U -ha 'o 'waa dɔɔn nɪ, 'ke 'o Nyɪsva a -kuan a -ta 'mu, -ɛ die nu, v 'mu -Yusu a nahuin 'mu -hɛ. 'Nu 'a mu lɛ 'nɪ 'batɪ, ¹⁶ba =tuu 'o nahuindv a -gbɛ 'o. Ba =tuu -wɛ 'o nahuin 'bii =nv, -v kɔ =nɔ 'hɛɛn- -kuan nu.

¹⁷Sefanasi, kɔ Fɔtinatɪstɪ, kɔ Akaikɪstɪ 'hɛɛn, 'waa 'ledidie kɛ nɔ 'mu -wɔn, ɛɛ 'mu nue 'manv 'dɔ. 'Bia 'nɪ nyu 'ye, -ye ɛ 'we =nɔ ye, 'a mu'v nɪ, 'nu 'ye. ¹⁸'Waa 'ledidie blee 'na plɔ 'dɔ, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ v nu o, 'v di o 'le 'a mu -wɔn, 'v blee o 'a nɪ plɔ. Nahuindv a -gbɛ, ba =tuu 'o.

¹⁹-Yusu a nahuin 'bii, -v lɛ 'kukue, kɛ nɔ Asiblugba 'mu, v =gba 'a mu wlɔn lɛ -tɛɛ. Akilasi kɔ Prisilɪ 'hɛɛn, v kɔ -Yusu a nahuin, -v lɛ 'kukue, 'ke 'le 'waa kayu gbo, v =gba 'a mu wlɔn lɛ -tɛɛ, 'ke 'o Kɔkɔnyɔ -Yusu a -ta 'mu. ²⁰-Yusu a nahuin 'bii =nv, -v nɪ nɔ, v =gba -wɛ 'a mu wlɔn lɛ -tɛɛ. Ba -nyinyi 'wio -tɛɛ, -ɛ 'we =nɔ ye -diayuo.

²¹'Na -gbɛ, 'mɔ-ɔ 'klɛɛ 'a dɛ -gbo 'cru: 'N =gba -wɛ 'a mu wlɔn lɛ -tɛɛ.

²²Nahuon 'bɔ nɪ 'o, 'bɔ 'de Kɔkɔnyɔ -Yusu 'mu nvɛ, Nyɪsva bɔ puo 'jrɔ -wɔn! -A nɪ Kɔkɔnyɔ, bɔ di 'le! ²³-A nɪ Kɔkɔnyɔ -Yusu bɔ nu 'a mu -hapvɔdɛ 'mu. ²⁴'N nvɛ 'a mu 'mu nɪ 'bii, 'a mu =nv, -v mɔ -Yusu 'Klɪsv a nahuin.